

PONDĚLÍ, 20. ŘÍJNA 2008

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN PÖTTERING

Předseda

(Zasedání bylo zahájeno v 17:00)

1. Pokračování zasedání

Předseda. – Prohlašuji zasedání Evropského parlamentu přerušené ve čtvrtek 9. října 2008 za obnovené.

2. Schválení zápisu z předchozího zasedání: viz zápis

3. Složení Parlamentu: viz zápis

4. Členství ve výborech a delegacích

Předseda. – Obdržel jsem návrh od skupiny Nezávislost a demokracie, abych do Výboru pro mezinárodní obchod místo pana Colmana jmenoval pana Farage. Jsou proti tomu nějaké námitky?

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Pane předsedo, je stanovena nějaká minimální doba působení ve výboru, nebo je to plánováno na dnešek?

Předseda. – Tuto otázku jste měl položit spíše skupině Nezávislost a demokracie, ale mohu vás ujistit, že předseda Parlamentu bude v této věci podporovat naprostou transparentnost.

Nigel Farage (IND/DEM). - Pane předsedo, chci jen ujistit svého rakouského kolegu, že jsem ve skutečnosti byl členem Výboru pro mezinárodní obchod prvního dva a půl roku tohoto volebního období. Poté jsem postoupil místo kolegovi, který své působení v Parlamentu před dvěma týdny zcela ukončil. Není tedy pravda, čeho se možná obáváte, že je to jen místo vytvořené na poslední chvíli.

Předseda. – Neodpověděl jste na otázku, jak dlouho máte v úmyslu v tomto výboru působit, ale z vaší poznámky usuzuji, že v něm setrváte až do konce tohoto volebního období.

5. Podepisování aktů přijatých postupem spolurozhodování: viz zápis

6. Oprava k textu přijatému Parlamentem (článek 204a jednacího řádu): viz zápis

7. Předložení dokumentů: viz zápis

8. Otázky k ústnímu zodpovězení a písemná prohlášení (předložení): viz zápis

9. Písemná prohlášení, která nejsou brána v potaz: viz zápis

10. Petice: viz zápis

11. Plán práce

Předseda. – Byla rozdána konečná verze návrhu pořadu jednání tohoto dílčího zasedání, jak ji vypracovala Konference předsedů na své schůzi ve čtvrtek 16. října 2008 podle článku 130 a 131 jednacího řádu.

Pondělí, úterý a čtvrtek:

Žádné změny.

Středa:

Výbor pro regionální rozvoj požádal, aby otázka Komise pro ústní zodpovězení týkající se Fondu solidarity Evropské unie byla odložena na příští dílčí zasedání.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). - (NL) Pane předsedo, věc se má skutečně tak, že na žádost Výboru pro regionální rozvoj byla rozprava o problematice Fondu solidarity zařazena na pořad středního jednání. Nyní však vychází najevo, že příslušná komisařka paní Hübnerová, se kterou bychom velice rádi o této otázce hovořili, se nebude moci zúčastnit.

Předsednictvo Komise i koordinátoři jednotlivých skupin proto navrhuji, aby tato rozprava, která je pro Parlament tak důležitá, proběhla na listopadovém plenárním zasedání. Žádáme proto, aby tato rozprava byla odložena na listopadové dílčí zasedání. A tento požadavek bych chtěl vyjádřit.

(Parlament návrh přijal)

(Plán práce byl přijat)

o

o o

Philip Bradbourn (PPE-DE). - Pane předsedo, chtěl jsem jenom upozornit, že od té doby, co jsme byli ve Štrasburku naposledy, byly na osmém podlaží Tower Building minimálně dvě poslanecké kanceláře otevřeny a zmizely některé věci. Zajímalo by mě, zda se jedná pouze o náhodnou událost, nebo zda existují další důkazy, že v době, kdy jsme nebyli ve Štrasburku, do kanceláří poslanců kdosi vnikl a některé věci řekněme „vyklidil“. Pokládám to za velice znepokojivé zjištění. Jestliže nedokážeme zajistit, aby naše kanceláře byly v době naší nepřítomnosti zabezpečené, je to velmi špatné.

Předseda. – Velice vám děkuji, pane Bradbourn. Tato věc bude prověřena, generální tajemník si to vezme na starost.

12. Jednominutové projevy k důležitým politickým otázkám

Předseda. – Dalším bodem jsou jednominutové projevy k důležitým politickým otázkám.

Petya Stavreva (PPE-DE) – (BG) Pane předsedo, kolegové poslanci, jedním z největších úkolů, před nímž Bulharsko stojí, je průhledné využívání finančních prostředků z evropských fondů. Naše země závažným způsobem selhala při práci s předstupními programy, což vedlo k zablokování stovek milionů eur z programů PHARE, ISPA a SAPARD. Zablokováním prostředků vysílá Evropská komise závažný signál, který bulharská vláda musí správně pochopit a zavést naléhavá opatření, která slíbila.

Všichni bulharští občané, stejně jako naši evropští partneři, musí projevit větší odhodlanost a rozhodnost v boji s korupcí a organizovaným zločinem a zároveň účinněji kontrolovat způsob využívání evropských fondů. Při nakládání s finančními prostředky ze strukturálních fondů Společenství si nemůžeme dovolit pokazit start, neboť by to mělo neblahé důsledky pro rozvoj bulharské ekonomiky, zemědělství, infrastruktury, sektoru malých a středních podniků a zejména pro nanejvýš důležitý růst životní úrovně Bulharů. Bohužel hlavní obětí chyb a nedostatků, kterých se naše země při nakládání s evropskými fondy dopouští, jsou běžní občané, a nikoli ti, kteří řídí chod státu.

Přistoupení k Evropskému společenství nám umožnilo využívat evropské peníze, ale musíme se při tom řídit evropskými pravidly. Je to i v národním zájmu. Neměli bychom si proto namlouvat, že můžeme napravit své chyby, aniž bychom reformovali systém.

Iliana Malinova Iotova (PSE) - (BG) Dámy a pánové, svět se potýká s finanční krizí, jejíž rozsah a důsledky zatím nikdo nemůže přesně předvídat. Je dokonce srovnávána s Velkou hospodářskou krizí, která propukla ve 20. letech ve Spojených státech. V současné době je pro zvládnutí krize nezbytně nutné, abychom postupovali společně. Rok před volbami, v podmínkách krize, podstupujeme významnou zkoušku. Lidé se buď přesvědčí o smyslu a úloze evropského projektu, nebo dosáhneme opačného účinku a jejich skepse ještě zesílí. V této chvíli potřebujeme podepsanou Lisabonskou smlouvu více než cokoli jiného.

Naše společné úsilí již přináší první kladné výsledky. Měli bychom v tomto úsilí pokračovat přinejmenším ve třech směrech, protože i když stabilizace bankovního sektoru je základní nutností, sama o sobě nestačí. V dané chvíli pouze léčíme příznaky, neodstraňujeme příčiny. Budoucí evropské právní předpisy musí posílit

mechanismy kontroly a regulace finančních trhů. Potřebujeme rozsáhlý soubor konkrétních opatření, která zmírní dopad krize na hospodářství, výrobu, a zejména na sociální oblast.

A v neposlední řadě potřebujeme samostatný, přesně stanovený program opatření pro nové členské státy, které dosud nedosáhly úrovně rozvoje finančních trhů Evropy, ale jsou ohroženy nepřímými důsledky krize: poklesem investic, rostoucí cenou úvěrů a snižováním vývozu.

Alexander Alvaro (ALDE). – (DE) Pane předsedo, před evropskými volbami i po nich si zřejmě vyslechneme obvyklé politováníhodné soudy, že Evropa je příliš vzdálená svým občanům. Kladu si otázku, co s tím dělá Evropský parlament?

Před časem jsme spolu s jedním kolegou spustili internetovou petici, kterou se zabýváme ve výboru stejně jako jinými peticemi. Tuto internetovou petici podepsalo přibližně jeden a půl milionu lidí, což se zhruba rovná počtu obyvatel Estonska. Pod nátlakem předsedy Petičního výboru pana Libického byla tato záležitost předána Konferenci předsedů s žádostí o povolení rozpravy v Parlamentu o tom, jakým způsobem v zásadě nakládat s internetovými peticemi. Není podstatné, že se příslušná petice týká sídla Parlamentu, neboť o sporných otázkách diskutujeme velice často – a jsem si také vědom, že ne každý sdílí můj názor. Nicméně nepovolení této rozpravy a stížnosti na velkou odtrženost Evropy od svých občanů jdou proti sobě.

Byl bych rád, kdyby s tím Konference předsedů něco udělala, a možná by to měla mít na paměti, až opět zazní nářky, že se Evropa vzdaluje svým občanům.

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). – (PL) Pane předsedo, hospodářská krize ovlivňující evropskou a světovou ekonomiku může některé příliš horlivé jednotlivce přivést k rozumu. Krize je dalším důvodem, aby se nebudoval severní plynovod. Věřím, že ekonomické údaje nakonec přesvědčí všechny, kteří odmítají přijmout geopolitické argumenty, zejména to, že není rozumné stát se závislým na jediném dodavateli energetických zdrojů, a popírají nutnost vzájemné solidarity mezi členskými státy unie či reálné ohrožení ekosystému Baltského moře.

Je všeobecně známo, že vybudování a používání plynovodu na mořském dně je výrazně dražší než navrhovaná pozemní varianta. Gazprom neuvažoval o alternativní trase vedoucí politicky a hospodářsky stabilními zeměmi, které jsou všechny členem NATO nebo Unie. To nasvědčuje tomu, že investoři mají záměry, jež lze označit přinejlepším za pochybné. Pád světových burz silně pocítila zejména moskevská burza. Její potíže přesto mohou být užitečnější než všechny předkládané rozumné argumenty včetně stanoviska Evropského parlamentu, požadujícího, aby pro tento projekt byla důkladně posouzena pozemní trasa. Existuje jedno polské úsloví, podle kterého každý mrak má stříbrný okraj, tento mrak je však opravdu hodně temný.

Tunne Kelam (PPE-DE). - Pane předsedo, minulý týden oznámila Amnesty International, že zřejmě došlo k pokusu o vraždu ruské právničky a obhájkyne lidských práv Kariny Moskalenkové. V jejím autě se totiž našly malé kuličky rtuti. U Soudu pro lidská práva ve Štrasburku paní Moskalenková vyhrála asi 30 soudních sporů ruských občanů proti ruskému státu a právě zde ve Štrasburku se ji někdo pokusil otrávit. Následující den měla zastupovat rodinu zavražděné Anny Politkovské u soudního jednání v Moskvě. Nyní se zdá, že po sérii vražd nezávislých novinářů v Rusku přicházejí na řadu nezávislí právníci. Je proto nutné, abychom projevíli co největší možnou solidaritu, a bránili tak lidi pomáhající těm, kteří si nemohou pomoci sami.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). - Pane předsedo, skutečnou zkouškou každé institucionální struktury včetně EU je období krize a my se v období krize nacházíme. Nebyla plně dokončena integrace tzv. nových členů, Lisabonskou smlouvu dosud neratifikovaly všechny členské státy a naše závislost na dovozu energie se zvyšuje.

Bohužel naše společná činnost, i když je nezbytná, přichází často pomalu a s obtížemi, protože členové upřednostňují individuální přístup. Dopustíme-li, aby tento individuální přístup převážil nad společným, naše Unie je ve velkém nebezpečí – nemluvě o morální stránce, podle které ti, kteří z Unie měli největší prospěch, mají větší povinnost zajistit její posilování, a nikoli ji oslabovat. A totéž platí i pro NATO. Více než jindy potřebujeme nyní společné analýzy, společné vnímání, společné postoje a společný postup vzhledem k rostoucím výzvám, s nimiž jsme konfrontováni.

Pusťme se tedy do toho, abychom nebyli obviněni, že jsme zničili nejpозорuhodnější příklad úspěšné spolupráce na kontinentě tak dlouho pustošeném válkami.

Fiona Hall (ALDE). - Pane předsedo, vzhledem k tomu, že zvyšování energetické účinnosti je nejefektivnější způsobem, jak snížit emise CO₂, a vzhledem k tomu, že podle směrnice z roku 2006 má příkladnou úlohu

v této věci hrát veřejný sektor, je pro mě zklamáním, že při rozsáhlých opravách budovy Parlamentu ve Štrasburku nedošlo k žádným zlepšením v oblasti energetické účinnosti. Zajímalo by mě, kde je k vidění certifikát o energetické náročnosti budovy.

Kromě toho je zcela nelogické, že vedení umožnilo poslancům EP, aby v chodbách Parlamentu vystavili model býka v životní velikosti na podporu písemného prohlášení proti býčím zápasům, ale nepovolilo jim umístit transparent požadující, aby Evropský parlament měl jen jedno sídlo. Užíváním jediného sídla bychom nejlépe snížili svou spotřebu energie a ročně ušetřili 200 milionů EUR.

Seán Ó Neachtain (UEN). – (GA) Pane předsedo, Evropská komise by nyní měla přezkoumat působení směrnice o stanovištích v Evropské unii. Tato směrnice je podle mého názoru uplatňována příliš přísně a v současné době je zapotřebí větší pružnosti.

Uplatňování této směrnice brání důležitému rozvoji infrastruktury v západním Irsku a důsledky nese výstavba obchvatu centra města Galway. Tato komunikace je nezbytně nutná a město a obyvatelé Galway budou trpět, dokud se tato stavba nebude moci hnout kupředu.

Nikdy nebylo záměrem, aby tato směrnice bránila významným veřejným stavbám. Komisař Dimas musí nyní jednat a tuto směrnici přezkoumat, aby nenarušovala důležité projekty, které by mohly pozvednout hospodářství konkrétních regionů.

Brigitte Fouré (PPE-DE). – (FR) Pane předsedo, svět již několik týdnů prochází vážnou finanční krizí. Mnohokrát zaznělo, že pramení z excesů nekontrolovaného kapitalismu, z honby za ziskem, který není podložen reálnými hodnotami, a z nezvládnuté regulace našeho finančního systému. A tato analýza je samozřejmě zcela správná! Už méně se však zdůrazňuje, v jakých turbulencích by se ocitla naše měna bez hospodářské a měnové politiky Evropské unie. Euro – jak již bylo zdůrazněno – odolává krizi mnohem lépe, než by to dokázala marka, frank nebo lira. Je také zcela jasné, že rozhodnutí, která před osmi dny učinila Euroskupina z iniciativy úřadujícího předsedy Rady Evropské unie, měla okamžitý účinek na finanční trhy. Je zřejmé, že bude nutno přijmout opatření, která v budoucnu zabrání vzniku dalších finančních krizí. Mají-li však být tato opatření účinná, budou muset být přijata na evropské úrovni. Tato krize nám ukazuje, že Evropská unie je silná, když vystupuje jednotně. Dokazuje nám, pokud byly takové důkazy vůbec nutné, že zdokonalování institucí stanovené v Lisabonské smlouvě je nyní potřebnější než kdykoli předtím. Potřebujeme tedy více Evropy a lepší Evropu.

Antonio Masip Hidalgo (PSE). – (ES) Unie evropských fotbalových asociací nevhodně postupuje vůči klubu Atlético Madrid, jeho fanouškům a dokonce i vůči španělské policii. Problém však je mnohem širší, neboť tyto spolkové orgány mají tendenci zvyšovat sankce, když se lidé obrátí na běžné soudy.

Tento středověký koncept jednoho zákona pro mě a jiného pro tebe je v rozporu s našimi právními předpisy a evropskými institucemi. Musíme proto reagovat. Vlastně nám nezbyde nic jiného než reagovat, neboť tito despotičtí středověcí tyraní musí cítit zákon a běžné procesní záruky naší Evropy.

Magor Imre Csibi (ALDE). – (RO) Legislativní návrh o nelegální těžbě dřeva, který minulý týden předložila Evropská komise, měl být velkým vítězstvím všech, kteří celá léta aktivně vedli kampaň proti nelegálnímu odlesňování. Komise se však rozhodla přijmout minimalistické, až idealistické řešení velice reálného problému.

Pro potvrzení legálního původu dřeva neexistuje žádná norma. Od dodavatelů se nevyžaduje, aby prokázali legální původ svých produktů. Ani držení a prodej tohoto dřeva nejsou přímo považovány za trestný čin. Pokud si kdokoli může libovolně tvořit normy a pro monitorování této činnosti zde chybí nezávislý veřejný mechanismus, celá Evropská unie pouze podporuje současné nelegální praktiky. Je naší ostudou, že se poplácáváme po zádech a prohlašujeme, že jsme odvedli dobrou práci, když se legální původ dřeva pocházejícího z trhu Evropské unie ve skutečnosti i nadále téměř nekontroluje.

Evropský parlament musí ve svém boji o zastavení nekontrolovaného odlesňování zaujmout rozhodnější postoj. Při této příležitosti vyzývám kolegy ze všech politických skupin, aby společně pracovali na výrazném zdokonalení návrhu Komise. Jedině přijetím jasných a účinných právních předpisů budeme schopni vyslat důrazný vzkaz dodavatelům, že nelegální obchodování se dřevem nebudeme v EU tolerovat.

Ioannis Varvitsiotis (PPE-DE). – (EL) Pane předsedo, premiér Bývalé jugoslávské republiky Makedonie (FYROM) pan Gruevski se minulý týden pokusil vyvolat velký rozruch, který přenesl až do Bruselu. Fakta jsou jednoduchá: čtyři novináři z FYROM, kteří se snažili zaznamenat reakci jedné malé skupiny osob na vojenská cvičení, byli v tomto prostoru zadrženi a převezeni na policejní stanici k ověření totožnosti, protože

u sebe neměli žádný doklad. Na policejní stanici byli drženi pouhých 20 minut. Postup pana Gruevského považují za naprosto nepřijatelný.

Chtěl bych odsoudit postup pana Gruevského také proto, že před několika dny zabránil jednotkám řecké armády, které byly součástí vojenských sil NATO a mířily do Kosova, aby projely územím Skopje. A současně chce vstoupit do NATO.

Evgeni Kirilov (PSE). - Pane předsedo, minulý týden jsem jako člen delegace EP navštívil Ázerbájdžán, kde jsme působili jako pozorovatelé při prezidentských volbách, které z většiny probíhaly v souladu s demokratickými principy. Zúčastnili jsme se řady jednání s poslanci a vysoce postavenými úředníky, například s ministrem zahraničních věcí. Na základě toho musím konstatovat, že se prohloubily moje počáteční obavy, že v rámci projektu Nabucco nebylo podniknuto prakticky nic. Ázerbájdžán nezná tento projekt ani rámcově.

Evropská komise kromě podpisu všeobecné dohody o spolupráci v oblasti energetiky neudělala dosud nic. Případá mi směšné poslouchat, jak komisaři vzletnými slovy neustále hovoří o tom, jaký význam má tento projekt pro celou Evropu, když vyjednání podmínek přitom nechávají na jednotlivých zemích EU. U nás v Bulharsku často říkáme, že není kouře bez ohně. V tomto konkrétním případě je příliš mnoho kouře a žádný oheň a všichni víme, že čelíme velice silné konkurenci. Pokud se Komise dostatečně rychle nevzchopí k činnosti, celý projekt se ztratí v dýmu.

Eoin Ryan (UEN). - Pane předsedo, myslím, že my všichni uvítáme skutečnost, že se finanční trhy začínají v určitém smyslu vracet do normálního stavu. Toto však není jednostranná krize a existují další oblasti, na které je nutno se zaměřit. Jednou z nich je celá oblast kreditních karet.

Ukázalo se, že současné úvěrové chování je neudržitelné jak na úrovni jednotlivce, tak na širší úrovni. Televizní programy, noviny a časopisy v posledních letech upozornily na nebezpečí, že držitelé několika kreditních karet mají potíže splácet i pouhý jeden z těchto úvěrů. Samozřejmě, že záleží na jednotlivci, aby se v tomto směru choval odpovědně, ale záleží také na finančních institucích a čím dál více i na maloobchodních subjektech, aby si při nabízení a poskytování těchto kart počínaly odpovědně.

Je pak na nás, abychom jako zástupci veřejnosti zajistili dostatečnou informovanost našich občanů. Můžeme své trhy stabilizovat, snažit se do nich napumpovat hotovost, ale dokud nevyřešíme problém odpovědné úvěrové činnosti nejen na vnitrostátní a mezinárodní úrovni, ale na všech úrovních hospodářského systému, bude případné ozdravení pravděpodobně omezené a dlouhodobě neudržitelné. Abychom to uvedli do souvislostí, sekuritizovaný trh pro kreditní karty je zhruba stejně velký jako trh s rizikovými hypotékami pro méně bonitní klienty.

Livia Járóka (PPE-DE). - Pane předsedo, každým rokem tisíce babiček, matek a dcer podlehnou rakovině prsu. Tato choroba postihuje zejména Evropanky – je nejrozšířenějším typem rakoviny vyskytující se u evropských žen. Každý rok je podle odhadů diagnostikováno 430 000 nových případů.

Prvním krokem v boji s touto strašnou nemocí je informovanost. Tento měsíc se Evropané musí zaměřit na včasné zjištění jako základní prostředek prevence. Včasné odhalení přitom hraje nesmírně důležitou, klíčovou úlohu, neboť například v Americe je 41 % případů diagnostikováno ve velice raném stádiu, zatímco v Evropě je to pouze 29-30 %.

V Evropské unii onemocní rakovinou prsu každá desátá žena před dosažením 80 let věku; kromě toho každé dvě a půl minuty je rakovina prsu diagnostikována u další ženy. Krutou realitou rakoviny prsu je, že každých sedm a půl minuty zemře na tuto nemoc jedna žena. V roce 2006 zemřelo v Evropě na rakovinu prsu 132 000 žen. Letos v říjnu musí ze všech úrovní rozhodování vzejít opatření, která zvýší informovanost o rakovině prsu a podpoří včasnou diagnostiku a prevenci.

Richard Corbett (PSE). - Pane předsedo, zejména v době hospodářské krize veřejné mínění v mnoha našich členských státech nedokáže pochopit, proč utrácíme téměř 200 milionů EUR ročně za cestování sem do Štrasburku, obzvlášť když právě teď jsme tak čtvrt roku nečinili a naše zasedání zdárně probíhala v Bruselu.

Navíc se to velice často klade za vinu Parlamentu, ačkoliv pravomoc tuto situaci napravit mají samozřejmě členské státy, vlády jednotlivých států.

Jelikož je zde přítomno francouzské předsednictví, dovoluji si vyzvat vlády, aby tuto otázku znovu posoudily, a protože všichni dobře víme, že budeme muset najít řešení přijatelné pro Francii a pro Štrasburk, navrhuji, aby ve Štrasburku výměnou za zasedání Parlamentu přesunutá do Bruselu probíhala třeba jednání Evropské

rady. To by mělo určitou institucionální logiku. Zasedání Komise, Parlamentu a běžná zasedání Rady ministrů, tedy orgánů, které jsou v každodenní součinnosti, by se měla konat ve stejném městě, v Bruselu. Evropská rada, která je strategickým orgánem, by měla mít od každodenních činností určitý odstup. Mohla by se tedy scházet ve Štrasburku, což by Štrasburku dodalo zcela stejnou prestiž jako zasedání Evropského parlamentu.

Philip Bradbourn (PPE-DE). - Pane předsedo, v průběhu let je čím dál zjevnější, že se daňovým poplatníkům v EU nechce každý rok platit 200 milionů EUR, abychom my mohli čtyři dny v měsíci pracovat ve Štrasburku. A zejména ekologický dopad těchto cest za rok se rovná, jak mi bylo řečeno, 13 000 transatlantických letů velkými proudovými letadly – a to v době, kdy se i samotný Parlament snaží zavádět tvrdou ekologickou regulaci evropského podnikání. Jedná se bezpochyby o případ „dělej, co říkám, a ne co dělám“.

Děni v srpnu a v září ukázalo, že cestovat sem není nutné, že budova Parlamentu v Bruselu je více než způsobilá zvládat naše oficiální zasedání a že občany EU by mnohem více potěšilo, kdybychom s tímto naším pravidelným dojížděním skoncovali. Považuji za naprosto absurdní, že Parlament není schopen tuto otázku tak dlouho vyřešit a vyvinout tlak na Radu, aby tomuto létajícímu cirkusu učinila přítrž.

Předseda. – Děkuji vám, vždy se najdou nové důvody.

Glyn Ford (PSE). - Pane předsedo, určitě vás potěší, že se nechystám hovořit o Štrasburku, či dokonce o tom, že se vám horší zrak, když se ukázalo, že asi polovina poslanců, které jste vyzval, nebyla v sále.

Chci mluvit o požáru v hotelu Penhallow – již jsem se o něm v této sněmovně zmínil – jde o katastrofální požár, k němuž došlo loni ve dnech 17. a 18. srpna v mém volebním obvodu. Podle nedávno uveřejněných informací byly požární dveře neodpovídající, sprinklery by hotel skutečně zachránily před zkázou a navíc se zřejmě jednalo o žhářství. Tyto spekulace vypustil jistě nezkušený požární technik, ale problém je, že ani hasičská služba, ani policie nezveřejnila oficiální zprávu.

Vzhledem, k tomu, že komisařka Kunevová se momentálně zabývá návrhy na zlepšení požární bezpečnosti hotelů v Evropě, rád bych ji požádal, aby naléhavě vyzvala úřady ve Spojeném království ke zveřejnění zprávy, která by nám objasnila, co se vlastně stalo.

Anna Záborská (PPE-DE). – (SK) V těchto dnech často slýcháváme, že nikomu nerostou stromy až do nebe. Banky přesvědčovaly slabé a chudé, že s úvěrem 1 % dosáhnou blahobytu, ale už jim neřekly, že to 1 % je jen krátkodobé a velmi brzy začne rychle stoupat. Tvorba zisku za každou cenu vyvolala zhroucení finančního systému. Hlubší analýzu ponechám na finančních odbornících. Já chci jen varovat před bezbřehou svobodou v oblasti, která se mě dotýká a která mi byla v tomto orgánu svěřena.

Ve společenstvích, kde se muži a ženy počítají na miliardy, jsou dnes zabíjeny miliony dívek. Svobodná volba ženy společně s prenatalní diagnostikou se staly nástrojem likvidace ženského rodu. Dnes už víme, že ekonomické zisky nemohou růst donekonečna a totéž platí i v morální oblasti. Bezbřehá svoboda se vždy obrátí proti nám. Je nutno dávat pozor, kdy stromy dosáhnou své přirozené výšky, a respektovat ji.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) Pane předsedo, u dvou sousedů Maďarska, v Rakousku a Slovinsku, se konaly volby a v obou zemích z nich vyšli vítězně sociální demokraté. Zmínil jste se o tom, že náš kolega pan Borut Pahor složil mandát a pravděpodobně se stane příštím předsedou slovinské vlády. Současně je nesmírně znepokojující, a proto jsem požádal o slovo, to, co se stalo v Rakousku, kde totiž krajní pravice v těchto volbách získala téměř 30 % hlasů. Tento výsledek vyvolává u každého evropského občana obavy. Nejdůležitějším úkolem Evropy kromě překonání finanční krize je tedy potírání případů extremismu v celé Evropě. Vítám, že předseda sociálních demokratů a budoucí rakouský kancléř pan Faymann důrazně odmítl jakoukoli spolupráci s krajní pravici v Rakousku. Tváří v tvář „hnědé“ hrozbě se všechny demokratické síly v Evropě, napravo i nalevo, musí spojit. Děkuji vám za pozornost.

Csaba Sógor (PPE-DE). – (HU) Mnohojazyčnost a mezikulturní dialog nebrání tomu, aby se lidé patřící ke stejné kultuře a hovořící stejným jazykem setkávali a zakládali mezinárodní organizace a poradní orgány. Mezinárodní organizace, která zastupuje francouzsky hovořící na pěti kontinentech a v 55 členských státech, podporuje politickou, kulturní a hospodářskou spolupráci téměř 200 milionů francouzsky hovořících lidí. Světový židovský kongres koordinuje od roku 1936 obranu zájmů svých členů ve 100 zemích. Existuje rovněž Mezinárodní rada židovských zákonodárců. Rumunsko má na svém ministerstvu zahraničních věcí oddělení, které se stará o zájmy Rumunů žijících v cizině. Ze stejného důvodu bylo zřízeno Fórum maďarských poslanců Karpatské kotliny. Političtí zástupci Maďarů roztroušení v osmi zemích se scházejí jednou ročně a jednají o záležitostech a budoucnosti svých společenství a zemí. Neslučuje se s evropskými normami, aby

jakékoli společenství – ať francouzské, židovské, rumunské nebo maďarské – bylo napadáno za svou mírumilovnou snahu bránit své zájmy, jak se to v těchto dnech děje na Slovensku. Děkuji vám.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Síť TEN-T (transevropská dopravní síť) se v současné době potýká s řadou závažných problémů. Na jedné straně došlo k časovému skluzu při realizaci některých z 30 prioritních projektů kvůli nedostatku financí od zúčastněných členských zemí, zatímco na druhé straně existuje už od roku 2005 záměr rozšířit síť TEN-T tak, aby se dopravní systém Evropy propojil s dopravním systémem sousedních zemí Unie.

Nedávný seminář pořádaný Komisí zahájil praktickou sérii rozprav a konzultací na téma revize seznamu přednostních projektů TEN-T v roce 2010. Podle mého názoru potřebujeme vysokorychlostní vlaky spojující Bukurešť, Konstanťu a Sofii s ostatními hlavními evropskými městy. Kromě toho rozvoj přístavů a letišť v Rumunsku a realizace přeshraničních dopravních projektů na hranici mezi Rumunskem, Moldavskem a Ukrajinou se musí opět zařadit mezi přednostní projekty TEN-T.

Dále pak delegace výboru TRAN, která navštívila Rumunsko začátkem října, prosazuje při vytváření evropské dopravní politiky jako nutnost přidělení vyšší priority Dunaji.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Pane předsedo, celosvětová finanční krize, která hrozila rozložit americký bankovní systém, si před třemi týdny začala vybírat oběti na této straně Atlantiku. Pro mnoho mých voličů bývala hospodářská katastrofa pouhou teorií, ale od nedávné doby přestala být vzdálenou hrozbou a stala se tvrdou realitou, neboť zmizela pracovní místa, ceny domů prudce klesají a sociální služby jsou omezovány.

Vítám rychlou akci Komise a členských států spočívající v zabezpečení vkladů a podpoře bankovního kapitálu, protože nebude trvat dlouho a celosvětová krize se stane krizí domácí.

Zita Pleštinská (PPE-DE). - (SK) Komunistické režimy ve střední Evropě začaly mít obavy z církve, která byla považována za vnitřního nepřítele, zvláště v roce 1978, kdy byl Polák Karol Wojtyła 16. října zvolen papežem.

Využívám této příležitosti, abych poděkovala polským kolegům za možnost být v kolektivu organizátorů akce, již jsme si v Evropském parlamentu připomněli 30. výročí začátku pontifikátu Jana Pavla II. a 20 let ode dne, kdy promluvil na půdě Evropského parlamentu ve Štrasburku. Jeho slova „Nebojte se!“ byla klíčem k odvaze především křesťanů, která ve střední Evropě v revolucích ducha přinesla pád totalitního komunismu.

Lidstvo se dnes opět nachází na rozcestí. Buď změni svět v kvetoucí zahradu, anebo ho změni v ruiny. Jsem přesvědčena, že odkazu Jana Pavla II. musíme dát právě dnes mnohem větší váhu než kdykoli v minulosti.

Harlem Désir (PSE). - (FR) Pane předsedo, chci reagovat na vystoupení pana Corbetta a dalších týkající se našeho návratu do Štrasburku a souvisejících provozních nákladů.

Je pravda, že v Evropě nejde jen o to, co je rozumné. Ačkoliv se snaží být racionální, funguje rovněž na základě symbolů. Není to jednotný stát a nemáme pouze jedno hlavní město, kde by sídlily všechny naše orgány. Některé jsou tady ve Štrasburku, Centrální banka je ve Frankfurtu, Evropská agentura pro léčivé přípravky je, tuším, ve Spojeném království.

To všechno něco stojí. Víme však také, jaká by byla cena, kdybychom Evropu neměli; během celé své historie jsme toho zaplatili dost. Takže 200 milionů EUR – pokud je to jeden z prvků, který umožňuje řádné fungování orgánů, a například umožňuje, aby Evropa lépe pochopila problémy finančních trhů a možná v budoucnu ušetřila více než 1 000 miliard EUR za záchranné plány pro finanční instituce – je tedy podle mého názoru cena, kterou za řádně fungující demokracii stojí za to zaplatit.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE). - (RO) Požádal jsem o slovo, abych Parlament upozornil na vážný problém s procesem čerpání evropských fondů na rozvoj venkova v Rumunsku. S politováním musím konstatovat, že rumunské orgány systematicky porušují zásadu poskytování pravdivých a transparentních informací potenciálním příjemcům těchto prostředků.

Nedávno byli bez sebemenší propagace a informační kampaně vydáni průvodci žadatele pro dvě důležitá opatření z národního programu Rumunska pro rozvoj venkova, a to pouhý jeden den před začátkem termínu pro předložení žádosti o financování. Byrokracie spojená s přidělováním finančních prostředků na rozvoj venkova je pro jakéhokoli občana naprosto děsivá. Na některé požadované dokumenty je potřeba minimálně měsíc, zatímco příslušné zasedání pro předložení projektů má být uzavřeno koncem onoho měsíce.

Domnívám se, že právní předpisy Společenství by měly stanovit srozumitelnější a přísnější pravidla, aby se vzniku podobných situací zabránilo. Jinak evropské fondy nebudou schopny splnit příslušné cíle.

Britta Thomsen (PSE). - (DA) Pane předsedo, pane komisaři, dámy a pánové, chtěla bych obrátit pozornost Parlamentu na skutečnost, že dánská vláda neprovedla směrnici 2002/73/ES o rovném zacházení. Dne 21. března 2007 Komise zaslala dánské vládě formální upozornění, ve kterém poukázala mimo jiné na to, že Dánsko nedodržuje ustanovení směrnice o jmenování instituce pro zajištění propagace, analýzy, kontroly a podpory rovného zacházení s ženami a muži. Za předchozí vlády Dánsko takovou instituci mělo, ale současná vláda ji zrušila v tomtéž roce, kdy byla směrnice zavedena. Komise musí nyní jednat a nařídit dánské vládě, aby zřídila instituci, která zajistí, aby dánské ženy, pokud jde o rovné zacházení a rovné mzdy, nadále nezůstávaly pozadu za ostatními.

Colm Burke (PPE-DE). - Pane předsedo, návrh Komise týkající se práv pacientů na přeshraniční zdravotní péči se snaží rozšířit práva pacientů na podstoupení léčby v zahraničí, pokud jsou nuceni na léčbu nepřiměřeně dlouho čekat.

Na závažný případ nepřiměřeně dlouhé čekací doby jsem byl upozorněn nedávno ve svém vlastním volebním obvodu. Děti v jižní spádové oblasti Úřadu pro zdravotní péči jsou nuceny čekat na ortodontické ošetření až 48 měsíců. Navíc se čekací doba v posledních třech letech ještě prodloužila. Co nejupřímněji doufám, že s návrhem přeshraniční péče můžeme dosáhnout zkrácení nepřiměřeně dlouhého čekání, umožníme-li pacientům cestovat za kvalitní léčbou v potřebnou dobu. V zásadě by každý pacient měl mít právo na vysoce kvalitní léčbu blízko svého bydliště, ale v případě křiklavých rozdílů v poskytování péče bychom měli mít právo za nutnou léčbou volně vycestovat do zahraničí.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). - (EL) Pane předsedo, nedávná krize nás naučila, že musíme spoléhat na solidaritu, nikoli na individualismus, a že musíme změnit svůj způsob života a jako Evropská unie přikládat zvláštní důležitost tomu, jak účinně jednotlivé členské státy zvládají své vlastní problémy.

To by však mělo platit pro každou formu vyjádření života, nejen pro problémy hospodářské. Mělo by se to týkat také respektování způsobu života jednotlivých států – zde jako příklad uvádím neděli jako den odpočinku. Jako den odpočinku byla neděle přijata ve čtvrtém století n.l. a neměli bychom přijímat evropský model, který ji sprovedí ze světa.

Věřím, že k něčemu takovému v Evropě nikdy nedojde.

Pál Schmitt (PPE-DE). - (HU) Děkuji vám, pane předsedo. Přesně před třemi lety zahájilo Chorvatsko přístupová jednání s Evropskou unií. Na osmém zasedání Smíšeného parlamentního výboru, které se konalo před několika dny, jsme konstatovali, že od té doby Chorvatsko dosáhlo značného pokroku ve všech oblastech. V současné době již byla zahájena jednání o 21 z 35 kapitol. Kromě toho tato země vyvíjí nesmírné úsilí při provádění nezbytných reforem plnění kritérií pro členství. Jsem si jist, že spolu se zprávou o pokroku týkající se Chorvatska s termínem 5. listopadu Evropská komise předloží i časový harmonogram, který poskytne chorvatské vládě jasný plán, jak uzavřít přístupová jednání do konce roku 2009, tj. do konce funkčního období Barrosovy Komise. Tento harmonogram bude proveditelný jedině tehdy, pokud se nám podaří urychlit jednání a pokud bude Rada ochotná zahájit jednání o dalších kapitolách do konce roku. Jsem přesvědčen, že přistoupení Chorvatska bude dobrým příkladem pro jeho sousední země a současně bude fungovat jako důležitý stabilizační faktor v regionu.

James Nicholson (PPE-DE). - Pane předsedo, jako jeden ze tří poslanců EP ze Severního Irska, kteří se v roce 1994 podíleli na zajištění financování původního programu PEACE, jenž podle mého názoru nesmírně přispěl k sociálnímu a hospodářskému blahobytu Severního Irska, bych chtěl osobně poděkovat a složit poklonu těm, kteří se od té doby po léta dobrovolně vzdávali svého volného času a věnovali značné úsilí budování místního strategického partnerství. Vzali na svá bedra práci spojenou s jeho prováděním a vím, že to byl úkol velice obtížný.

Letos v prosinci budou odvoláni a za to, čeho dosáhli, se jim dostalo jen malého poděkování. Program PEACE totiž mnozí kritizovali a stěžovali si, že nemá měřitelné výsledky. Kritikům však říkám, že se mýlí: program umožnil spolupráci a partnerství na místní úrovni a k tomu by nedošlo bez financování z programu PEACE. Lidé se spojili v partnerské spolupráci, a kdyby nebylo programu PEACE, tuto možnost by nikdy neměli.

Mohl byste, pane předsedo, napsat výboru pro komplexní strategická partnerství a vyjádřit poděkování tohoto Parlamentu – neboť to, čeho bylo dosaženo, se týká hlavně nás – všem těm, kteří byli bez dlouhých

okolků odvolání, po všech těch letech práce, kdy dávali výsledky svého úsilí volně k dispozici druhým ve snaze pomoci?

Ioannis Gklavakis (PPE-DE). – (EL) Pane předsedo, 16. října jsme oslavili Světový den výživy. Když byl tento den v roce 1980 ustanoven, hlavním cílem bylo snížit hladovění. Dnes jsme však v paradoxní situaci, neboť se musíme zabývat dvěma metlami: hladem a obezitou, přičemž hladem je postižen rozvojový svět a rozvinutý svět trpí obezitou.

V současné době je hladem ohroženo přibližně 850 milionů lidí na této planetě a každý rok asi 40 milionů lidí zemře hlady. Odhaduje se, že hladem trpí 2 miliardy lidí a 55 % dětských úmrtí v rozvojovém světě je způsobeno nedostatečnou výživou.

Na druhé straně západní způsob života dal vzniknout nemocem, jako je obezita, různé druhy rakoviny a cukrovka, které do roku 2020 budou podle odhadů příčinou 72 % úmrtí. Navrhují, aby Evropský parlament zahájil kampaň propagující středomořskou stravu.

Avril Doyle (PPE-DE). - Pane předsedo, je naprosto nutné, pokud to bude tento týden schváleno, aby pověřená komisařka baronka Ashtonová našla tu správnou rovnováhu mezi bezpečností potravin a potravinovou nezávislostí EU na jedné straně a pomocí rozvojovým trhům podporou volného obchodu na straně druhé, nehledě na naše současné vztahy se zeměmi Afriky, Karibiku a Tichomoří, které jsou pro ně i pro nás nesmírně důležité.

Mnohostranný obchodní systém významně přispívá otevíráním těchto trhů ke světové prosperitě a Světová obchodní organizace (WTO) velice účinným způsobem zajišťuje spravedlivější podmínky pro chudší země.

Nicméně jakákoli budoucí dohoda WTO nesmí zbytečně vystavovat nebezpečí nejdůležitější odvětví naší unijní ekonomiky. Podle nyní dostupných návrhů by byla ohrožena budoucí zemědělská výroba EU. Odhaduje se, že hodnota objemu výroby v odvětví hovězího masa by jen v samotném Irsku mohla poklesnout o 120 milionů EUR ročně a celkový pokles zemědělské produkce v Irsku by mohl dosáhnout až 450 milionů EUR ročně.

Nikdy nesmíme dopustit, aby byla ohrožena bezpečnost strategických potravin EU, a bylo by moudré, aby komisařka ve své nové náročné funkci pozorně naslouchala obavám tohoto parlamentu a dodržovala mandát, který jí svěřily vlády EU.

Předseda. – Tímto je tento bod uzavřen. Doporučoval bych, aby poslanci žádali o slovo pouze tehdy, pokud předpokládají, že budou přítomni.

13. Agenturní zaměstnávání (rozprava)

Předseda. – Dalším bodem je doporučení pro druhé čtení (A6-0373/2008), předložené jménem Výboru pro zaměstnanost a sociální věci, týkající se společného postoje Rady (10599/2/2008 – C6-0327/2008 – 2002/0072(KOD)) k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady o dočasné agenturní práci (zpravodaj: pan Désir).

Harlem Désir, zpravodaj. – (FR) Pane předsedo, paní komisařko, dámy a pánové – doufám, že předsednictví Rady se k nám připojí – uplynulo již více než šest let od doby, kdy bylo odloženo přijetí směrnice o dočasné agenturní práci, a to nikoli vinou Parlamentu, který předložil své stanovisko, jakmile v roce 2002 obdržel návrh Komise, ale proto, že jednání některých členských států v rámci Rady uvízla na mrtvém bodě.

Poté, co členské státy přijaly společné stanovisko, máme dnes, v době, kdy očekávání sociální Evropy jsou vysoká, příležitost dostat se k této důležité součásti sociálně právních předpisů a této příležitosti musíme využít. Dočasné zaměstnání představuje v Unii více než tři miliony pracovních míst. Dočasné pracovníky využívá okolo 20 000 podniků s obratem 75 miliard EUR.

Jedná se o sektor, kde zjevně velice často dochází ke kolísání růstu, a dočasní pracovníci jsou dnes první, kterých se dotkne hospodářské zpomalení a růst nezaměstnanosti. Avšak stejně jako jiné druhy nejistého a netypického zaměstnávání dočasná práce v posledních několika letech zaznamenala strukturální růst, který se odhaduje téměř na 60 % za posledních pět let. Tento vývoj probíhá i nadále obzvlášť intenzivně v nových členských státech.

Dočasná práce se týká velkého počtu odvětví, která se liší podle jednotlivých členských států: v některých zemích je to průmysl, v jiných služby a v dalších zase stavebnictví, zemědělství a doprava. Jejich podíl v jednotlivých zemích je rovněž velice různý, kupříkladu ve Spojeném království může činit až 5 % všech zaměstnanců. Liší se i délka přidělení. V některých zemích je krátké, například ve Francii to bývá přibližně 10 dní, ve Španělsku méně než týden a ve Finsku zhruba 20 dní. V jiných zemích, jako je Irsko, Belgie a Nizozemsko, to však může být i několik měsíců, a v Rakousku dokonce až rok nebo více.

Dočasní pracovníci, jak víme, jsou více vystaveni zdravotním a bezpečnostním rizikům, vysokému pracovnímu tempu a nebezpečí pracovních úrazů. Jejich zapracování je často méně důkladné. Velmi častý je také stres související s nejistotou jejich pracovního místa.

Skutečností je, že zákony a typy právních rámců, které se na jejich situaci vztahují, se v jednotlivých členských státech velice liší – a to natolik, že dočasní pracovníci jsou například opravdu chráněni na základě rovného zacházení, zejména v otázce mezd, pouze v 10 z 27 zemí Evropské unie. Odborná příprava, sociální ochrana, mateřská dovolená – ke všem těmto věcem se v jejich případech přistupuje úplně jinak a v jednotlivých členských státech jsou garantovány zcela rozdílným způsobem.

Proto Evropská komise na žádost sociálních partnerů a s podporou Evropského parlamentu požadovala právní úpravu, která by zaručila rovné zacházení. Po obdržení počátečního návrhu v listopadu 2002 Evropský parlament navázal na zprávu mé kolegyně paní van den Burgové, která je zde ve sněmovně dosud přítomna a které bych chtěl vzdát poctu, a posílil tento návrh tím, že zaručil rovné zacházení od prvního dne, především v oblasti odměňování.

Když loni v červnu Rada přijímala společný postoj, souhlasila nakonec se stanoviskem Evropského parlamentu. Domnívala se tedy, že rovné zacházení od prvního dne by mělo být obecným pravidlem a že jakákoli odchylka od této zásady musí být schválena sociálními partnery prostřednictvím kolektivního vyjednávání nebo prostřednictvím dohod uzavřených se sociálními partnery na vnitrostátní úrovni. Do společného postoje byly zahrnuty také změny definice základních pracovních a zaměstnaneckých podmínek navržené Evropským parlamentem, především otázka odměňování zahrnutá do článku 3.

Společný postoj Rady nakonec zachoval změny v přístupu dočasných pracovníků k zaměstnání, společným zařízením a odborné přípravě a k právu na zastupování za stejných podmínek, jako mají stálí zaměstnanci uživatelského podniku.

Ve Výboru pro zaměstnanost a sociální věci probíhala rozprava o původním návrhu Parlamentu, který měnil návrh Komise přidáním prvků týkajících se zdraví, bezpečnosti a pracovní hygieny, které nebyly přijaty Radou. Tyto záruky však existují podle podmínek jiné směrnice, směrnice Rady z 25. června 1991, kterou se doplňují opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci zaměstnanců v pracovním poměru na dobu určitou či v dočasném pracovním poměru.

Jak víte, dámy a pánové – již budu s tímto prvním vystoupením na toto téma končit – Evropská konfederace odborových svazů na jedné straně a profesní orgány zastupující agentury zprostředkovávající dočasnou práci na straně druhé požadují, abychom tyto právní předpisy přijali. Přijetí těchto právních úprav dnes znamená, že postoje Evropského parlamentu v prvním čtení se nadále stávají právním předpisem; že tento rámec na ochranu dočasných pracovníků může být proveden během příštích tří let a že Pandorina skříňka nejistých vyjednávání s Radou nemůže být znovu otevřena. Proto Výbor pro zaměstnanost a sociální věci dne 7. října rozhodl doporučit přijetí společného postoje, a to beze změny s cílem ochránit toto nejméně chráněné odvětví zaměstnanosti v Evropě.

PŘEDSEDÁJÍCÍ: PANÍ ROTHE

Místopředsedkyně

Vladimír Špidla, člen Komise. – (CS) Vážená paní předsedající, vážené dámy a pánové, dovoluji, abych v první řadě poděkoval zpravodaji panu Harlemu Désirovi za práci, kterou odvedl, a myslím si, že k obecnému zdůvodnění, které bylo teď předneseno, nemám co dodávat. Dovolte mi jenom, abych se soustředil na výsledky politické dohody ze dne 10. června. Dovolte mi, abych poukázal na úspěch, kterého bylo dosaženo v řadě bodů klíčových v zájmu Evropského parlamentu. Jde o přímé uplatnění zásady rovného zacházení na zaměstnance zprostředkované přes agenturu od prvního dne přidělení, neexistenci jakýchkoli výjimek v případě krátkodobých přidělení, tzv. doba odkladu, objasnění definic a konzultace se sociálními partnery nebo jejich zapojení představující podmínku pro výjimky, jež umožňují určité odchylky od zásad rovného zacházení. Komise je konsensem ohledně společného postoje Rady v rámci Výboru pro zaměstnanost

potěšena a znovu musím říci, že blahopřeji zpravodaji a politickým skupinám, že potvrdili svou vůli přijmout společný postoj bez dalších změn.

Dámy a pánové, součástí politického konceptu Evropské unie je respekt k sociálním partnerům, a proto jsem zaznamenal s velkým uspokojením jak pozici odborů, tak pozici zaměstnavatelů. Dámy a pánové, myslím si, že podmínky pro přijetí v prvním čtení jsou splněné.

Xavier Bertrand, úřadující předseda Rady. – (FR) Paní předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, ačkoliv jsem si Vás osobně nemohl poslechnout, pane Désire, vaše vystoupení mně bylo, myslím, věrně tlumočeno, stejně jako vaše, paní komisařko.

Dne 9. června v Lucemburku dospěla Rada ke shodě na dvou textech, o nichž členské státy Evropské unie jednaly několik let. Prvním, jak víte, je návrh na revizi směrnice o pracovní době, která byla na pořadu jednání od roku 2004. Tento text není dnes večer předmětem rozpravy.

Druhým textem je návrh směrnice o pracovních podmínkách dočasných pracovníků, který se projednává od roku 2002. Cílem tohoto návrhu je zvýšení ochrany dočasných pracovníků a zlepšení kvality dočasné práce. Dnes se scházíme, abychom tento text s konečnou platností přijali.

V první řadě bych vám chtěl říci, že přijetím tohoto textu o dočasných pracovnících vyšleme podle mého názoru velice silný signál všem Evropanům, že rok 2008 může být rokem obnovy sociální sféry. Celá léta jsme čekali, až v sociální sféře dojde k výraznému pokroku v oblasti právních předpisů. S konečným přijetím směrnice o dočasné práci se nyní začínáme posunovat dopředu z mrtvého bodu, na němž jsme po léta ustrnuli.

Lidé v Evropě na tento signál čekali, na signál Evropy poskytující větší ochranu. Jejich očekávání, jak víme, jsou za současných podmínek finanční krize a jejích dopadů na hospodářství ještě větší. Nyní více než kdy předtím je čas dát jim konkrétním způsobem najevo, že jsme schopni sladit cíl hospodářské prosperity s cílem sociální soudržnosti a že máme vůli bránit a prosazovat evropský sociální model.

Návrh směrnice, který dnes večer projednáváme, je pro začátek nesmírně důležitý text vzhledem k počtu Evropanů, které ovlivní. V roce 2006 byly v Evropě 3,4 miliony dočasně zaměstnaných pracovníků. Počítáme-li však všechny, kteří se občas ocitnou na seznamu agentur zprostředkovávajících dočasnou práci, dojdeme k číslu 6 milionů lidí, kterých se to týká.

Dodávám, že po dobu 20 let byla dočasná práce nejrychleji se rozšiřujícím druhem netypické práce. Navíc podle Evropské nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek se sídlem v Dublinu se tento typ zaměstnávání přinejmenším zdvojnásobil téměř ve všech členských státech a pětinašobně vzrostl v Dánsku, Itálii, Španělsku a Švédsku – počet evropských podniků, které se k němu uchylují, aby našli pracovníky splňující jejich specifické požadavky, se stále zvyšuje.

Dnes se tedy bavíme o klíčovém odvětví evropského hospodářství a pro toto klíčové odvětví jste, pane Désire, předložil klíčový text, který evropským pracovníkům poskytne skutečné další záruky.

První z těchto záruk je zásada rovného zacházení od prvního dne se stálými i dočasnými zaměstnanci. Tato novinka představuje zásadní pokrok pro dočasné pracovníky v Evropě, pro něž právní předpisy dříve podobná ochranná opatření nestanovovaly. Během jejich přidělení se na tyto pracovníky napříště vztahují stejné pracovní podmínky jako na ty, kteří byli přijati na totéž pracovní místo přímo podnikem. To se týká pracovní doby, přesčasů, přestávek, doby odpočinku, noční práce, placeného volna, ochrany zdraví zaměstnanců, práva na nediskriminaci a ochrany těhotných žen.

To je podstatné, protože pokud jde o tyto věci, rovněž víme, že dočasní pracovníci jsou v současné době vystavováni minimálně stejně závažným bezpečnostním a zdravotním rizikům jako stálí zaměstnanci, a také pracovnímu tempu, které někdy bývá i rychlejší.

Zásada rovného zacházení od prvního dne bude platit také při odměňování. Od začátku svého přidělení budou dočasní pracovníci pobírat stejnou mzdu jako lidé, kteří byli přijati na stejnou práci přímo uživatelským podnikem.

Odchyly od této zásady, zejména pak zavedení kvalifikační doby, budou možné pouze na základě dohody sociálních partnerů, to znamená, budou-li pro pracovníky dohodnuty kompenzace.

A konečně, směrnice poskytne nové záruky pro přístup dočasně zaměstnaných pracovníků ke stálým pracovním místům, ke společným zařízením, stravovacím službám, dětským zařízením a dopravním službám a pro přístup k odborné přípravě nebo zastupování.

Jako úřadující předseda Rady vám chci říci, že s velkou radostí sleduji, že dnes jsou pro přijetí tohoto textu připraveny podmínky. Zároveň je pravda, že tento text zahrnuje velký počet změn přijatých Parlamentem v prvním čtení v listopadu 2002. To také bezpochyby vysvětluje, proč se Výbor pro zaměstnanost a sociální věci – prakticky všichni jeho členové – rozhodl, že jej nebude měnit, a chtěl bych ještě jednou poděkovat za konstruktivní přístup panu zpravodaji pro text a všem poslancům, kteří se na něm aktivně podíleli.

Tato skutečně jednomyslná podpora zároveň jasně vypovídá o užitečnosti a kvalitě tohoto textu a chtěl bych zde ve sněmovně také vyjádřit poklonu panu Špidlovi, který tuto iniciativu vždy podporoval a nesouhlasil se stažením tohoto textu, přestože se v prosinci 2007 zdálo, že se rozpravy dostaly do slepé uličky, například v Bruselu.

Jak víte, dosáhnout příznivých výsledků se nám podařilo během slovinského předsednictví. Rád bych také vyzdvihl úsilí, které v této věci vynaložilo Spojené království, a ocenil dohodu dosaženou mezi sociálními partnery ve Spojeném království 19. května 2008. To byl důležitý moment. Nakonec bych chtěl upozornit na podporu, kterou poskytli evropští sociální partneři společnému postoji k dočasné práci přijatému 9. června.

Můžeme tak dnes říci, že mezi všemi zúčastněnými stranami panuje v této věci shoda. To zároveň dokazuje, že s vytrvalostí, tvořivostí a dialogem lze vyřešit i zdánlivě beznadějně situace, dokonce i v oblasti sociální, dokonce i v Evropě, dokonce za účelem přijetí směrnic.

Elisabeth Morin, jménem skupiny PPE-DE. – (FR) Paní předsedající, pane Bertrande, pane Špidlo, za prvé zde máme výsledek nesmírně konstruktivní spolupráce mezi evropskými orgány na jedné straně a členskými státy na straně druhé, ale také mezi politickými skupinami a sociálními partnery. Výsledný text je založen na konsensu se sociálními partnery. Tento návrh směrnice nyní stanovuje celkový rámec pro dočasně zaměstnané pracovníky ve 27 členských státech, což je nesmírně důležitý pokrok vycházející ze zásady nediskriminace mezi stálými a dočasnými pracovníky.

Do textu jsme zahrnuli závazek prosazovat transparentnost – transparentnost podmínek poskytovaných zaměstnancům – ale také závazek budovat důvěru mezi zaměstnanci a zaměstnavateli. Bezpečnost zaměstnanců a flexibilita, kterou požadují podniky, jsou nesmírně důležité; proto se dnes skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů – která vychází z těchto základů rovného zacházení, přístupu k odborné přípravě a z postupů pro zastupování dočasných pracovníků v souladu s kolektivními smlouvami – rovněž snaží v této práci dosáhnout pokroku a shody.

Evropa dnes tyto pracovníky chrání. Zmíněná rámcová směrnice o ochraně dočasných agenturních pracovníků stanovuje nové pracovní podmínky. Pevně věříme, že v otázce sociální Evropy společně postupujeme kupředu. Proto budeme pochopitelně hlasovat pro tuto směrnici bez jakýchkoli změn, tak jak byla dnes předložena.

Ieke van den Burg, jménem skupiny PSE. – Paní předsedající, některé věci, na kterých se usilovně pracovalo, se nikdy neuskuteční a některé příliš pozdě. To je případ této směrnice. Nikdo by už nečekal, že na ni dojde.

V roce 2002, před šesti lety, jsem se tímto návrhem Komise velice intenzivně zabývala jako vaše zpravodajka v prvním čtení po rozhovorech v rámci sociálního dialogu o oblastech sociálního partnerství.

Podařilo se nám přesvědčit Komisi a velkou většinu Rady, aby přijala 95 % našich změn a vylepšení textu, pouze blokující menšina, tehdy 4 z 15 členských států, se nechtěla k této většině připojit. Několik předsednictví se usilovně snažilo tuto patovou situaci překonat, ale za několik let byl návrh – pokud ne úplně mrtvý, tak minimálně v komatu.

Byla to ostuda, neboť problémy, které směrnice řeší, ani zdaleka nezmizely – v době rozšiřování EU právě naopak. Ani směrnice tyto problémy vykořisťování migrujících pracovníků úplně neřeší, a musíme na ní tedy pracovat i nadále, ale prvním krokem je směrnice o dočasné agenturní práci. Vyjasňuje postavení a práva při zaměstnávání dočasných agenturních pracovníků, neboť posiluje zásadu rovného zacházení jako základní zásadu pracovního práva, ale zároveň – což je neméně důležité – zdůrazňuje úlohu kolektivního vyjednávání a slušných pracovních vztahů v oblasti agenturní práce, která se neustále rozšiřuje a rozvíjí.

Toto zdůrazňuji a vyvolává to negativní představu vykořisťování vedoucími čet v oblasti organizovaného profesního agenturního zaměstnávání. V současné směrnici se tato oblast skutečně může projevit jako

vyspělá, může v ní fungovat dobrý sociální dialog s odbory, a navíc napomáhá k dosažení velice moderní organizace práce na pracovním trhu z hlediska flexibility a bezpečnosti.

Ona Juknevičienė, *jménem skupiny ALDE*. – Paní předsedající, dnes hovořím za svou kolegyni Liz Lynnovou, která je stínovou zpravodajkou pro tuto směrnici za skupinu ALDE, neboť kvůli k problémům s lety do Štrasburku tady s námi dnes nemůže být.

Sdílím její obecné obavy ohledně tohoto dokumentu, a zejména její přesvědčení, že tato směrnice zdaleka není ideální, ale mohla být horší. Řada podniků ve Spojeném království využívajících agenturní práci nechce, aby tato směrnice byla přijata, avšak jedině z toho důvodu, že je to přinejmenším velmi špatná varianta. Vždy jsme tvrdili, že tato věc by se neměla řešit na evropské úrovni, neboť v jednotlivých členských státech existují výrazné rozdíly a odlišné tradice. Nicméně chápeme účel zaměstnaneckých agentur, které mají zajistit lidem více pracovních míst a zajistit pružnější pracovní trh.

Tuto směrnici Rada samozřejmě připojila ke směrnici o pracovní době a stínová zpravodajka skupiny ALDE má za to, že tyto dvě otázky budou spojeny i nadále. Za daných okolností by proto stínová zpravodajka skupiny ALDE tento dokument podpořila a naše politická skupina se jejími doporučeními bude při hlasování řídit.

Jean Lambert, *jménem skupiny Verts/ALE*. – Paní předsedající, jménem své skupiny bych také chtěla tuto dohodu uvítat. Nedomníváme se, že v otázce smíru získáme něco víc, proto jsme v této věci paní zpravodajku podpořili.

Vzhledem k tomu, že předsednictví to považuje za krok vpřed směrem k sociální Evropě, připouštím, že bychom to rádi vnímali jako krok tímto směrem. Vítám – jako britská poslankyně pochopitelně – pro jednu některá upřímná slova o postoji vlády Spojeného království. Věřím, že stejně konstruktivní budou i v dalších otázkách v této oblasti, které má sněmovna v tuto chvíli řešit. Pokládám za velmi důležité, že v současné situaci dosahujeme v oblasti práv pracujících skutečného pokroku a že se nesnažíme dovozovat, že ti, kteří jsou zaměstnáni jen dočasně, jsou nějak méně důležití, ať už z lidského či ekonomického hlediska. Jak kdosi uvedl, zatímco někteří takto pracují z vlastní vůle, jiní pracují tímto způsobem, protože nemají na výběr. Například v řadě zemědělských oblastí najdeme omezené pracovní příležitosti, kde jeden zaměstnavatel poskytuje v podstatě většinu pracovních míst. Pokud se jako dočasně zaměstnaný pracovník odvážíte zpochybnit podmínky, v nichž se nacházíte, můžete skutečně zjistit, že vás příslušná organizace už nikdy znovu nezaměstná.

Myslím si tedy, že právní jistota, kterou tato dohoda poskytuje, je nesmírně důležitá. Mohlo by to určitým způsobem pomoci například člověku, s nímž jsem se setkala v Londýně: byl to jediný člověk pracující v hotelové kuchyni, který neměl stálou pracovní smlouvu, a jeho úkolem bylo čistit kuchyňské trouby a jejich vnitřní části s pomocí silných chemikálií, bez zaškolení a bez ochranného oděvu, protože tento pracovník byl pouze v dočasném pracovním poměru, takže na zdraví a bezpečnosti tolik nezáleželo. Pro takového lidi bude proto tato právní úprava nesmírně důležitá a těšíme se na její rychlé uplatnění.

Ewa Tomaszewska, *jménem skupiny UEN*. – (PL) Paní předsedající, trvale vysoká nezaměstnanost v posledních letech vedla k nerovnováze ve vzájemném postavení zaměstnavatelů a zaměstnanců na trhu práce. Pracovníci se ocitli ve velice obtížné situaci a museli přijímat jakoukoli práci, aby uživilí svoje rodiny. Souhlasili proto s tzv. pružnými pracovními podmínkami, které nezaručovaly důstojné smluvní podmínky. Většina zaměstnavatelů pak situaci bezohledně zneužívala.

Směrnice zaručující rovné mzdy, ochranu zdraví a bezpečnost při práci, mateřské výhody a možnost odborné přípravy pro dočasné pracovníky představuje důležitý krok směrem k opětovnému zavedení civilizovaných podmínek na trh práce. Podstatné je, že tyto rovné podmínky mají být uplatňovány od prvního pracovního dne. Dohoda dosažená mezi sociálními partnery dodává této směrnici zvláštní hodnotu. Dočasně zaměstnaní pracovníci nesmí být zbaveni ochrany.

Považujeme proto za zásadní, aby tento dokument byl přijat bez jakýchkoli změn. Právní ochrana by měla začít fungovat při nejbližší příležitosti.

(Potlesk)

Pedro Guerreiro, *jménem skupiny GUE/NGL*. – (PT) Paní předsedající, tento nový návrh směrnice, která je předmětem naší rozpravy, navzdory hlásání zásady o rovném zacházení mezi pracovníky v otázce pracovních podmínek, omezení maximální pracovní doby a týdenní doby odpočinku umožňuje řadu odchylek, které mohou tyto základní zásady v praxi ohrozit, a tím spíše musíme důsledně bojovat proti zvyšování počtu

zaměstnaneckých agentur zprostředkujících dočasnou práci, abychom skoncovali s nejistou prací a neustálým zpochybňováním práv pracovníků.

Prostřednictvím řady změn chceme proto dosáhnout například toho, aby se pracovní poměr na dobu určitou využíval ve výjimečných případech, jako je doba mimořádné pracovní aktivity a doba dočasné překážky v práci kmenového zaměstnance. Dále aby pracovníci v dočasném pracovním poměru mohli požívat stejných pracovních práv a práv sociálního zabezpečení, jaká jsou přiznána ostatním pracovníkům, včetně práv zakotvených v kolektivních pracovních smlouvách v příslušném odvětví, aby dočasná práce nebyla využívána k omezení práva na stávku a aby se na dočasné pracovníky vztahovala stejná ustanovení o ochraně zdraví a bezpečnosti při práci jako na pracovníky podniku, který je využívá.

Derek Roland Clark, jménem skupiny IND/DEM. – Paní předsedající, toto si Komise a Rada stále vzájemně přehazují už od roku 2002, tedy šest let. Až do června letošního roku neexistovalo společné stanovisko – nyní to však jako horký brambor předávají Parlamentu.

Zajímalo by mě, zda ta náhlá změna názoru není způsobena současným hospodářským poklesem. Ať tomu tak je nebo ne, v současné době, kdy roste nezaměstnanost, to nepomůže, protože zpráva říká, že dočasní pracovníci mají být placeni stejně jako stálí zaměstnanci na plný úvazek. To je chyba! Na jedné straně toho využívají agentury zprostředkující dočasnou práci a nabízejí životní start nebo další příležitost mladým lidem. Na druhé straně pracovníci bez zkušeností budou placeni stejně jako zkušení dlouholetí zaměstnanci, což je přímo v rozporu se zavedenou praxí. Oslabuje to loajalitu zaměstnanců, kterou každý podnik potřebuje. Více zkušeností rovná se více dovedností rovná se vyšší mzda. Je to chybné opatření. Zamítněte je.

Roger Helmer (NI). – Paní předsedající, je to špatná legislativní úprava – mohla by být sice ještě horší, ale v každém případě je špatná. Jako již tolikrát v tomto parlamentu je regulace zaměstnávání zaváděna ve jménu práv pracovníků, a přesto její dopad se projeví hlavně v tom, že mnoha tisícům lidí bude zcela upřeno právo na práci. Náš trh práce tak bude méně konkurenceschopný a méně pružný. Poškozuje to naše hospodářství právě v době, kdy si to můžeme nejméně dovolit.

Dočasná práce je široce a správně uznávána jako žebřík vedoucí zpátky k trvalému zaměstnání u těch zaměstnanců, kteří se z nějakého důvodu ocitli mimo trh práce.

A právě tento žebřík, který pomáhal pracovníkům dostat se zpátky do zaměstnání, dnes ve sněmovně podtrháváme. Britská vláda tomuto opatření dlouho odolávala, ale nakonec zjistila, že mu již není schopna čelit. Nemohlo by se vám dostat názornějšího příkladu toho, jak EU podkopává demokracii v členských státech.

José Albino Silva Peneda (PPE-DE). – (PT) Paní předsedající, pane Bertrande, paní komisařko, dámy a pánové, mám velkou radost z této zprávy, která uzavírá otázku neřešenou od roku 2002. Podle mého názoru je to vyvážený výsledek, který chrání dočasné pracovníky, zvyšuje pružnost trhu práce a respektuje zásadu subsidiarity.

Tento návrh obecně zajišťuje rovné zacházení od prvního dne pracovníkům zprostředkovaným zaměstnaneckými agenturami. Sociálním partnerům však také nabízí možnost dohodnout se jinak, pokud si to přejí. Vezmeme-li v úvahu různé postupy a právní předpisy členských států v této oblasti, je povzbuzující, že Parlament, Rada a Komise dosáhly dohody. Tato dohoda zajistí stabilní rámec pro zaměstnanecké agentury, jejichž úloha na evropském trhu práce je nepopiratelná. Větší právní průhlednost může přispět k vytváření pracovních míst a umožnit nové a pružnější formy práce.

Vím, že hospodářský rozvoj potřebuje pružnější trh práce, ale tato pružnost bude výhodná pro všechny pouze tehdy, pokud bude zároveň zajištěno dodržování práv zaměstnanců ve všech aspektech, zejména při ochraně zdraví a v oblasti bezpečnosti práce. Domnívám se, že konečné znění této směrnice je dobrým příkladem takové vyváženosti. Doufám, pane Bertrande, že totéž budu moci říci příští měsíc o směrnici o pracovní době.

Musím poděkovat za práci panu Désirovi a také stínové zpravodajce paní Morinové, která je z mé politické skupiny. Blahopřeji jí, že se tak významně podílela na tomto konečném výsledku.

Richard Falbr (PSE). – (CS) V úvodu bych rád poznamenal, že budu hlasovat pro návrh, protože jeho znění zřejmě odpovídá maximu, kterého bylo možno dosáhnout. Za další krok bych považoval důkladné prozkoumání praxe členských států. V některých z nich existuje sice slušná právní úprava postavení agenturních pracovníků, ale naprosto nedostatečně je upraveno poskytování akreditací vznikajícím agenturám. Jinými slovy, zaměstnávat lidi může kdekdo a kontrola nad činností některých těchto pochybných agentur

prakticky neexistuje. Hovořím samozřejmě o praxi v České republice. Agentury často v zájmu vydělávání peněz zaměstnávají pracovníky nikoliv na základě pracovních smluv, ale na základě dohod o pracovní činnosti, takže nemusí platit sociální a nemocenské pojištění za své zaměstnance. To vede k tomu, že pokud je výdělek postaven na respektování minimální mzdy, pak je jasné, že pracovníkům zbývá po zaplacení odvodů peněz mnohem méně. Je vůbec podezřelé, že se počet agenturních zaměstnanců neustále zvyšuje na úkor těch, kteří pracují v řádném pracovním poměru v zaměstnávající organizaci. Proto je úkolem orgánů inspekce práce i odborů, aby na nekalé praktiky vyskytující se v některých zemích poukazovaly a nedovolily omezovat právo agenturních pracovníků se odborově sdružovat. Přes dobrou vůli, kterou lze spatřovat ve znění návrhu směrnice, který se předkládá, zbývá ještě mnoho vykonat, aby nezůstalo jen u toho, co je na papíře. A k tomu, co tady zaznělo, bych poznamenal, že bych některé poslance Evropského parlamentu zaměstnal jako agenturní pracovníky, aby poznali, jaká je to slast.

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Paní předsedající, dámy a pánové. V Estonsku se říká: „Lepší pozdě nežli nikdy“, a je dobré, že směrnici o dočasně agenturní práci nakonec schvalujeme. Dočasná agenturní práce se začíná využívat stále častěji, a je tedy velice důležité, aby byla regulována. Směrnice má zároveň velký význam pro ty země, které dosud nemají přístup na trh práce zemí Evropské unie a jejichž pracovníci jsou využíváni zejména k nepatřičným účelům a jejich práva jsou porušována.

Dnes víme, že záruka ochrany dočasných agenturních pracovníků se v jednotlivých členských státech velmi liší. V některých členských státech pak taková ochrana zcela chybí. Domnívám se proto, že návrh směrnice v její současné podobě pomůže zajistit v celé Evropě alespoň minimální úroveň základní ochrany dočasných agenturních pracovníků, což vyloučí diskriminaci pracovníků, kteří tuto formu zaměstnání využívají, stejně jako v jiných formách zaměstnání.

Doufám, že tuto směrnici schválíme, a také doufám, že její uplatnění nám nebude trvat příliš dlouho.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). - (PL) Paní předsedající, v souvislosti s rozpravou o směrnici týkající se dočasných pracovníků chci upozornit na to, že počet těchto pracovníků v Evropské unii obzvláště v posledních letech výrazně vzrostl. Tento nárůst je často způsoben hospodářskou situací, a je proto nezbytné nutné urychlit příslušnou právní úpravu na evropské úrovni. Dále bych se chtěl zmínit také o tom, že ačkoliv Evropská komise předložila na toto téma návrhy, které poté Evropský parlament již v roce 2002 pozměnil, je politováníhodné, že teprve v červnu 2008 se Evropská rada dohodla v této otázce na kompromisu. Do té doby uplynulo více než šest let.

Měli bychom podpořit zejména řešení obsažená v návrhu směrnice týkající se rovného zacházení s dočasnými pracovníky a jinými pracovníky, pokud jde o postavení a bezpečnost, a zároveň dodržování sociálních norem, které se v oblasti rovného zacházení od podniků vyžaduje v otázce odměňování a pracovních podmínek pro dočasné zaměstnance a jiné pracovníky.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). - (EL) Paní předsedající, dočasní pracovníci jsou ze strany zaměstnavatelů vykořisťováni a potřebují rovný přístup a ochranu své bezpečnosti. Evropská komise však směřuje spíše k deregulaci pracovněprávních vztahů a k rozvoji pružných forem práce.

Podle oficiálních statistik Komise nezaměstnanost v roce 2007 dosáhla 4,7 %, přičemž dlouhodobá nezaměstnanost se udržuje na 2,8 %. Prosazování modelu flexibility a bezpečnosti dává zaměstnavatelům silnou zbraň umožňující zvyšování podílu dočasné agenturní práce, což vede k méně výhodným pracovním podmínkám a oslabuje kolektivní smlouvy. Zrušení možnosti regulace těchto věcí členskými státy a jejich přesun na úroveň sociální má zajistit dosažení finanční integrace evropského trhu práce.

Nesouhlasíme s kroky, které jsou v tomto směru neustále přijímány, protože jsou to kroky umožňující Evropské unii snadněji prosazovat neoliberální politiky na úkor pracovníků. Naším hlavním cílem by měla být ochrana všech pracovníků. Dočasní pracovníci musí být chráněni, ale hlavními prioritami nesmí být nic menšího než právní jistota a bezpečnost při práci a obrana všech práv pracovníky nabytých.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). - Paní předsedající, na začátku bych chtěl poblahopřát panu zpravodaji k jeho zprávě, a to nejen proto, co řekl, ale také vzhledem k délce jeho zprávy – nebo bych měl říci vzhledem ke stručnosti jeho zprávy? Za devět let, co působím v tomto parlamentu jako poslanec, je to nejkratší zpráva, jakou jsem kdy od nějakého socialisty z Výboru pro zaměstnanost a sociální věci zažil, a doufám, že tím dal příklad, kterého budou někteří z jeho kolegů následovat – ale k tomu se vrátíme později.

Také jsem byl rád, že řekl, a za to mu děkuji, že důvodem k této krátké zprávě bylo, zcela správně, že obě hlavní zúčastněné strany vyjádřily s tímto společným postojem souhlas, a tak jej Rada podpořila. Odbory a

podniky – nikoli podniky obecně, nýbrž konkrétní podniky, které mají odpovědnost za agenturní pracovníky – všechny kolektivně, ať k tomu měly jakékoli důvody, řekly své „Ano“: mohly by se pod tento postoj podepsat.

Myslím si, že pro nás politiky z toho vyplývá ponaučení, že když zúčastněné strany samy říkají, že něco skutečně chtějí, je podle mě naší povinností, abychom se snažili umožnit to všude, kde je to možné, a opravdu mu děkuji, že k prosazení použil argument konsensu.

Nakonec bych poděkoval panu ministrovi, že připomenul těm, kteří takové připomenutí potřebují, že Rada formulovala tento společný postoj v rámci balíčku spolu se směrnicí o pracovní době. Naše skupina se ovšem původně krátce domnívala, že bychom možná při rozvrhování práce Parlamentu měli obě témata spojit a projednat je v prosinci. Ale po dalším zvážení, a jelikož vím, že by na tom velice rádo začalo pracovat francouzské předsednictví, jsme to s velkou radostí podpořili, abychom s touto problematikou skutečně mohli „pohnout kupředu“. A o to, myslím, v této oblasti jde: pohnout se kupředu. Až se dostaneme ke druhé části balíčku týkající se směrnice o pracovní době, věřím, že z naší strany také projevíme odpovědnost a pohneme s ní kupředu.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Paní předsedající, zejména zaměstnavatelé využívají každé příležitosti a požadují na evropském trhu práce stále větší mobilitu a flexibilitu. Rovné zacházení a minimální sociální normy jsou jediným způsobem, jak zmírnit obavy zaměstnanců z otevřených trhů práce a z deregulace. Evropská unie potřebuje preventivní opatření pro trh práce, který se našťastí čím dál více otevírá.

Současný návrh zprávy o dočasné agenturní práci ukazuje, jak obtížné je dosáhnout v této oblasti pokroku. Šest let byla tato směrnice blokována v Radě z různých závažných důvodů. Tento návrh zaručuje, že se dočasným zaměstnancům dostane stejného zacházení jako jiným pracovníkům hned od prvního dne zaměstnání, i když s určitými omezeními. Právo požívat výhod pracovního práva a stejné odměňování za stejnou práci – to jsou hlavní zásady rovného zacházení. Velice důležité je, že předpisy v členských státech se zcela rozdílným základem, které jsou lepší než současná směrnice, nejsou touto směrnicí nijak oslabeny. Správný směr to nabralo za francouzského předsednictví.

Ti, kteří blokovali směrnici o pracovní době – a to platí rovněž o směrnicí o přenositelnosti nároků na důchodové připojištění by si teď měli obdobně poopravit své mylné názory na sociální otázky a pochopit, že sociální Evropa potřebuje minimální normy. To je jediný způsob, jak dospět ke kladnějšímu hodnocení, lepšímu chápání Evropské unie, a dokonce ke ztotožnění se s ní.

Csaba Óry (PPE-DE). – (HU) Paní předsedající, pane ministře, pane komisaři, kolegové, z hlediska vytvoření jednotného evropského trhu práce a zaručení rovných příležitostí všem zaměstnancům v rámci EU představuje směrnice, o níž diskutujeme, výrazný pokrok. Samozřejmě to neznamena, že tato část právních předpisů povede k vytvoření harmonizovaného rámce na úrovni Společenství pro zaměstnávání dočasných agenturních pracovníků. Není to ani nutné, ani žádoucí, neboť při zachování zásady subsidiarity bude základní regulace zaměstnávání v tomto směru i nadále spadat do pravomoci členských států. Nicméně úsilí o zavedení jasných a jednoznačných minimálních požadavků na území EU, jejichž prostřednictvím budou dočasní agenturní pracovníci chráněni na celém území Společenství, je nutno uvítat jako krok správným směrem.

Jsem toho názoru, že bez jakýchkoli ideologických podtónů a nezávisle na příslušnosti k naší straně se všichni shodneme na tom, že ochrana těhotných žen, záruka rovného zacházení s muži a ženami, boj proti jakékoli diskriminaci na základě etnického původu, náboženství, vyznání, věku nebo příslušnosti k menšinové skupině jsou těmi nejdůležitějšími cíli. Všechny tyto úvahy opravňují úsilí o jednotnou právní úpravu těchto věcí v celé EU. Se zřetelem k dosažení tohoto cíle zákonodárci EU vypracovali tento systém minimálních požadavků. Důležité je, že kromě posílení individuálního profesního rozvoje slouží směrnice také hospodářským zájmům Evropy, neboť dočasným agenturním pracovníkům zajišťuje rovné příležitosti v přístupu k odborné přípravě, v péči o děti a v oblasti dalších infrastrukturálních programů. To platí i v období mezi jednotlivými přiděleními. Je v zájmu nás všech, aby dočasní agenturní pracovníci nebyli vystaveni diskriminaci, aby si mohli zvyšovat znalosti a aby se pro ně sladění pracovního a soukromého života nestalo nepřekonatelným problémem. V této oblasti bezesporu potřebujeme jednotný postoj, a proto já osobně schválení této směrnice podporuji. Velmi vám děkuji, paní předsedající.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) Vycházíme-li z práce pana zpravodaje Désira, můžeme to vyjádřit latinským úslovím *Multum in parvum* (mnoho v jednom). Sem můžeme zařadit i dnešní návrh směrnice, neboť zaručuje právo na práci dokonce i v případě, kdy činnost, kterou zaměstnanec vykonává, je vzhledem k určitým specifickým aspektům prováděné práce dočasná. Domnívám se, že díky takovému opatření se profese, které se vyskytují jen zřídka nebo je lze jen stěží využít na konkrétním pracovišti, budou na základě těchto specifík prosazovat v různých kombinacích podle toho, které z těchto dovedností dotyční pracovníci

ovládají, a podle požadavků trhu. Vytvoří se tak mozaika kvalifikovaných profesí nabízených lidmi, které lze označit jako renesanční všestranné jedince.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Chtěla bych poděkovat panu zpravodaji Désirovi. Tato rozprava je součástí opatření, která musíme přijmout, abychom vytvořili evropský rámec zaručující evropským občanům důstojné pracovní a životní podmínky. Zaručení minimální úrovně ochrany pro dočasné agenturní pracovníky je součástí budování sociální Evropy. Aby se Evropská unie stala nejkonkurenceschopnější ekonomikou založenou na znalostech, musí mít evropské podniky možnost vybrat si zaměstnance a dovednosti, které potřebují.

Osobně se domnívám, že pokud dočasným agenturním pracovníkům zaručíme stejné podmínky, jako mají zaměstnanci v podnicích, které tyto pracovníky využívají, chráníme tím nejen dočasné agenturní pracovníky, ale především místní kmenové zaměstnance. Tyto rovné podmínky se týkají pracovní doby, doby odpočinku, placené dovolené, výše mzdy, postavení a bezpečnosti. Zaručení vhodných podmínek pro dočasné agenturní pracovníky odstraní nelegální práci a sociální dumping. Podle mého osobního názoru se sociální Evropa pozvedne, budou-li mít odbory právo spolurozhodovat o udělení určitých výjimek na základě kolektivních pracovních smluv.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). - (DE) Paní předsedající, jak již uvedla moje kolegyně paní Lambertová, jedná se o velice důležitý průlom na cestě k sociální Evropě, i když je to jen první krok. Občané od nás očekávají, že podnikneme faktické kroky směrem k sociální Evropě a zajistíme, aby svou úlohu hrála zaměstnanecká práva na vnitřním trhu a rovné mzdy za stejnou práci na stejném místě.

Tuto zásadu rovnosti, kterou původní návrh Komise postrádal, se Evropskému parlamentu podařilo do směrnice začlenit. Pokládám za velmi důležité, že Rada nás v tomto podpořila, neboť podstatné je, aby konkurence na vnitřním trhu byla založena na rovnosti, nikoli na mzdách.

Na závěr bych chtěla dodat ještě jednu věc. Stejně důležitý jako tento průlom je průlom týkající se směrnice o pracovní době, nikoli však takové, jakou navrhoval pan Bushill-Matthews, nýbrž naprosto bez jakýchkoli výjimek, tak, jak byla navržena v parlamentním čtení. Mohu pouze vyzvat Radu, aby nás v tomto rovněž podpořila.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Zabýváme se obzvlášť důležitým tématem. Jsem si vědom mnoha obav týkajících se postavení a situace dočasně zaměstnaných osob. Mám na mysli formální a právní otázky a rovněž pracovní podmínky. To je zvlášť patrné v případě zaměstnávání velkého počtu osob z nových členských států. Tyto osoby jsou z důvodu vysoké nezaměstnanosti ochotny přijmout doma či v zahraničí jakoukoli pracovní nabídku. Smluvní pracovní podmínky se nemohou řídit situací na trhu práce a dostupností zaměstnání. Zdůrazňuji, že je nutno dodržovat v současnosti platné pracovní normy a požadavky. To se týká bezpečnosti, sociálních podmínek, pojištění a sazeb odměny.

Richard Howitt (PSE). - Paní předsedající, jsem velmi hrdý, že jsem se zúčastnil hlasování ve výboru o této směrnici a že se účastním dnešní rozpravy o hlasování o přijetí této směrnice týkající se dočasných agenturních pracovníků. Pro labouristickou vládu u nás v Británii to bylo hlavní prioritou, součástí ujednání s našimi odbory známého jako dohoda z Warwicku, a dnes se tento slib naplňuje.

S velkou radostí to podporuji a tuto směrnici jsem propagoval ze tří důvodů.

Prvním důvodem je zranitelnost dočasných agenturních pracovníků – přes veškeré protesty některých osob z protější strany. Osmdesát procent dotázaných v průzkumu Britského kongresu odborových svazů (TUC) uvedlo, že byli v horším postavení, pokud jde o mzdu, odbornou přípravu a placené volno, a že chtějí lepší podmínky.

Druhým důvodem je, že největší počet migrantů z východní Evropy, kteří od rozšíření přišli pracovat do Británie, směřoval do mého regionu, na východ Anglie, a to často prostřednictvím pracovních agentur, které se neřídí žádnými pravidly a bývají velice často zodpovědné za zneužívání. Toto zneužívání musí skončit.

Posledním důvodem pak je, že máme dohodu o sociálním partnerství, která se v Británii vyskytuje vzácně, mezi britskými odbory TUC a Konfederací britského průmyslu (CBI): toto hlasování znamená její převedení do podoby zákona.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). - (EL) Paní předsedající, chci rovněž blahopřát nejen předsednictví a Komisi, ale také zpravodaji a všem, kteří přispěli ke schválení směrnice a předznamenali

nový úspěch Evropské unie ve prospěch občanů. Zároveň bych chtěla sněmovně připomenout, že velkou část agenturních pracovníků tvoří ženy.

Obzvlášť potěšitelné je, že dočasné pracovnice budou také mít zaručena práva od prvního dne přidělení, stejně jako rodiče obecně, a nebudou tedy v nevýhodě, neboť cílem tohoto nového návrhu Evropské unie zaměřeného na občany, zaměstnavatele i zaměstnance je zavedení humánního zacházení vzhledem k tomu, že jednodenní či několikadenní práce je stejně hodnotná a musí být stejným způsobem uznávána.

Doufám, že bude možné uplatnit všechno, co bylo dohodnuto, protože právě při uplatňování právních předpisů selháváme. Například v Řecku byl tento právní předpis zahrnut do sbírky zákonů a zaručuje rovné zacházení dočasným i stálým zaměstnancům. Problémem však je uplatňování tohoto právního předpisu.

Xavier Bertrand, úřadující předseda Rady. – (FR) Paní předsedající, chtěl bych stejně jako někteří z předchozích řečníků potvrdit, že přijetí této nové směrnice o dočasné práci bude skutečným krokem vpřed. Někdo to nazval „průlomem“, a to je podle mě to správné slovo.

Ovšem, jak si velice dobře uvědomuji, neznamená to pro nás konec práce. V příštích týdnech budeme mít další příležitosti ukázat, že se sociální Evropou jsme schopni dosáhnout většího pokroku. Mám tím samozřejmě na mysli směrnici o pracovní době, která je druhou částí společného postoje přijatého 9. června v Lucemburku.

Jsem si vědom, že někteří z vás mají s tímto textem problém, ale chci vám dnes večer připomenout, že jediný způsob, jak jsme mohli získat souhlas Rady s tímto textem, který se chystáte přijmout a který posiluje práva dočasných pracovníků, bylo jeho připojení ke směrnici o pracovní době.

Mám na mysli také směrnici o Evropské radě zaměstnanců, kterou je třeba revidovat. Čtrnáct a půl milionu Evropanů pracuje v podnicích, které tyto rady zřídily, a čekají na revizi uvedené směrnice, která v budoucnu zlepší ochranu jejich sociálních práv, a abych byl upřímný, vzhledem k současné hospodářské situaci je tato revize stále důležitější, stále potřebnější a stále naléhavější.

Tento problém bude naší první příležitostí dokázat, že Rada a Parlament jsou ochotné ujmout se své úlohy jako spoluzákodárci. Jak víte, evropští sociální partneři již prokázali, že chápou, co je v sázce, když na konci léta předložili osm společných návrhů, na jejichž základě jsou ochotni – prohlásili, že jsou ochotni – souhlasit s návrhem Komise, milý Vladimíre. Nyní je na nás, abychom předvedli, že jsme stejně tak odhodláni jednat.

Dámy a pánové, pane Désire, pane komisaři, růst sektoru agenturního zaměstnávání v Evropě až dosud často probíhal v naprostém právním vakuu, bez skutečné ochrany pracovníků. Od pozítří budeme moci říci, že tato situace skončila. Pozítří budeme moci také říci, že v době, kdy náš kontinent čelí vážným hospodářským a finančním problémům, jsme jako politici ochotni spojit své síly a učinit kroky s cílem znovu nastartovat sociální Evropu.

Vladimír Špidla, člen Komise. – (CS) Vážená paní předsedající, vážené dámy poslankyně, vážení páni poslanci, debata podle mého jasně ukázala, jak důležitá je tato direktiva, jak velkého počtu pracovníků se týká a jak podstatný pokrok přináší. Prokázala dále, že nad touto direktivou existuje skutečně silný konsensus, který vyplývá z hluboké debaty a ze souhlasu a z podpory sociálních partnerů. V debatě také zaznělo, že direktiva přichází opožděně, a v různých jazycích zaznělo „Lépe pozdě, než nikdy.“ V češtině se říká „Pozdě, ale přece.“ Jistě bych našel v dalších jazycích formulace, které jsou obdobné. Ano, po dlouhém úsilí se přesto dosáhlo pokroku, protože důvod pro tuto direktivu je stejně platný nebo ještě platnější, než byl před oněmi šesti lety.

Dámy a pánové, chtěl bych ještě zdůraznit jednu věc, která po mém soudu je do jisté míry pozoruhodná, protože tato direktiva, velmi obtížná direktiva, která opravdu otevírá opět dveře sociální Evropě, byla přijata v Evropě s dvacetisedmi státy, když v Evropě s patnácti státy velmi dlouho vázla. Je to po mém soudu jasným příkladem toho, že Evropa s dvacetisedmi státy je schopna sociálního pokroku.

Dámy a pánové, řada z vás zmínila další direktivy, které jsou v projednávání v Parlamentu. Myslím si, že krok, který teď činíme, je dobrým příznakem toho, jak bychom měli přistupovat i k direktivám následujícím. Jsou to samozřejmě obtížné a komplikované otázky, ale přesto si myslím, že určitá dynamika již byla vytvořena a že možnost dospět ke kladnému výsledku je vyšší než kdykoliv dříve.

Harlem Désir, zpravodaj. – (FR) Paní předsedající, dámy a pánové, na začátku bych chtěl poděkovat svým kolegům za jejich připomínky a stínovým zpravodajům, koordinátorům a všem ostatním zúčastněným v této rozpravě za podporu, kterou mi poskytli, a stejně tak za dokončení tohoto procesu.

Je pravda, že tato zpráva se omezuje na vysvětlující prohlášení a jediný požadavek: „Řekněme ano“. Bezprostřední přijetí této směrnice během dvou dnů, jak doufám, je vítězstvím Evropského parlamentu a vítězstvím sociálních partnerů a rád bych využil této příležitosti a odpověděl členům Konfederální skupiny Sjedená evropská levice/Severská zelená levice, kteří předložili řadu změn. Chápu, odkud tyto změny v zásadě pocházejí, nicméně bych chtěl zdůraznit, že Evropská konfederace odborových svazů před několika dny opět hovořila s předsedy politických skupin a sdělila jim, že přijetí této směrnice v nezměněné podobě vyšle silný signál, že sociální pokrok na úrovni EU je nutný a také možný, a že sociální Evropa je stále živá.

V době, kdy oblast agenturního zaměstnávání roste, stejně jako další netypické formy pracovního poměru, potřebujeme právní rámec, a právě o tom nyní rozhodujeme. Evropa je prostorem spravedlnosti: musí jím být v zájmu občanských práv a také z hlediska hospodářského a sociálního. V různých směrnících jsme již zakotvili ochranu a práva požívaná všemi pracovníky. Nyní, kdy se dočasnými pracovníky stává stále větší počet lidí, musíme zajistit stejná práva také jim a zabránit tomu, aby dočasná práce byla zneužívána jako způsob obcházení práv dotyčných pracovníků či práv některých jiných pracovníků, kteří by následně byli vystaveni tlakům a sociálnímu dumpingu.

Přijetím této směrnice chceme rovněž ukázat, že sociální Evropa může pokročit kupředu a že může mít reálný obsah, na rozdíl od toho, co jsme občas slyšali od Komise – nikoli od pana Špidly, ale od jiných komisařů. Můžeme rovněž tvořit – můžeme spoluvytvářet – zákony o sociálních otázkách, a dokázat tak členům Rady, kteří velice dlouho blokovali přijetí této právní úpravy a jiných předpisů, že se nemusí obávat pokroku ve vytváření modelu sociální Evropy a že pokud dokážeme, že Evropa brání občany a zaměstnance, může to přispět také ke smíření mezi občany a orgány Unie a utišit obavy vyjádřené v Irsku, Nizozemsku a u nás ve Francii.

Domnívám se, že další pokrok v oblasti sociálních směrnic pomůže rovněž posílit další pokrok ve věci politické Evropy a povzbudí podporu, kterou lidé budování politické Evropy projevují.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat 22. října 2008.

Písemná prohlášení (článek 142)

Petru Filip (PPE-DE), písemně. – (RO) Stanovení práv evropských občanů, kteří pracují v dočasném pracovním poměru v zemích EU, prostřednictvím směrnice představuje pro sociální Evropu skutečný úspěch. Problém je, zda členské státy Unie a zaměstnavatelé ustanovení této směrnice dodržují, jelikož konkrétní příklady z trhu práce této teorii v mnoha případech odporují. Jedním takovým konkrétním případem je neuznávání diplomů rumunských a bulharských občanů po přistoupení obou zemí k EU, i když směrnice týkající se této věci prosazovala něco jiného. Otázkou je, co můžeme udělat, aby občané z nových zemí, které vstoupily do EU, neztratili důvěru a neřekli, že v Bruselu se něco schválí a vlády v evropských hlavních městech pak rozhodnou úplně jinak. Je nutno vzít v úvahu také skutečnost, že pokračuje hospodářská krize, která v každém případě ovlivní způsob uplatňování směrnic týkajících se pracovní problematiky na území jednotlivých států Evropy. Evropská komise by měla neprodleně vytvořit vhodný systém, který by monitoroval uplatňování pracovněprávních předpisů, a nediskriminačně využívat kárných opatření vůči příslušným zemím.

14. Právní předpisy použitelné v manželských věcech – Změna nařízení ohledně příslušnosti a pravidel o právních předpisech použitelných v manželských věcech (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je společná rozprava na téma:

– zpráva (A6-0361/2008) paní Gebhardtové předložená jménem Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci o návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 2201/2003 o příslušnosti soudů a zavedení pravidel o právních předpisech použitelných v manželských věcech (KOM(2006)0399 – C6-0305/2006 – 2006/0135(CNS)) a

– otázka k ústnímu zodpovězení paní Gebhardtové a pana Depreze adresovaná Komisi jménem Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, týkající se nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 2201/2003 o příslušnosti soudů a zavedení pravidel o právních předpisech použitelných v manželských věcech (O-0106/2008 – B6-0477/2008).

Evelyn Gebhardt, zpravodajka. – (DE) Paní předsedající, dámy a pánové, dnes diskutujeme o otázce, která je pro občany velmi důležitá. Naše Evropa je příjemným místem, kde si lidé mohou užívat rostoucí mobilitu. Je to místo, kde stále častěji dochází ke sňatkům mezi příslušníky různých zemí nebo k tomu, že se páry stěhují do jiné země, což je samozřejmě dobré a je to jeden z úspěchů Evropské unie. Bohužel tento úspěch má však také svou odvrácenou stranu, neboť tato manželství často končí odloučením a poté nevyhnutelně dochází k rozvodu.

Současné právo je v některých ohledech tak neuspokojivé, že manželské dvojici se nemusí podařit najít ke svému rozvodu příslušného soudce či právo. Pro tyto občany je to pochopitelně velice nepříjemná situace a my musíme najít řešení a odpověď. Dotýká se to totiž lidských životů, které jsou tím nejdůležitějším.

Mám proto radost, že se Evropská komise tímto tématem zabývala, a chtěla bych rovnou znovu zopakovat, že v této věci nemá probíhat žádná harmonizace právních předpisů – není to skutečně povoleno a ve Smlouvě o Evropské unii a ve Smlouvě o založení Evropského společenství je zcela jasně uvedeno, že právní předpisy v těchto věcech spadají do oblasti působnosti členských států.

Musíme však zajistit transparentnost a umožnit občanům, aby mohli tyto právní předpisy používat. Nicméně právní úprava je velice rozdílná. Na jedné straně je Malta, která rozvodové řízení vůbec nemá, na druhé straně je Švédsko, kde je možné se rozvést do šesti měsíců. Je tu Nizozemsko, kde jsou povoleny sňatky homosexuálů, a Polsko, kde by taková věc byla nepředstavitelná. Všechny tyto otázky se objevují a je třeba na ně odpovědět.

Náš Evropský parlament odvedl dobrou práci a konstruktivním způsobem v této věci spolupracoval s Evropskou komisí a také s Radou. Rada je klíčová – musí jednohlasně rozhodnout, co se v této oblasti bude dít

v budoucnu. Bohužel právě tam celá věc nyní vázne, ale k tomu se vrátím později. To, co nám Evropská komise naznačila ve své odpovědi, je velice příznivé. Za prvé by chtěla rozšířit možnost volby práva, podle něhož se manželský pár může rozvést za předpokladu, že se na tom obě strany shodly – ačkoliv je jasné, že má-li být toto skutečně použitelné, musí existovat úzké sepětí s reálným životem, s místem bydliště nebo místem sňatku manželů či s jinými aspekty.

Nabízí se také otázka, co se stane, když manželský pár nebo jen jeden z partnerů chce rozvod a nemohou se shodnout na tom, jaké právo použijí. Zastáváme názor, že za těchto okolností není tak velká svoboda volby možná, neboť musíme zajistit, aby byl k dispozici katalog. Nemůžeme přistoupit na vyhledávání nejvýhodnějšího soudního prostředí. Nemůžeme přijmout situaci, kdy silnější partner zvolí právo, které je pro něj či pro ni nejvýhodnější, přičemž je druhý partner znevýhodněn. To je nepřijatelné. Proto máme na tyto věci dvě různé odpovědi.

V obou případech zcela jasně platí jedna zvlášť důležitá zásada: oba partneři musí být velmi dobře informováni o důsledcích – sociálních i právních – jejich volby práva. Příkladem je péče o děti, výživné a všechny podobné záležitosti, které s touto věcí rovněž souvisejí. Příslušné strany si toho musí být vědomy dříve, než se rozhodnou. Požadujeme, aby si soudci ověřili, zda si partneři důsledky své volby skutečně uvědomují.

Je rovněž důležité, abychom zabránili uplatňování toho či onoho práva, které je podle zásad Evropské unie nepřijatelné, například právo šaría, čínské právo či jakékoli jiné. V tomto směru jsme zároveň přišli s jasným zněním, zejména v pozměňovacích návrzích 25 a 30, které jsem se snažila posílit svým pozměňovacím návrhem 36, a sice že příslušné právo musí být v souladu se základními zásadami Evropské unie, jinak nemůže být uplatněno. Pokud jde o nás, je to samozřejmostí.

Skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů předložila řadu pozměňovacích návrhů, které považuji za naprosto nepřijatelné. Tyto pozměňovací návrhy zcela omezují to, co již máme, a kromě toho by porušily platné mezinárodní právo, například Haagskou úmluvu. S tím nemůžeme souhlasit. Potřebujeme vést další dialog a já věřím, že se nám do zítřka podaří tento problém vyřešit. V každém případě jsem velmi zavázána panu Demetriou za jeho velice konstruktivní spolupráci.

Rada má závažný problém: musí přijmout jednomyslné rozhodnutí a v současné době této jednomyslnosti zcela jednoduše stojí v cestě jeden členský stát. Proto náš výbor předložil Radě a Evropské komisi tuto otázku k ústnímu zodpovězení. Považuji za velice politováníhodné, že Rada není tentokrát přítomna, aby na tuto otázku odpověděla. Pan ministr právě odešel. Potřebujeme nutně vědět, co teď máme dělat, ve svém vlastním zájmu a v zájmu občanů i budoucnosti Evropské unie.

První otázka na Evropskou komisi – jsem ráda, pane Barrote, že jste zde a budete moci odpovědět – zní takto: Nemáte v úmyslu stáhnout svůj návrh? Druhá otázka je: Máte v úmyslu předložit Radě návrh na posílení

postupu spolupráce podle článku 11 Smlouvy o Evropském společenství a v souladu s články 43 a 45 Smlouvy? Byla bych ráda, kdyby mi Rada sdělila, zda se opravdu hodlá vydat tímto směrem, neboť je to důležitá otázka, která se nabízí.

PŘEDSEDÁJÍCÍ: PANÍ MORGANTINI

Místopředsedkyně

Jacques Barrot, člen Komise. – (FR) Paní předsedající, na začátku se pokusím reagovat na zprávu paní Gebhardtové a poté se budu věnovat otázce k ústnímu zodpovězení, kterou jste velice příhodně spojila se zprávou. Jsem rád, že je zde také pan Deprez.

Opravdu vám, paní Gebhardtová, velice děkuji za vaši zprávu, která je zcela mimořádná, a v neposlední řadě za intenzivní spolupráci s Komisí na tak ožehavém a citlivém tématu.

Návrh Řím III je našemu cítění skutečně velmi blízký, a nejen Komisi; vím, že velký zájem projevuje také Evropský parlament. Domnívám se, že to bude mít velký význam pro podporu volného pohybu osob v rámci Evropské unie.

Paní předsedající, chtěl bych jen v rychlosti uvést některé údaje, které máme k dispozici: v Evropské unii se v současné době každým rokem uzavírá 2 200 000 sňatků, přičemž 350 000 z nich tvoří sňatky mezinárodní. To je již značný počet, který se nepochybně bude dále zvyšovat. Tento návrh ovlivňuje kolem 170 000 rozvodů ročně, což je asi 19 % z celkového počtu zhruba 875 000 rozvodů v Evropské unii ročně. 20 %, a to už je pořádné číslo!

Komise proto obecně sdílí váš názor, paní Gebhardtová, pokud jde o důležitost návrhu Řím III, který umožňuje větší předvídatelnost a příslušným párům poskytuje právní jistotu. Jak jste uvedla, pokud neexistuje rámec, páry si buď samy zvolí příslušnost soudu, nebo má rozhodující slovo dominantní partner.

Komise proto velmi podporuje zprávu Evropského parlamentu o počátečním návrhu Řím III, ovšem s některými výhradami. Komise podporuje pozměňovací návrhy předložené Parlamentem, které mají manželům zajistit možnost informovaného výběru. Komise proto souhlasí s Parlamentem, že je nutno zpřísnit formální podmínky pro uzavírání manželských smluv a chránit slabšího partnera, ale musíme při tom brát v úvahu také rozdíly v právních systémech členských států. Jak jste zcela správně zdůraznila, není to případ pro harmonizaci.

V podobném duchu Komise vítá návrhy Parlamentu na zvýšení povědomí veřejnosti o vnitrostátních a evropských právních předpisech, které se týkají manželských a rozvodových smluv. V jednom bodě se však rozcházejí: Komise nepovažuje za nutné zahrnout nové kritérium příslušnosti podle místa, kde se konala svatba, neboť vazba mezi místem, kde byl uzavřen sňatek, a situací manželů při rozchodu může být velice slabá.

Nicméně Komise schvaluje pozměňovací návrh předložený Parlamentem, který umožňuje manželům zvolit si tento soud jako poslední možnost, pokud se ukáže, že rozvodu nelze dosáhnout u soudu v místě obvyklého pobytu, ale považujeme to spíše za výjimečný případ.

Také výklad termínu „obvyklý pobyt“ by Komise raději přenechala Soudním dvorům. Tento výraz se již objevuje v řadě nástrojů a dosud nebyl formálně definován, ale zdá se, že soudci v jednotlivých členských státech s jeho používáním příliš mnoho problémů nemají. Domníváme se, že v zájmu respektování rozmanitosti právních systémů členských států můžeme Soudnímu dvoru dát svou důvěru.

Rovněž nepovažujeme za nutné omezovat nařízení Řím III výhradně na právo členských států. To je důležitá otázka, protože členské státy budou chtít i nadále uplatňovat rozvodové zákony třetích zemí, které sdílejí naše demokratické hodnoty. Například vezme-li si Němka nebo Francouzka za muže Švýcara, zdá se rozumné, aby bylo možné uplatnit také pravidla, která jsme si pro daný sňatek či daný rozvod stanovili.

Mějme však na paměti, že Komise se shoduje s Parlamentem v tom, že je samozřejmě nutné, aby Řím III zahrnoval protidiskriminační ustanovení, které by každému evropskému soudci umožnilo vyloučit cizí právní předpisy neslučitelné se zásadou rovnosti manželů. Toto protidiskriminační ustanovení bude možné nepochybně uplatnit například v případech sňatků státních příslušníků Švýcarska a členského státu nebo státních příslušníků Norska a členského státu.

Nyní se vrátím k otázce, jak dosáhnout úspěchu v případě nařízení Řím III, a ještě jednou bych chtěl poděkovat paní Gebhardtové a panu Deprezovi za jejich otázku k ústnímu zodpovězení, která obrací moji pozornost

na vývoj nařízení Řím III. Pochopitelně mě stejně jako vás mrzí, že jednání v Radě o nařízení Řím III ustrnula v jednom bodě. Loni v červenci diskutovali ministři spravedlnosti o možnosti posílení spolupráce v otázce Řím III a na konci července devět členských států předložilo Komisi žádost o posílení spolupráce, což je více než třetina členských států zapojených do přijetí nařízení Řím III. Je tedy jasné, že Komise musí tuto žádost o posílení spolupráce přezkoumat, ale jistě chápete, že pokud zde chceme dosáhnout úspěchu, budeme se muset zaměřit na všechny souvislosti.

Nyní bych chtěl odpovědět na tři otázky, které jste Komisi položili. Především vám mohu říci, že nikdo nemá v úmyslu stahovat původní návrh Komise „Řím III“. Pokud však bude Komise srozuměna s tím, že Radě předloží návrh na posílení spolupráce v oblasti působnosti nařízení „Řím III“, může v zájmu právní srozumitelnosti svůj původní návrh stáhnout, jakmile bude přijato rozhodnutí o jeho pozměnění, ale to může nastat pouze v případě, budeme-li skutečně mít možnost posílenou spolupráci zahájit. V každém případě není stažení původního návrhu na pořadu dne.

Rád bych využil této příležitosti a v krátkosti shrnul postup uplatňovaný v rámci posílené spolupráce. Žádost musí být nejprve předložena Komisi minimálně osmi členskými státy, jak tomu bylo v tomto případě. Pokud žádost splňuje ostatní kritéria stanovená ve Smlouvě o Evropské unii – pokud splňuje pravidla jednotného trhu – Komise může předložit žádost Radě. Rozhodne-li se, že tak neučiní, musí to zdůvodnit. Posílenou spolupráci pak musí schválit Rada po konzultacích s Parlamentem nebo s jeho souhlasem, podle situace.

Žádost o posílenou spolupráci samozřejmě vzbuzuje otázky, z právního i z politického hlediska. Musíme i nadále pokračovat ve společné činnosti se zřetelem na rodinné právo a pokud možno se při tom co nejvíce přiblížit občanům, a vyvážit tím nebezpečí roztříštění evropského prostoru spravedlnosti, které by mohlo vzniknout v důsledku řady dohod o posílení spolupráce. Než učiním prohlášení, rád bych si pochopitelně vyslechl názory poslanců Parlamentu a rozhodně potřebuji, aby členské státy ujasnily svůj postoj.

V každém případě bych chtěl ujistit Evropský parlament, že mým úmyslem – a nejen úmyslem, ale také mým přáním – je posunout soudní spolupráci v Evropě ve věcech občanskoprávních kupředu. Rodinné právo nesmí být chudým příbuzným práva občanského, to by nemělo logiku vzhledem k tomu, že otázky, jimiž se zabývá, se úzce dotýkají každodenního života lidí. Naštěstí bylo dosaženo pokroku ve výměně informací o rozhodnutích týkajících se rozvodového řízení, zodpovědnosti rodičů a práv na styk s dětmi.

K tomuto tématu bych chtěl také říci, že nyní, když máme texty, budu muset jako komisař zajistit s vaší pomocí dodržování pravidel. Mám na mysli zejména právo na styk s dětmi a právo na výkon rodičovské péče, neboť situace v Evropě není v tomto směru plně uspokojivá.

Celkově lze říci, že budeme skutečně schopni předložit legislativní návrh týkající se rozhodného práva v této věci. Chtl bych rovněž dodat, že současně pracujeme na právní úpravě použitelné pro manželské vztahy, která by mohla být přijata začátkem roku 2010.

Tak taková je, paní předsedající, v této věci naše situace. Nemohu pochopitelně předvídat výsledek konzultace, kterou již brzy povedeme se členskými státy. Mohu však říci alespoň to, že Komise chce dosáhnout faktického pokroku a zároveň se přitom opět snaží zajistit si podporu většiny členských států. To je ve stručnosti můj názor, ale věřím, stejně jako vy a stejně jako Parlament – i když vám budu pozorně naslouchat – že se věci pohnou kupředu.

Carlo Casini, navrhovatel stanoviska Výboru pro právní záležitosti. – (IT) Paní předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, návrh příslušného nařízení byl důkladně přezkoumán Výborem pro právní záležitosti. Mám tu čest být navrhovatelem.

Návrhy předkládané ve stanovisku jednomyslně schváleném tímto výborem se však ve Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci setkaly pouze s částečným souhlasem. Nicméně musím říci, že jsme se společně snažili co nejvíce zefektivnit původní návrh Rady a doplnili jsme prvky právní jistoty.

Kompromisní pozměňovací návrhy schválené těmito dvěma výbory za pomoci paní Gebhardtové, které bych chtěl tímto poděkovat, byly uvítány a posílily zásady, na něž jsme odkazovali, aby bylo toto nařízení uvedeno v platnost. V tomto směru orgány státu, který rozvod nijak právně neupravuje a který neuznává určitý typ manželství, nejsou povinny tento sňatek zrušit.

V jedné věci však rozdílný názor přetrvává – již dříve to uvedla paní Gebhardtová. Základním problémem je, že možnost zvolit si právo je v právním světě zcela nová, neboť zvolit si právo není normálně možné, je možné zvolit si pouze soudce, a jedná se tedy o zcela nové pojetí. Vzhledem k této možnosti zvolit si právo, na které právo se chceme odvolávat? Na právo jednoho z 27 států Evropské unie nebo na právo kterékoli

země světa? Je pravda, že určité omezení existuje. Toto omezení je dáno již zavedenou veřejnou politikou a tím, že v daném státě nelze uplatnit právo upravující druh sňatku, který v daném státě není uznáván.

Domnívám se, že pokud chceme mít skutečně právní jistotu – moje námitka je technické povahy – pokud skutečně chceme zavést „volbu soudní příslušnosti“ při volbě rozhodného práva, pokud se skutečně chceme řídit nejslabším zákoníkem – neboť nezapomínejme, že k výběru práva je nutná vzájemná shoda a tato shoda může podléhat také značným tlakům – pokud skutečně chceme budovat evropský právní prostor, pak podle mého názoru je z hlediska všech těchto změn dobré, aby byl výběr práva omezen na práva 27 států Evropské unie.

I když jsme v tomto směru předložili několik pozměňovacích návrhů, jsou v podstatě stále stejné, a jelikož se jedná o změnu technickou, která nemění naše celkové stanovisko k návrhu, apelujeme na zdravý rozum všech členských států, aby tento pozměňovací návrh schválily.

Panayiotis Demetriou, jménem skupiny PPE-DE. – (EL) Paní předsedající, nejprve mi dovolu, abych poděkoval paní zpravodajce za dlouhodobou spolupráci, jejímž výsledkem byla zpráva předložená k naší dnešní rozpravě, a podotkl, že jsme uspořádali několik schůzek, na nichž jsme o celé této věci jednali.

Rodinné právo je závažná věc. Zvláštní aspekt, který zkoumáme v souvislosti s rozvodem, čímž mám na mysli soudní příslušnost a výběr práva, je a vždy byl jedním z nejdůležitějších aspektů rodinného práva.

Dovolím si upozornit, že naší politikou je podpora statutu rodiny, nikoli rušení manželských svazků. Nicméně rozvod je v dnešní době sociálním jevem a musíme se jím reálně zabývat. Nechceme jej usnadňovat, ale když manželství dojde k bodu, odkud už nelze pokračovat dál, musíme umět nabídnout legitimní východiska, tak aby žádná strana nemusela snášet veškeré potíže a negativní následky.

Nevěřím, že existuje snadný způsob, jak vybrat právo, podle něhož se necháme rozvést, ale mohli bychom nastavit jasnější podmínky v oblasti veřejné politiky a lidských práv, a umožnit tak soudům podle vlastního uvážení zamítnout zákony, které nejsou v souladu s evropskými zvyklostmi, lidskými právy a veřejnou politikou.

Pokud jde o posílenou spolupráci, zastávám názor, že Komise – a blahopřeji vám, pane komisaři, k postoji, který jste dnes zaujal – by měla v této věci pokročit ještě dále, abychom se pokud možno dostali tam, kde je posílená spolupráce přijatelná.

Inger Segelström, jménem skupiny PSE. – (SV) Paní předsedající, na začátku chci poděkovat paní Gebhardové za její konstruktivní práci a říci, že je mi velice líto, že nebylo možno dojít ke stejnému názoru, k němuž došlo Švédsko i já osobně. Z tohoto důvodu jsem nemohla hlasovat pro zprávu ani ve výboru, ani na plénu. Pro mě jako pro švédskou sociální demokratku je tento návrh z hlediska rovnosti mezi mužem a ženou krokem zpět. Tyto otázky by se proto měly i v budoucnu řešit na vnitrostátní úrovni.

Podle mého názoru by bylo stačilo, kdyby se rozvod povoloval pouze v případech, když se strany zcela dohodnou. Návrh znamená, že slabší straně, častěji spíše ženě, může nyní muž řešení vnutit, buď proto, že jedná jako první, nebo používá nátlaku. Soudy tak mohou být nuceny uplatňovat právní předpisy, k nimž jsme velice kritičtí – právní předpisy, které jsou nevhodné a jejichž pohled na ženy, manželství a rozvod je překonaný a zastaralý. Rychlá rozvodová vyrovnání považuji za méně důležitá než rovnost a pocit bezpečí pro ženy. Vytrvám proto ve svém úsilí a nadále budu

hlasovat proti tomuto návrhu, dokud nenajdeme jiné řešení.

Sophia in 't Veld, jménem skupiny ALDE. – (NL) Paní předsedající, než se budu věnovat projednávané záležitosti, chtěla bych navrhnout, abychom v budoucnu požádali každé předsednictví Rady, aby do sněmovny doneslo voskovou figurínu nebo nafukovací panu, neboť samotná Rada se těchto rozprav nikdy neúčastní a já potřebuji hovořit k někomu. Můžete předsednictví tuto žádost oficiálně vyřídit. Mám za to, že moji kolegové a kolegyně se mnou souhlasí.

V první řadě bych chtěla poblahopřát a také jménem své skupiny vyjádřit podporu paní zpravodajce, která v minulém roce odvedla skvělou práci. Patří jí všechna čest.

Paní předsedající, Evropská unie se samozřejmě nezabývá manželskou etikou, nýbrž ochranou práv občanů EU, ať jsou kdekoliv a ať se rozhodnout vzít si kohokoli. Opravdu není naší věcí starat se, kdo si koho vezme, ale naší povinností je chránit práva občanů. Z tohoto pohledu je nesmírně politováníhodné, že se členským státům nepodařilo dosáhnout dohody.

Chtěla bych říci svým velice váženým švédským kolegům, že mám pocit, že tady dochází k velikému nedorozumění. Jsem přesvědčena, že lidská práva, zejména práva žen, tím budou posílena, nikoli oslabena. Skutečně vítám, že v 21. století si lidé mohou sami rozhodovat o svém životě, a rozvod k tomu asi nedílně patří.

Navíc jako zpravodajka bych chtěla říci, že moje skupina bude hlasovat také proti pozměňovacím návrhům, které předložila skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů, a také nesouhlasím s argumenty pana Casiniho.

Je to také otázka principu, protože si myslím, že bychom měli sami rozhodnout, co pro naše občany požadujeme, a neměli bychom se nechat ovládnout strachem z práva šaría. Současný návrh a dodatečný pozměňovací návrh navržený Skupinou sociálních demokratů v Evropském parlamentu obsahují dostatečné záruky, které budeme podporovat. To bylo tématem předchozích diskusí.

Kromě toho bych chtěla říci – a tímto reaguji na vyjádření pana Casiniho – že je opravdu dosti drsné, že tytéž důvody použité pro vyloučení některých právních systémů – například práva šaría – jsou zároveň použity, nebo se na ně v rámci Evropské unie odkazuje, pro neuznávání zcela legálních sňatků uzavřených na území EU, čistě z důvodu sexuální orientace dvojice. To je z mého pohledu naprostá anomálie.

Chtěla bych zopakovat, že považuji za nesmírně nešťastné, že se členským státům nepodařilo dosáhnout dohody.

Pokud tomu dobře rozumím, Komise v současné době trvá na evropském řešení. Z toho mám velkou radost. Uvědomuji si, že je nesmírně obtížné toho dosáhnout: jestliže tento problém, navzdory obrovskému nasazení pana Sarkozyho, nebyl dosud vyřešen, musí to být opravdu velice těžké.

Na závěr mohu pouze vyjádřit naději, že pokud by bylo přes velké obtíže dosaženo užší spolupráce, všech 26 členských zemí, které došly k dohodě, včetně té méj, by se přizpůsobilo.

Kathalijne Maria Buitenweg, *jménem skupiny Verts/ALE*. – (NL) Paní předsedající, podle průzkumu Komise, jehož výsledky byly tento týden zveřejněny, trpí pracovníci, kteří dojíždějí přes velké vzdálenosti, často bolestmi hlavy, nedostatkem spánku a mají problémy ve vztazích. Z toho plyne, že všude v mezinárodním prostředí včetně toho našeho je nepochybně velice vysoká rozvodovost. Nicméně čísla, která před chvílí uvedl komisař Barrot, opět naznačují, že u mezinárodních partnerských vztahů je větší pravděpodobnost, že skončí rozvodem, než vztahy v rámci jednoho státu.

Je však mnohem těžší dát těmto rozvodům pevnou podobu, i když je jejich dopad ohromný, neboť jeden z partnerů trvale žije v zahraničí, kde nemají sociální síť, nebo partneři nejsou se situací v oné zemi dostatečně obeznámeni, takže je velice těžké dosáhnout spravedlivého urovnání.

Chtěla bych proto ocenit práci zpravodajky paní Gebhardtové. Myslím, že postupovala velice svědomitě a že se ujistila, že jsou posílena zejména práva těch slabších a méně informovaných a že všichni partneři jsou opravdu dobře informováni o svých právech a vědí, co je pro ně nejlepší.

Za důležité v tomto směru považuji to, že webová stránka obsahuje nejen určitý přehled o financích a uvádí, jak rychle můžete rozvodu dosáhnout, ale pozornost je například věnována také možným variantám rodičovství. Zastávám názor, že práva dětí je třeba chránit, ačkoliv je to odpovědnost rodičů. I když jsou to rodiče, a nikoli vláda, kdo by měl určit, co je správné a v zájmu dítěte, mělo by být možné najít vhodné řešení, pokud možno takové, kdy se o děti starají oba rodiče. V každém případě je třeba předložit dohodu. Všechno by se nemělo nechávat na zodpovědnosti ženy, ale měla by existovat dohoda o tom, jak budou oba rodiče celou věc řešit.

Výklad našeho švédského kolegy mi rovněž připadal nejasný, protože pokud chce z manželství odejít žena, bylo by určité hrozné, kdyby dohoda nezahrnovala jejího manžela.

Na závěr bych chtěla paní zpravodajku upozornit, že homosexuální sňatek v Nizozemsku neexistuje. Máme manželství, které je otevřené všem dvojicím, bez ohledu na pohlaví. Je to prostě jedno manželství, a proto pouze Evropská unie, nikoli Nizozemsko, rozlišuje v rámci našeho nizozemského manželství.

Eva-Britt Svensson, *jménem skupiny GUE/NGL*. – (SV) Paní předsedající, návrh je zamýšlen tak, aby se lidé, kteří se rozvádějí, mohli opravdu domáhat svých práv a získat potřebné informace. Právo na informace a poučení však nezávisí na společných nařízeních. Ty samy o sobě nezvyšují povědomí ani informovanost lidí.

V mé vlastní zemi, Švédsku, je pravidlem, že pokud spolu dvojice nemá malé děti, stačí, aby lidé rozvod pouze oznámili. Jsou příklady jiných zemí EU, kde je rozvod zcela zakázán. Pokud si něco žádá právní úpravu, pak je to tato situace. Jistěže Lisabonská smlouva klade určité aspekty občanského a rodinného práva na nadnárodní úroveň, ale vzhledem k současné situaci žádnou Lisabonskou smlouvu nemáme. Ptám se, proč Komise předkládá návrhy v oblasti, která doposud byla v pravomoci jednotlivých států. Moje skupina pro návrh hlasovat nebude. Mimořádně dobrý příklad podle mého názoru uvedla kolegyně ze Skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu paní Segelströmová.

Johannes Blokland, jménem skupiny IND/DEM. – (NL) Paní předsedající, mezinárodní právo soukromé se týká dvou otázek. První otázka zní: který soud je oprávněný? Druhá otázka je: které právo by měl soud uplatňovat?

Podle mého názoru je pochopitelné, že první otázka se řeší na evropské úrovni. To zaručuje, že každý evropský občan může dát svůj případ k soudu.

Druhá otázka se týká oblasti, kterou obvykle řeší a měly by ji samozřejmě řešit jednotlivé členské státy. Současné vnitrostátní právní předpisy se řídí mnoha vnitrostátními zásadami, které je třeba dodržovat.

Návrh Komise se ovšem také snaží o harmonizaci těchto kontrastujících pravidel. Zpráva paní Gebhardtové z větší části zprávu Komise respektuje a nesnaží se z návrhu odstranit kapitolu IIa. Z tohoto důvodu budu hlasovat proti zprávě a proti návrhu. Žádám proto Radu, aby návrh Komise rovněž zamítla.

Daciana Octavia Sârbu (PSE). – (RO) V první řadě bych chtěla poděkovat zpravodajce paní Gebhardtové za skvěle odvedenou práci. Co se týče návrhu nařízení, je potěšitelné sledovat vytváření jasného kompletního právního rámce, který bude zahrnovat jak pravidla pro soudní příslušnost, uznávání a vymáhání rozsudků ve věcech manželských, tak pravidla týkající se rozhodného práva, a umožní stranám určitou míru nezávislosti.

Návrh Komise poskytuje stranám možnost, aby si po vzájemné dohodě zvolily příslušné soudní úřady a rozhodné právo. Skutečnost, že manželská dvojice využívá v procesu rozvodu tohoto práva, zvyšuje míru nezávislosti obou stran a umožňuje jim svobodně si vybrat podle určitých volitelných kritérií. My musíme zajistit, aby byl výběr obou stran poučený. Jinými slovy, aby oba manželé byli řádně informováni o praktických důsledcích svého výběru. V tomto směru je důležité, abychom zvážili, jakým způsobem nejlépe zajistíme dostupnost souhrnných informací před podpisem dokumentu. Obdobně platí, že přístup k informacím musí být zajištěn bez ohledu na finanční situaci obou manželů.

Gerard Batten (IND/DEM). – Paní předsedající, Dr. Johnsona se kdysi ptali, co by poradil mladému páru, který uvažuje o svatbě. Jeho odpověď zněla „neberte se“. Také označil druhé sňatky jako „vítězství naděje nad zkušeností“.

Tato zpráva musí vyvolat stejné reakce. Co poradit státům, které uvažují o tom, že si své rozvodové právo nechají vypracovat Evropskou unií? Odpověď samozřejmě je „nedělejte to“. Pokud to uděláte, tak to vzhledem ke všem předchozím případům neodborných a škodlivých právních předpisů EU bude nepochybně vítězství naděje nad zkušeností, mírně řečeno. Překvapivě se zdá, že v tomto případě k tomuto závěru dospěla také Rada. Rada návrhy vypracované Komisí odmítá. Zdá se, že Rada velice rozumně couvá od zrádného okraje a naslouchá starému přísloví „pozdě bycha honit“. To se nasmějeme, až Komise přijde s návrhem na sladění sňatků homosexuálních párů s právem šaría!

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Žijeme v době, kdy hranice mizí a naši občané se mohou svobodně pohybovat a ženit a vdávat. Přesto dosud nedokážeme usnadnit situaci lidem, kteří se rozhodli jít samostatnou cestou. Jedním z příkladů problémů souvisejících s chybějícím rozvodovým právem v Evropě jsou sňatky mezi Poláky a Němci. Od roku 1990 je zaregistrováno zhruba 100 000 takových dvojic. Mnohé z nich zkoušku času neustály.

V loňském roce Evropský parlament navštívilo několik polských občanů, kteří ztratili kontakt se svými dětmi v důsledku rozhodnutí německého úřadu, který za problematiku dětí a mládeže zodpovídá. Obvinění z únosu a zákaz používání polštiny jsou jen dva příklady ponižujícího zacházení s těmito rodiči a jejich dětmi. V reakci na porušování lidských práv, kterého se výše uvedená instituce dopouští, byla založena Polská asociace rodičů vystupující proti diskriminaci dětí v Německu. Pokud se nám podaří prosadit navrhované změny rozvodového práva, pomohli bychom řadě našich občanů ukončit civilizovaným způsobem určitou etapu jejich života. A co je nejdůležitější, nemuseli bychom dovolit odloučení dětí od svých rodičů.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Paní předsedající, pane Barrote, ve Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci jsem sledoval vznik této zprávy, na které pracovala paní Gebhardtová a také můj

kolega pan Demetriou. Paní Gebhardtová již poukázala na to, že zvýšená mobilita vede k rostoucímu počtu sňatků, ale také k rostoucímu počtu rozvodů. Rozdíly v právních předpisech jednotlivých států způsobují právní nejistotu, a především nerovné možnosti, neboť lépe informovaný partner se může obrátit na soud rozhodující podle práva, které lépe vyhovuje jeho či jejím zájmům. Proto tuto iniciativu podporuji a pokládám ji za nesmírně důležitou, neboť poskytuje jasný a úplný právní rámec, pokud jde o soudní příslušnost, uznávání a vymáhání těchto rozsudků.

Musím říci, že podle mého názoru všechno, co omezuje zbytečné spory, nejenže lidem zajišťuje větší spravedlnost, ale zejména také přispívá k větší důvěře mezi zúčastněnými stranami v právním procesu. Zároveň vytváří prostor svobody, bezpečnosti a práva, který si všichni přejeme.

Konrad Szymański (UEN). – (PL) Pokud vím, nikde ve smlouvách souvisejících s oblastí manželského práva, tj. rodinného práva, neexistuje žádné ustanovení, které by se projednávalo na unijní úrovni. Domnívám se proto, že návrh Komise je typickým případem určité přehnané aktivity, která je naprosto zbytečná a přispívá pouze k vytváření zmatků, co se týče povahy faktických pravomocí Evropské unie.

Myslím si, že to je záměrné pronikání do této oblasti za účelem pokračování činnosti v oblasti manželského práva a jeho harmonizace. Taková činnost je zcela zbytečná, neboť stávající mezinárodní právo soukromé se s manželskými problémy vyrovnává velmi dobře, stejně jako s rozvody na mezinárodní úrovni.

Ljudmila Novak (PPE-DE). – (SL) Byla bych ráda, kdybych mohla konstatovat, že počet rozvodů v Evropě klesá. Naneštěstí tomu tak není, takže se musíme zabývat otázkou, jak můžeme zlepšit postavení těch, kteří představují nejzranitelnější článek řetězce, tedy dětí.

Děti jsou bohužel hlavní obětí, zejména v zemích, kde dochází k velkým průtahům v soudních řízeních. Slovinsko, odkud pocházím, je příkladem země, kde děti značně strádají, než soudy rozhodnou, se kterým rodičem budou děti žít. To vede i k velkým rodinným tragédiím a má to závažné dopady na psychiku mnoha dětí.

Vím o řadě takových případů a doufám, že tato společná směrnice také přispěje ke zlepšení situace v jednotlivých členských státech.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) Jednou z možností dívek v bývalých komunistických zemích, jak uniknout státnímu útlaku, byl sňatek. Někdy byl skutečně z lásky, ale ve většině případů byl účelový. To však vedlo k řadě únosů, případů nesoucích s sebou psychické a fyzické týrání a ničení lidských bytostí. V důsledku celé této dlouhé historie musí nejvíce trpět děti, které z těchto manželství vzešly. Jako výmluva se používá neznalost zákona, ale to je zcela nemorální. Zvažme v takovýchto případech doporučení, aby pokud manželství skončilo a převládá atmosféra lásky, porozumění a přátelství, byly stanoveny zcela jasné podmínky rozvodu a zároveň byl zohledněn zájem dětí, které z manželství vzešly.

Jacques Barrot, místopředseda Komise. – (FR) Paní předsedající, chci všem řečníkům poděkovat. Paní Segelströmovou bych chtěl ujistit, že jsem samozřejmě zahájil jednání se švédskými orgány. Pochopit postoj vaší země je však pro nás velice těžké. Jak uvedla paní Gebhardtová, nařízení Řím III skutečně vychází ze záměru chránit slabšího z partnerů ve chvíli, kdy se uzavírají manželské smlouvy. Je to přesně v tomto duchu a je úplná pravda – možná musíme pokračovat ve společném dialogu – že jsme nepochopili, když jeden z manželské dvojice pochází ze Švédska, že musíme vzít v úvahu také to, že pokud neexistují žádná pravidla, vítězí „právo silnějšího“. Proto je pro nás těžké to pochopit. Nicméně váš postoj a postoj vašeho švédského kolegy opět bereme v úvahu.

Mimochodem bych rád také napravil určité nedorozumění. Není to v naší pravomoci, prohlašovali někteří, tyto otázky jsou výlučně v pravomoci jednotlivých států. Podívejte, je to paradoxní situace. Členský stát nemůže vykonávat své pravomoci v situaci týkající se dvou osob, z nichž jedna je příslušníkem tohoto členského státu a druhá nikoli. Evropská unie by se nepochybně měla pokusit vnést do toho trochu nějaký řád, což je logické, zejména když mezinárodní právo soukromé, v rozporu s tím, co zaznělo, se tímto problémem fakticky vůbec nezabývá, a vzhledem k tomu, že v našem prostoru máme svobodu pohybu a tento prostor bude přirozeně způsobovat stále více a více problémů. Pokud tato záležitost poutá pozornost Komise, stejně jako Parlamentu, pak je snaha celým problémem řešit zcela na místě, je reakcí na očekávání stále většího počtu párů, které se v případě neshod nebo rozchodu chtějí vyhnout velkému konfliktu. To je podstata tohoto problému! Jistě nesmím celou věc odbýt s tím, že Rada řekla „Ne“. Neřekla „Ne“, jen vydala odlišná stanoviska! Přesto však devět členských států požaduje posílení spolupráce. A teď to, co jsem chtěl říci na závěr. Připomínám vám, že nařízení Řím III obsahuje protidiskriminační doložku, která umožňuje vyhnout se takovým cizím právním předpisům, které nezaručují rovnost manželů. To je nám jasné. Nemluvíme zde

o šarí, je to otázka této zásady rovnosti mužů a žen a text podporuje integraci žen žijících na našem společném území, neboť upřednostňuje právo země obvyklého pobytu. Tyto ženy budou moci požádat soudce, aby v jejich případě uplatnil evropské právo, pokud více zachovává rovnost práv. Myslím, že přesně to bychom měli mít na paměti.

Za dané situace byla tato rozprava zajímavá a všem řečníkům děkuji. Rád bych poděkoval také paní Gebhardtové a panu Deprezovi, že se ochotně chopili této příležitosti, aby zjistili, zda se v předvečer nového kola konzultací s členskými státy zavazujeme k posílené spolupráci. Tato rozprava se blíží k závěru a já velice děkuji Evropskému parlamentu, neboť mám za to, že velká většina poslanců skutečně chce jít touto cestou a zároveň se velice usilovně snaží dosáhnout největšího možného konsensu. Děkuji Parlamentu.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN SIWIEC

Místopředseda

Evelyne Gebhardt, zpravodajka. – (DE) Pane předsedajícím, chtěla bych poděkovat všem řečníkům. Chci, aby ještě jednou jasně zaznělo, že jsme dále posílili ustanovení, která navrhla Komise a která jsou již obsažena v nařízení Řím III, a to například v pozměňovacím návrhu 25, kde se zcela jasně říká: „Pokud právo určené [...] neuznává rozluky nebo rozvod, nebo tak činí způsobem, který je diskriminující vůči jednomu z manželů, použije se právo místa soudu.“

To znamená, že v těchto případech, například jde-li o Švédsko, je soudní příslušnost ve Švédsku. Zcela jasně jsme stanovili, že pokud se takové případy vyskytnou, existuje jasná odpověď. V textu to opravdu asi už nemůže být uvedeno jasněji. Právě proto nechápu, v čem je problém. Měli bychom se však snažit pochopit, o co se jedná – a jsem vděčná panu Barrotovi, že vyjádřil své názory tak jasně, a za jeho ochotu ještě jednou si promluvit s našimi politickými kolegy ve Švédsku – neboť já jsem stále v rozpacích.

Konec konců, smyslem tohoto nařízení je dále vylepšit všechna stávající ustanovení. Nalezení kladné odpovědi je pro mě jako pro ženu, která se vždy podílela na utváření ženské politiky, velice důležité, neboť slabší z partnerů bývá obvykle žena. Musíme věnovat zvláštní pozornost tomu, aby byl prosazen dobrý postoj.

Také doufám, že v duchu kompromisu, o nějž se znovu a znovu snažíme – v tomto směru jsem velice zavázána panu Demetriou – se nám přece jen podaří přesvědčit pana Casiniho, že v této věci zaujímáme dobrý postoj. Základ toho lze najít také v pozměňovacím návrhu 38, kde jsme znovu vysvětlili – i když je to již uvedeno v textu – že v členských státech by přirozeně mělo být uplatňováno pouze právo, které je zcela v souladu se zásadami Evropské unie a Listiny základních práv, neboť je to z našeho pohledu samozřejmé. Nic jiného nepřichází v úvahu; žádný soud v Unii by v žádném případě neuplatnil právo, které to nesplňuje. Považuji to za naprosto nepochopitelné, což je samozřejmě vysvětleno.

Předsedající. - Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat v úterý.

Písemná prohlášení (článek 142)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), písemně. – (PL) Větší společenská mobilita vede k většímu počtu smíšených manželství a také rozvodů. Problémy se často objevují v souvislosti s volbou práva, které bude uplatněno, pochází-li každý z partnerů z jiného členského státu nebo když je občanem EU pouze jeden z nich. Proto naléhavě potřebujeme harmonizaci ustanovení pro smíšená manželství, abychom zabránili diskriminaci v průběhu rozvodového řízení.

Při volbě soudní příslušnosti by oba partneři z manželského páru měli mít přístup k úplným informacím o nejdůležitějších aspektech vnitrostátního práva a práva Společenství. Měli by být obeznámeni také s postupy, které se týkají rozvodu a rozluky. Možnost zvolit si soudní příslušnost a právo by neměla ovlivňovat práva a rovné příležitosti žádného z partnerů. Volba práva konkrétní země musí být tedy volbou mezi právem státu, kde bylo manželství uzavřeno, či právem státu, kde manželé v posledních třech letech obvykle žili, nebo právem země původu.

Kromě toho se zdá, že pokud hrozí diskriminace jednoho z partnerů, je vhodné uplatnit tzv. zásadu práva státu, kde sídlí soud. Příkladem by mohl být případ žen ze třetích zemí, kde není uznáván rozvod, které však trvale žijí v EU a žádají o rozvod nebo rozluky. V těchto situacích by výhody jednotlivce, který dosáhne rozvodu či rozluky jako výrazu vlastní nezávislosti, měly převážet nad důvody pro uplatnění vnitrostátního práva.

Gyula Hegyi (PSE), písemně. – (HU) Maďarskou veřejnost mínění čas od času rozruší případy, kdy děti, které mají jednoho maďarského rodiče, jsou odvezeny zahraničním partnerem do ciziny. Veřejné mínění v první řadě sympatizuje s matkou, jejíž dítě bylo odvezeno, ale lituje také otce, který byl zbaven svého dítěte, pokud dítě skončí v nepřátelských a nepříznivých podmínkách. Počet „smíšených manželství“ v Evropské unii neustále stoupá, přesto pravidla, podle nichž probíhá rozvod manželství a svěření dítěte do péče, jsou často chaotická a nejednoznačná. Právo Společenství dosud upravovalo pouze rámec pro spory, například otázku soudní příslušnosti, tj. který soud je příslušný k projednávání případů rozvodu a k rozhodování o svěření dětí do péče. Neposkytuje však řešení, co se týče rozhodného práva ve věcech manželství, jinými slovy rozhodování o tom, právo kterého státu by měly soudy uplatňovat v soudním řízení. Velké odlišnosti mezi právními předpisy členských států tak způsobují právní nejistotu, takže zúčastněné strany jsou často nuceny zahájit řízení co nejrychleji, aby bylo možné uplatnit nejvýhodnější právní normy. Připravované nařízení má tuto situaci napravit, v první řadě tím, že dává přednost dohodě mezi stranami. To může být vhodné v případě rozvodu po vzájemné dohodě, ale když víme, jak to často vypadá v praxi, obávám se, že takto bude vyřešeno jen málo právních sporů. Vhodným řešením by bylo, kdyby se nám, za delší dobu, podařilo vypracovat jednotný soubor evropských pravidel pro svěření dítěte do péče.

Antonio Masip Hidalgo (PSE), písemně. – (ES) V tomto případě podporujeme mechanismus posílené spolupráce, neboť zajistí větší právní jistotu a stabilitu, zabrání „volbě příslušnosti“ a posune evropskou integraci kupředu.

Navíc je nový systém užitečný, neboť jako první rozhodné právo stanoví právo obvyklého společného bydliště manželů. V případě Španělska tím bude nahrazeno kritérium práva společné národnosti manželů, což je vzhledem k počtu přistěhovaleckých manželských párů žijících ve Španělsku pro soudy a občany hledající spravedlnost velice praktické.

15. Hodnocení dohody o PNR mezi Austrálií a EU - Evropská unie a PNR (rozprava)

Předsedající. - Dalším bodem je společná rozprava na téma:

– zpráva (A6-0403/2008) paní in't Veldové o uzavření dohody mezi Evropskou unií a Austrálií o zpracování údajů jmenné evidence cestujících z Evropské unie (PNR) leteckými dopravci a o jejich předávání australské celní správě [2008/2187(INI)], předložená jménem Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, a

– otázka k ústnímu zodpovězení – (B6-0476/2008) Komisi týkající se Evropské unie a údajů PNR, kterou jménem Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci společně položili paní in't Veldová, paní Roureová, pan Bradbourn a paní Kaufmannová (O-0100/2008).

Sophia in 't Veld, zpravodajka. - Pane předsedající, na začátku chci znovu poukázat na nepřítomnost Rady, protože v poznámkách ke svému projevu mám pár připomínek k dobré spolupráci mezi Evropským parlamentem a Radou, k dialogu, k podstatě Lisabonské smlouvy atd., ale Rada opět není rozpravě přítomna. Považuji to za naprosto ostudné, protože politiku PNR vytvořila právě Rada a měla by odpovědět na otázky, ale není tady. Rada se slavnostně veřejně zavázala k tomu, že zapojí Evropský parlament, ale nyní vidíme, jakou cenu její závazky mají – žádnou. Myslím si, že je to urážka nikoli Evropského parlamentu, ale občanů, kteří mají právo na odpovědi a průhledné rozhodování. A tak, pane předsedající, vyřídte prosím zástupcům předsednictví moji nespokojenost.

Je to společná rozprava za prvé o návrzích jmenné evidence cestujících (PNR) z EU a za druhé o dohodě o PNR mezi Evropskou unií a Austrálií. Jedná se v podstatě o stejné problémy a tyto problémy provázely již dohodu se Spojenými státy a později s Kanadou.

Jednou z hlavních otázek je otázka omezení účelu, protože od toho se odvíjí všechno ostatní – omezení, účelu, neboli jinými slovy odůvodnění návrhu, kterým začneme. A teď je všechno jinak, co se týče odůvodnění, všechno je jinak, co se týče omezení účelu. Vysvětlím vám to.

Začnu subsidiaritou: Komise a Rada tvrdí, že cílem návrhu je harmonizace vnitrostátních plánů. Avšak pouze několik členských států – myslím, že zatím jsou tři – mají systém PNR zaveden nebo mají pro tento systém připravené plány. Návrh proto rozhodně nemůže harmonizovat vnitrostátní systémy, protože žádné neexistují. Všem členským státům pouze ukládá povinnost zřídit tento systém pro shromažďování údajů PNR. Označila bych to jako „praní špinavé politiky“, neboť pokud něčeho nemůžeme dosáhnout na

vnitrostátní úrovni, pokoušíme se to dosáhnout zadními vrátky EU. Jsem velmi proevropská, ale toto se mi vůbec nelíbí.

Kromě toho Komise navrhla decentralizovaný plán, takže evropská přidaná hodnota je ještě méně zřetelná, a to vytváří nepoužitelnou zmeť pravidel a systémů pro dopravce a velmi neprůhledný systém pro občany.

Účelem uvedeným v návrhu Komise je zjištění osob, které jsou nebo mohou být zapojeny do teroristické činnosti nebo organizovaného trestného činu, či jejich společníků, vytvoření a aktualizace rizikových ukazatelů, poskytování informací o cestovních vzorcích a dalších trendech v souvislosti s teroristickými činy, které se používají při vyšetřování trestných činů, a stíhání teroristických činů a organizované trestné činnosti.

Komise ve svém návrhu prohlašuje, že EU je schopná posoudit hodnotu údajů PNR a využít jejich možnosti k prosazování práva. Do dnešního dne jsme však neviděli žádné konkrétní důkazy, které by toto tvrzení opravňovaly. Všechny důkazy, které dosud americká strana předložila, jsou neoficiální, a upřímně řečeno, zdá se, že informace, které jsme zhruba za poslední rok obdrželi od různých amerických vládních agentur, jen dokazují, že shromažďování a zpracovávání obrovského množství údajů PNR nemá vůbec žádný smysl.

Došlo pouze k jedinému vyhodnocení amerického plánu PNR, který ovšem neposuzoval výsledky. Ve skutečnosti nedávna zpráva financovaná prostřednictvím DHS vzbuzuje značné pochybnosti o užitečnosti sledování chování jako nástroje k rozpoznání možných teroristů. To je snadno pochopitelné, protože jak vytvoříte rizikové profily potenciálních teroristů na základě údajů PNR? Je to naprostý nesmysl. Jak poznáte, že někdo má špatné úmysly na základě jeho telefonního čísla nebo čísla jeho kreditní karty? Jinými slovy, účel uvedený v návrhu Komise je prokazatelně neplatný a nepodložený, a přesto je to základ, z něhož Rada při své práci vychází.

Zdá se, že Komise a Rada vůbec nemají jasno v tom, co se smí a nesmí s údaji PNR dělat. Jmenná evidence PNR často obsahuje velice souhrnné údaje a v průměru maximálně 10 polí s těmi nejzákladnějšími informacemi. A tak je záhadou, jak by tyto údaje mohly posloužit ke zjištění vysoce rizikových osob.

Donucovací orgány již mají v určitých případech nezbytné pravomoci k získání údajů PNR v souvislosti s vyšetřováním či trestním stíháním známých podezřelých osob a případných společníků. Návrh Komise by tedy pouze zrušil povinnost získat plnou moc a mít řádný důvod. Pokud tedy donucovací orgány potřebují nové pravomoci, je na nich, aby vysvětlily, kdy a jak byly stávající pravomoci nedostatečné. Odpověď na tuto otázku jsme zatím nedostali.

Máme již směrnici o údajích API, které lze samozřejmě použít k identifikaci osob a lze je použít při vyhledávání osob na sledovací listině. To v případě údajů PNR není možné. Takže když máme směrnici o údajích API, proč tedy potřebujeme něco víc? To vysvětleno nebylo.

Automatizovaná systémová analýza všech cestujících může být užitečná pro jiné účely, například pro boj proti obchodu s drogami nebo proti nelegální migraci. Mohou to být velice legitimní a oprávněné účely, ale jedněm o nich a nehovoříme o prevenci teroristických útoků, protože to je něco úplně jiného.

Pokud Komise a Rada mají v úmyslu rozšířit rozsah návrhu, aby sloužil i pro jiné účely, jak jsem právě uvedl, měly by u každého z nich podrobně objasnit, jak budou údaje PNR využity. Jinak řečeno, údaje PNR je možno používat cíleným způsobem v souvislosti s přesně stanoveným právě probíhajícím konkrétním vyšetřováním. Údaje PNR je možno použít pro automatizovanou systémovou analýzu, například proti obchodu s drogami, ale v tomto případě není zapotřebí údaje uchovávat. Musíme proto přesně vědět, jaký je účel.

Tím se dostávám k otázce, řekněme, právního základu, protože čteme-li to, co je v dohodě o PNR mezi EU a Austrálií napsáno malými písmeny – a platí to také pro dohodu o PNR mezi EU a USA – nejedná se pouze o boj proti terorismu a trestné činnosti, ale také o přistěhovalectví, ohrožení veřejného zdraví, správní účely, clo, dohled a odpovědnost veřejné správy. To nemá s bojem proti terorismu nic společného.

Komise a Rada si pro návrh PNR a také pro dohody s jinými zeměmi zvolily nástroj třetího pilíře, ale třetí pilíř se týká policejní a soudní spolupráce v rámci Evropské unie. To nijak nesouvisí s bezpečností v jiných zemích.

Komise může tvrdit, že pokud poskytneme údaje například Američanům, Australanům a Jižní Koreji, budeme z toho z hlediska bezpečnosti nepřímo těžit. To může být sice pravda, ale potom bych ráda věděla, kde máme veřejné zdraví. Kde máme otázku přistěhovalectví? Kde máme otázku dohledu a odpovědnosti veřejné správy? Nemá to s tím nic společného.

Nebudu zabíhat do všech ostatních podrobností uplatňování, ale otázka účelu a odůvodnění musí být zodpovězena dříve než cokoli jiného, protože požadavek, který byl tak užitečný v boji proti terorismu, není dnes již opodstatněný: stále čekáme na důkazy a velice ráda bych je měla. A pokud žádné důkazy neexistují, pak bychom měli návrh znovu přezkoumat.

Jacques Barrot, *místopředseda Komise*. - (FR) Pane předsedající, vážení kolegové a kolegyně, vyslechli jsme živý projev, kterým se budu zabývat. Nevím, zda mám reagovat na všechny tyto otázky, ale začnu tím, že vám, paní in't Veldová, poděkuji za příležitost, kterou jste nám poskytla, zejména k diskusím o dohodě o PNR uzavřené mezi Austrálií a Evropskou unií 30. června.

Tato dohoda je výsledkem jednání, které bylo zahájeno letos v březnu pod vedením slovinského předsednictví ve spolupráci s Komisí. Platnost této dohody je sedm let. Má poskytovat právní ochranu leteckým dopravcům a rezervačním systémům v rámci Evropské unie vzhledem k předávání údajů PNR Australské celní správě a zároveň má být v souladu s právními předpisy EU na ochranu informací.

Dohoda obsahuje důležité závazky, přičemž zohledňuje obavy v oblasti ochrany údajů, práva jednotlivců na přístup k osobním informacím uloženým na základě dohody a práva jednotlivců podávat stížnosti, bez ohledu na národnost, u australského komisaře pro ochranu soukromí na způsob zpracování jejich údajů.

Parlament vždy souhlasil s předáváním údajů PNR prostřednictvím systému, který je znám pod označením „push system“. Po přechodném období budou údaje PNR předávány australskému celnímu úřadu pouze pomocí tohoto „push“ systému. Jinými slovy, Australská celní správa nebude mít povolen přístup k těmto údajům přímo z databází. Dohoda zároveň obsahuje důležité zabezpečovací prvky pro ukládání údajů PNR, možnost předávat tyto údaje jiným agenturám a třetím zemím a jasně uvádí, pro jaké účely mohou být tyto údaje použity.

Pokud jde o účel údajů PNR, návrh doporučení tvrdí, že to není v souladu s článkem 8 Evropské úmluvy o lidských právech. Na to bych odpověděl, že dohoda umožňuje použít údaje PNR pro tři vymezené účely. Jedná se o boj s terorismem a související trestnou činností, boj se závažnou trestnou činností nadnárodní povahy, včetně organizovaného zločinu, a za třetí zabránění útěku osob před zatykačem a předběžným vazebním opatřeními za tytéž trestné činy. Chcete-li tedy, myslím, že v tomto případě můžeme říci, že účely byly definovány.

Za účelem průhlednosti dohoda umožňuje také zpracování údajů PNR v případech, kdy to vyžaduje ochrana životně důležitých zájmů dotyčné osoby. Za účelem průhlednosti dohoda umožňuje také zpracování údajů PNR v případech, kdy to vyžaduje soudní příkaz, například je-li třeba zpracovat údaje za účelem ověření, že údaje PNR jsou zpracovávány v souladu s australským humanitárním právem.

Chci vám říci, že v budoucnu budu velice dbát na to, aby Parlament při těchto jednáních plnil svou úlohu. Plně si uvědomuji, že je nutné, abyste byli dobře informováni. V této situaci se mi zdá, že byl získán určitý počet záruk ohledně účelu těchto údajů, způsobu jejich použití a archivování. V této situaci jsem se snažil být objektivní, a přesto jsem přesvědčen, že tato dohoda byla nutná. Vzhledem k tomu, že máme ochotného partnera v instituci pověřené ochranou údajů, jsem přesvědčen, že máme důvody věřit, že při uplatnění této dohody bude ochrana údajů plně respektována.

Nyní se začnu věnovat, což je nejdůležitější, mohu-li to tak říci, otázce k ústnímu zodpovězení, kterou jste položili a která jasně předestírá celý problém PNR. Mezinárodní terorismus a trestná činnost představují vážnou hrozbu a je pravda, že shromažďování a analýza údajů PNR se zdají být účinným nástrojem v boji proti terorismu a trestné činnosti. Údaje PNR jsou účinnými komerčními informacemi, které cestující dobrovolně poskytují dopravci. Jsou to informace, které dopravci shromažďují a využívají pro své rezervační systémy.

V poslední době začaly některé země na dopravcích požadovat, aby jim předávali své údaje PNR za účelem předcházení a potírání terorismu a závažné trestné činnosti, například obchodu s lidmi a obchodu s drogami. K těmto zemím se řadí Spojené státy, Kanada, Spojené království, Austrálie, Nový Zéland a Jižní Korea. Těchto několik třetích zemí, bez Spojeného království, začalo vyžadovat, aby jim dopravci předávali údaje PNR.

Některé členské státy – Francie, Dánsko, Švédsko a Belgie – zahájily legislativní procesy za stejným cílem, případně možnost zahájení legislativního procesu zvažují. Několik dalších zemí začalo zvažovat myšlenku využívat údaje PNR. Nicméně jsme pouze na začátku.

Měli bychom vzít v úvahu to, že údaje PNR jsou zkrátka nástrojem, který mohou využívat donucovací orgány spolu s dalšími nástroji a informacemi, protože otázku, kterou jste položili s cílem zjistit, nakolik je takové využívání skutečně užitečné, lze docenit jediné v souvislostech, v jakých policejní orgány údaje PNR spolu s dalšími nástroji využívají.

Je jasné, že přesně pochopit užitečnost údajů PNR je mnohem těžší. Nicméně situace vypadá tak, že v určitých zemích, které údaje PNR využívají, se skutečně ukázalo, jak užitečnou zbraň představují tyto údaje v boji proti terorismu a trestné činnosti. Orgány v jednotlivých zemích tyto systémy PNR vyhodnotily. Výsledky těchto hodnocení jsou celkově příznivé a potvrzují účinnost využívání systémů PNR.

Při přípravě svého návrhu Evropské jmenné evidence cestujících byla Komise v úzkém spojení s policejními orgány členských států. Komisi jednoznačně zcela přesvědčily důkazy předložené členskými státy. Většina důkazů vycházela z důvěrných informací a nemohla být uvedena veřejně. Parlament uspořádal slyšení o PNR, kde čtyři členské státy a tři třetí země informovaly o svém využívání PNR a potvrdily jejich úspěšnost. Avšak s ohledem na důvěrný a citlivý charakter těchto informací slyšení probíhalo s vyloučením veřejnosti.

Rád bych řekl pár slov o metodě automatizované systémové analýzy, neboť to je na tom to hlavní. Je pravda, že údaje PNR se normálně analyzují automaticky na základě rizikových ukazatelů, ale musím důrazně upozornit, že Komise požaduje záruku, že takováto automatizovaná analýza nikdy nepovede k rozhodnutí, které by přímo ovlivnilo jednotlivé osoby. Výsledky automatizované analýzy by měly být vždy znovu analyzovány policejním odborníkem.

Návrh Komise doporučuje využívat údaje PNR k předcházení terorismu a organizovanému zločinu, zejména obchodu s drogami a obchodu s lidmi, a k boji proti nim, což jste jistě ochotni uznat. Měl bych dodat, že systém PNR může být užitečný i v boji s dalšími druhy závažné trestné činnosti, které se světem organizovaného zločinu nemají nic společného. Přesto jsme se v návrhu omezili na organizovaný zločin, aby bylo naše zaměření přiměřené.

Některé členské státy uvažují o tom, že údaje PNR by mohly mít obecné použití v boji proti nelegální migraci, při ochraně veřejného zdraví a při zajištění letecké bezpečnosti. V boji proti nelegální migraci by systémy PNR byly výhodné, neboť pravdou je, že poskytují údaje rychleji než systém předběžné kontroly cestujících. V oblasti letecké bezpečnosti by údaje PNR mohly být užitečné, pokud by systém PNR umožňoval nepustit na palubu letadla zločince či potenciální teroristy, ale návrh Komise tyto pravomoci nezahrnuje.

Pokud jde o problematiku veřejného zdraví, systémy PNR by mohly pomoci zabránit případným epidemiím. Pokud by někdo z cestujících zjistil, že trpí příznaky závažné nemoci, která může vyvolat epidemii, bylo by možno prostřednictvím systémů PNR komunikovat s dalšími cestujícími ve stejném letadle a poskytnout jim vhodné rady. Ani zde však návrh Komise tak daleko nezachází, neboť chybí důkaz přiměřenosti. Mrzí mě, že s vámi nemohu plně souhlasit, ale domnívám se, že návrh vymezuje účely dostatečně přesně, aby byla zaručena právní ochrana, kterou bychom si všichni přáli.

Vznesli jste také otázku na subsidiaritu a zajímalo by vás, zda je nutná evropská iniciativa. Komise považuje tento návrh Evropské unie za nezbytný. Tři členské státy již přijaly vnitrostátní právní předpisy týkající se údajů PNR, několik dalších členských států již údaje PNR využívá jiným způsobem. Porovnáním těchto systémů vzniká řada rozdílů, pokud jde o povinnosti dopravců a účely použití.

Tyto rozdíly ztěžují život cestujícím a pochopitelně působí problémy dopravcům. Návrh má proto sladit povinnosti dopravců a poskytnout jednotná pravidla členským státům, které údaje PNR využívají. Současně od nich požaduje, aby respektovaly naše mechanismy na ochranu údajů.

Navíc tento návrh umožní účinnější vzájemnou spolupráci policejních sil. A především Komise je toho názoru, že v současné době představuje mezinárodní terorismus a trestná činnost vážnou hrozbu a že v zájmu řešení zmíněných problémů je nutno tato opatření přijmout, a zároveň plně respektovat lidská práva a základní práva člověka.

Vznesli jste také otázku ohledně naší volby decentralizovaného rámce pro shromažďování údajů, v níž se ptáte: „Není to ve skutečnosti tak, že volbou decentralizovaného systému ztrácíme pravomoc dohledu?“ Komise prověřila alternativy centralizovaných systémů oproti decentralizovanému rámci a během konzultací s členskými vyšlo najevo, že zpracování údajů PNR vyžaduje použití informací, jejichž zdroj je nesmírně citlivý. Z tohoto důvodu nejsou členské státy ochotné sdílet takové informace s centralizovaným evropským subjektem PNR.

Pravdou je, že centralizovaný systém by byl méně nákladný a měl by určité výhody, ale s ohledem na praktickou politiku jsme zvolili variantu decentralizovaného rámce. Z hlediska ochrany údajů decentralizovaná varianta rovněž umožňuje, aby si jednotlivé členské státy zavedly svou vlastní ochranu pro přístup k údajům a jejich předávání.

Na závěr se, pane předsedající, omlouvám, že jsem hovořil tak dlouho, ale jedná se o důležitou věc, která se dotýká demokratické kontroly prováděné Evropským parlamentem a parlamenty jednotlivých států. Komise si je pochopitelně vědoma toho, že vzhledem k průběhu konzultace bude její návrh přijat. Komise chce být s vaším parlamentem v úzkém spojení. Parlamenty jednotlivých států budou do tohoto procesu široce zapojeny, neboť většina těchto parlamentů návrh posuzuje nebo bude posuzovat. Do systému PNR budou zapojeny i orgány pro ochranu údajů, které budou odpovídat za nezávislý dohled nad těmito systémy.

Uznávám proto závažnost vašich námitek, paní in't Veldová. Vynasnažil jsem se na ně co nejupřímněji odpovědět. Evropský rámec mi však připadá užitečný, nechceme-li, aby v souvislosti s PNR každý členský stát zahajoval a prováděl zcela rozdílné iniciativy, což s sebou bezesporu nese riziko, že některá pravidla na ochranu údajů nebudou respektována.

Co se týče užitečnosti, faktem je, že musíme vymezit použití a věnovat značnou pozornost řádnému využívání těchto údajů, ale také platí, že v boji proti organizovanému zločinu je natolik nutné vyvíjet účinnější úsilí, že se přikláním k názoru, že mimořádný zdroj si nezaslouží, abychom ho přehlíželi. Takto zcela jednoduše musím odpovědět na vaše námítky, které jsem si velice pozorně vyslechl.

Předsedající. - Chtěl bych velmi poděkovat paní zpravodajce za úvod a podrobné vysvětlení. Zároveň jí chci sdělit, že ačkoliv o agendě rozhoduje Evropský parlament, navrhuje ji Konference předsedů. Přítomnost či nepřítomnost zástupce Rady se řídí podle toho, kdy jsou na pořadu jednání zařazeny jednotlivé body. Na Konferenci předsedů nezazněl žádný návrh, aby byl tento bod zařazen na jindy než na pondělí. Našich pondělních rozprav se zástupci Rady zpravidla neúčastní. Doporučuji proto, pokud má zpravodajka k tématu nějaké připomínky, aby se s nimi obrátila na vedoucího své skupiny, který mohl zasáhnout, ale neučinil tak. Proto zde dnes není přítomen žádný zástupce Rady, což ale není známkou přehlížení Evropského parlamentu. Důvody této nepřítomnosti jsou procedurální.

Sophia in 't Veld (ALDE). - Pane předsedající, chtěla bych na to reagovat jen krátce, protože si myslím, že je to věc zdvořilosti a že je rovněž v politickém zájmu Rady, aby zde byla přítomna, a jsem přesvědčena, že bez jednoho ministra, který by zde byl, se obejdou. Našich předchozích rozprav, které probíhaly v posledních dvou měsících, se Rada sice zúčastnila, ale v polovině rozpravy její zástupce vždy odešel.

Považuji to za nepřijatelné a není mým úkolem, abych to hlásila své skupině. Je to věc předsednictví této sněmovny, aby tlumočilo naši nespokojenost předsednictví Evropské unie.

Předsedající. - Velice vám děkuji. Vaši nespokojenost jsem vzal na vědomí, ale se všemi svými stížnostmi se prosím obraťte na vedoucího své skupiny, který mohl jednat a zajistit, aby tato věc byla projednána, až bude zástupce Rady přítomen, ale to neudělal. Nepoložil jsem zpravodajce žádnou otázku, ale chápu, že vyjádřila, co se jí dotýká.

Philip Bradbourn, jménem skupiny PPE-DE. – Pane předsedající, jmenná evidence cestujících není v oblasti bezpečnosti letového provozu samozřejmě nic nového. Tato sněmovna diskutovala o jejích výhodách i nevýhodách při mnoha příležitostech již dříve.

Obecně mám obavy z toho – bez ohledu na to, zda systém funguje mezi Spojenými státy, Kanadou, Austrálií nebo v obecném rámci EU – kdo bude tyto údaje využívat, k čemu budou použity a jakým způsobem budou chráněny? Systémy PNR jsou podle mě cenným nástrojem v boji proti terorismu, ale musíme zajistit, aby se systém nestal jen dalším nástrojem k uchovávání údajů o občanech. Tyto údaje by měly být využívány v boji proti terorismu a musím říci – a říkám to nerad – že pan komisař a jeho zahajovací prohlášení mně neujistilo o tom, že by omezení účelu bylo tím, o co nám všem jde. Využití těchto údajů by mělo být omezeno na organizace, do jejichž pravomoci boj proti teroru spadá. Protiteroristická opatření nesmí sloužit jako výmluva pro systém zachytávající veškeré osobní údaje. V podstatě musíme zajistit, aby tyto systémy prováděly to, k čemu jsou určeny, tj. aby pomáhaly bezpečnostním složkám při zjišťování a vyhledávání osob, které představují největší nebezpečí.

Vítám systémy PNR jako součást našeho přístupu k boji proti terorismu, ale stejně tak jsem přesvědčen, že musíme pružně reagovat při jednání s třetími zeměmi. Musíme se začít zabývat důležitou otázkou ochrany údajů o evropských občanech a o to, zda a jakým způsobem jsou tyto údaje předávány jiným.

Naléhavě proto vyzývám tuto sněmovnu, aby systém PNR brala vážně jako součást komplexního nástroje, který nám zajistí bezpečnější nebe. Budeme-li přistupovat k této otázce uměřeným způsobem a omezíme-li možnost zneužití, mohl by systém PNR sloužit jako velice důležitý nástroj na ochranu nevinných cestujících a překazit plány případným teroristům. Zakončím tím, že jsem vždy prohlašoval, že v desetikilometrové výšce bych se já osobně s těmito systémy cítil bezpečnější.

Roselyne Lefrançois, jménem skupiny PSE. – (FR) Pane předsedající, dnes diskutujeme o dvou otázkách, které spolu souvisejí: dohoda mezi Austrálií a Evropskou unií o předávání údajů jmenné evidence cestujících – PNR – a zavedení evropského systému PNR. Dohoda uzavřená s Austrálií nám připadá přijatelnější než jiné dohody uzavřené se zeměmi, které nejsou členy EU. Obzvlášť vítáme tedy to, že údaje jsou anonymní a že předávání a další využívání údajů podléhá omezením.

Rovněž náš zvláště potěšilo, že australské orgány potvrdily, že nemá smysl shromažďovat citlivé údaje, jako jsou například stravovací zvyklosti. Stále však máme určité obavy, neboť účel, pro který je možné údaje využívat, není příliš dobře vymezen. Navíc doba, po kterou jsou údaje uchovávány, a počet položek požadovaných údajů, se nám zdají přehnané.

A konečně se domnívám, že velmi důležité je přesnější vymezení ochrany údajů, které se týkají evropských občanů. Zároveň vyzýváme Radu a členské státy, aby zapojením Evropského parlamentu zvýšily demokratickou kontrolu, než budou uzavřeny dohody.

Otázky, které vyvstávají v souvislosti s dohodou s Austrálií, odhalují problémy způsobené zavedením evropského systému PNR. Nesmíme se spokojit s pouhou reakcí na požadavky zemí, které nejsou členy EU. Evropská unie by měla jít příkladem tím, že bude i nadále tradičně chránit soukromý život občanů. Omítáme prostě přijmout okopírovanou dohodu o PNR, kterou s Evropskou unií uzavřely Spojené státy. Musíme vést otevřenou diskusi, abychom zjistili, zda používání údajů PNR je skutečně prospěšné, a pokud ano, pak za jakých podmínek.

Sarah Ludford, jménem skupiny ALDE. – Pane předsedající, zjišťuji, že existuje nové pravidlo, alespoň pro předsednictví Rady, že v pondělí se nechodí! Jelikož já do Štrasburku jezdím a stále proti tomu protestuji, docela bych uvítala, kdyby se toto pravidlo vztahovalo i na mě.

Jak uvedla paní zpravodajka, plány pro využívání údajů PNR jsou nejasné a právně nejisté a hrozí, že budou připomínat pouze samoučelné sledování. Obzvlášť mě zajímá tzv. vytěžování údajů a sestavování osobnostních profilů. Kromě otázek legitimacy a účinnosti by mě zajímalo, co se stane s člověkem, na něhož bude zaměřena pozornost.

To by mohlo nastat, protože měl společníka, o kterého se zajímala policie. Pan místopředseda Barrot říká, že k donucovací akci nelze přistoupit jenom na základě automatizovaného zpracování, ale co se stane s tím, kdo byl původně vybrán jako případná zájmová osoba? Musíme mít naprostou jistotu, že tato stopa bude vymazána.

Pokud jsou údaje sdíleny a ukládány, nebezpečí, že se bude opakovat nepěkný osud Mahera Arrara, který byl zadržen na letišti JFK a poté sedm měsíců mučen, není možno považovat za nereálné.

Kathalijne Maria Buitenweg, jménem skupiny Verts/ALE. – (NL) Pane předsedající, Chtěla bych reagovat na to, co musel říci pan Bradbourn. Ani já nejsem proti samotné jmenné evidenci cestujících (PNR), i když to tak do určité míry působí. Důležité však je, a v tomto směru se plně ztotožňuji s paní zpravodajkou, že musíme velice pozorně zkoumat, jak tohoto nástroje nejlépe využít, a kdy bude skutečně vymezena jeho užitečnost a nutnost použití.

V této souvislosti bych chtěla dát Komisi jiný návrh. Pan komisař Barrot uvedl, že bude velice rád spolupracovat s Evropským parlamentem, a já si toho vážím, ale pokud jde o užitečnost a nutnost použití, dosud to nemáme úplně vyřešené, a právě kolem toho se podle mě točí rozprava na toto téma mezi Komisí, Radou a Parlamentem.

Pane komisaři, tvrdíte, že máte celou řadu posudků, které dokazují vysokou užitečnost. Podle mých informací, na základě toho, co jsem na toto téma přečetla, poskytuje tento nástroj hlavně informace o migraci a řeší řadu otázek, ale pokud vím, k boji proti terorismu nijak nepřispěl. Přesto to s vámi někdy v budoucnu budu velmi ráda zkoumat.

Navrhuji proto, aby bylo provedeno šetření a abychom si společně s vámi sedli a stanovili, na co by se mělo zaměřit, provedli analýzu a následně to podrobně projednali. Nemáme v zásadě nic proti systémům PNR,

ale chceme, aby s evidencí bylo nakládáno obezřetně, v souladu se zásadami naší politiky v oblasti ochrany soukromí. Věřím, že to rádi podpoříte. Mohl byste na to reagovat?

Pokud jde o vaši dohodu s Austrálií, jiné dohody se jí asi nemohou rovnat, například dohoda se Spojenými státy, ale moje otázka zní: jaké jiné dohody jsou ještě v jednání? Před chvílí jste řekl, že ať se děje cokoli, nic z toho by se nemělo dostat do rukou represivních orgánů. Vzhledem k tomu předpokládám, že nikdy nebudeme jednat s Ruskem nebo s Čínou. Můžete to v každém případě potvrdit a třeba nám poskytnout seznam zemí, se kterými již probíhají jednání, o nichž se dozvíme až o několik měsíců později?

Giusto Catania, jménem skupiny GUE/NGL. – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, to, co řekl pan komisař Barrot, mě nepřesvědčuje, že využívání údajů PNR přináší nějaký skutečný užitek. Doposud neexistuje žádný jednoznačný důkaz o tom, že tyto údaje mohou skutečně přispět k boji proti terorismu a organizovanému zločinu.

Faktem je, že při tomto zuřivém hledání údajných teroristů se podezřelým stává každý. Domnívám se, že je nutné objasnit některé věci, co se týče využití shromažďovaných údajů a způsobu, jakým s nimi má být nakládáno. Naproti tomu jsme mnohdy svědky – podle informací, které máme k dispozici – svévolného a nevybíravého jednání, kdy údaje často přecházejí z ruky do ruky a nejsou předávány řádným způsobem.

Podle mého názoru tato horlivost dolovat informace naší osobní ochraně nepomáhá. Nepřiměřené upřednostňování bezpečnosti na úkor svobody vedlo často k rušení záruk našich práv.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Pane předsedající, chci hovořit zejména o dohodě s Austrálií a poblahopřát paní in 't Veldové k její skvělé práci, kterou při vypracovávání této zprávy odvedla. Chci také poblahopřát panu Barrotovi k úspěšnému jednání vedenému Evropskou komisí. Dohoda s Austrálií je obecně pozitivní. Je dobrým příkladem dlouhé cesty, kterou jsme prošli od zahájení počátečních diskusí na téma PNR. V té době se Evropský parlament domníval, že předávání údajů PNR je nepřijatelné, dokud nebudou poskytnuty záruky, že budou vhodným způsobem chráněny a že budou dodržována dosavadní pravidla Společenství.

Tato dohoda reaguje na většinu obav, které jsme vyjádřili, a zaručuje přiměřenou ochranu údajů, neboť za prvé australské právo bude chránit soukromí občanů EU, za druhé systém je plánován, což zaručí jednotlivci, aby bez ohledu na svou národnost či zemi trvalého bydliště využíval svých práv a měl přístup k mechanismu pro řešení konfliktů včetně možnosti přerušit toky dat v případě porušení dohody ze strany orgánů pro ochranu údajů, za třetí existuje povinnost společného přezkumu se zapojením orgánů pro ochranu údajů a za čtvrté, pokud jde o otázku citlivých údajů, mám velkou radost a vítám, že celní správa výslovně uvedla, že nevyžadují ani nepotřebují citlivé údaje. Souhlasím s paní in 't Veldovou, že je to dobrý příklad pro další země.

Nicméně, pane Barrote, mohu jen litovat, že ani Rada, ani Komise nedodržely slib daný na tomto plénu, že v této věci budou důsledně spolupracovat s Evropským parlamentem. Beru na vědomí prohlášení pana Barrota, že v budoucnu se to již nebude opakovat, ale pravda je, že ještě další dohoda byla uzavřena, aniž byl kdy Parlament informován, ať o přijetí mandátu, nebo o uzavření dohody. Je velice důležité, aby dohoda, která tak přímo ovlivňuje základní práva občanů, byla demokraticky legitimní. Toho nelze dosáhnout prostřednictvím následného hodnocení a souhlasem parlamentů jednotlivých států, neboť jak pan komisař ví, tento národní dohled je zajištěn pouze v 10 z 27 členských států.

Dokud nevstoupí v platnost Lisabonská smlouva a Evropský parlament nebude dostatečně zapojen do procesu přezkoumávání dohod o PNR, doufáme, že může být respektována alespoň zásada rovné spolupráce mezi orgány. To je má prosba.

Stavros Lambrinidis (PSE). – (EL) Pane předsedající, co se týká evropských systémů PNR, dopustil jste se šokujícího prohlášení, pane komisaři: ve svém návrhu jste prohlásil, že odmítáte požadovat informace o zahraničních cestujících, kteří přijíždějí do Evropy, o otázkách, jako je například nelegální migrace nebo nemoci, protože něco takového považujete za nepřiměřené.

Tak proč jste tedy podepsal dohodu se Spojenými státy, která umožňuje předávat přesně tytéž informace o evropských občanech americkým úřadům? V podstatě jste připustil, že evropsko-americká dohoda je dohodou, která porušuje evropské právo přiměřenosti.

Řekl jste ještě něco jiného, co není přesné: ve svém projevu jste několikrát zopakoval, že údaje PNR jsou užitečné, aniž byste uvedl jak. Evropské právo však požaduje, aby tyto údaje byly nezbytné, nejen užitečné. Pokud se evropské právo změnilo, sdělte nám to prosím, pokud se nezměnilo, jste povinen dokázat, že údaje PNR jsou nutné, nikoli pouze užitečné.

Pokud jde o Austrálii, jaký smysl má naše dnešní rozprava o dohodě o PNR s Austrálií, která již byla podepsána? To není teoretická otázka. Jak víte, v případě Spojených států na dohodě o údajích PNR ještě ani neoschl inkoust a Spojené státy už začaly vyvíjet tlak na jednotlivé evropské země a smlouvaly o ještě více informací, než zaručovala dohoda o PNR, a na oplátku slibovaly zařazení do pověstného programu bezvízového styku. Tyto informace a tyto osobní údaje byly požadovány mimo rámec omezení stanovených v dohodě o PNR, která přinejmenším existuje, i když velice vágně.

Před dvěma dny vpustil prezident Bush do tohoto programu šest evropských zemí na okázalém ceremoniálu, ale s tím, že dalších šest zemí včetně Řecka do programu nezařadí. Jasný tlak, kterému jsou vystaveny některé evropské země, aby přijaly podmínky odporující jejich ústavě a právním předpisům, nebo, což je ještě horší, aby přizpůsobily svou zahraniční politiku přáním třetí země – jak jsme slyšeli v případě Řecka – vyžaduje okamžité vyšetření Komisí a zásah a veřejné odsouzení ze strany Rady, která tady dnes bohužel ke své hanbě není přítomna.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) Způsob, jímž jsou činěny pokusy shromažďovat údaje za účelem předcházení případným problémům nebo osobním incidentům (jak pan Barrot doslova prohlásil: „boj proti teroristům, závažným trestným činům... věcem, které se stanou, nikoli věcem, které se již staly“), představuje očividné porušování lidských práv, nemluvě o porušování právních předpisů v této oblasti týkajících se ochrany osobních údajů a volného oběhu těchto údajů.

Domníváme se, že když někdo učiní rozhodnutí za nějakou jinou osobu, mělo by to být buď hned od začátku považováno za porušení lidských práv, nebo je nutno se dohodnout, že příslušná osoba musí dát svůj souhlas, a to pouze za předpokladu, že nebude ohrožena bezpečnost jiných osob. Tato strategie typu středověkého hradu předkládaná v průběhu naší diskuse odporuje strategii používané na letištích, kde se uplatňují otevřené zabezpečené systémy.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) V rozhodnutí o zřízení registru, který by obsahoval údaje o cestujících, se uvádí, že tyto údaje budou předány dále v případě letů z EU do třetích zemí, s nimiž Evropská unie podepsala dohody o ochraně osobních údajů. Pane komisaři, zmínil jste se o tom, že některé členské státy již začlenily příslušné právní předpisy do svého vnitrostátního práva. Je důležité přijmout tyto právní předpisy demokratickou cestou, což znamená zapojit národní parlamenty.

Chci vás upozornit na to, že právní předpisy v jednom členském státě v tomto směru skutečně ovlivňují občany jiných členských států. Například pokud občané Rumunska musí pro svou cestu do Austrálie volit mezinárodní linku, která odlétá z jiného členského státu, měli by být obeznámeni s právními předpisy v tomto členském státě, a zejména by měli dát souhlas se shromážděním a zpracováním svých osobních údajů. Pokud vím, Evropský parlament by měl být prostřednictvím nového postupu projednávání ve výborech zapojen do dohod, které Společenství uzavírá s třetími zeměmi.

Manfred Weber (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, chci uvést jen pár krátkých poznámek. Za prvé bych chtěl požádat pana komisaře, aby ministrům vnitra tlumočil obavu, která tady zazněla. Bylo nám řečeno, že údaje PNR nabízejí možnosti pro boj s trestnou činností. Ostatně mnozí zde v Parlamentu to potvrdili. Otázkou, která plně poutá naši pozornost, však je, zda je to přiměřené. Uchovávané miliony až miliardy údajů po dobu 10 let možná pro hrstku případů. Je tohle přiměřené? Touto věcí se všichni zabýváme.

Za druhé chci říci, že nechápu, proč hovoříme o evropském systému PNR. Projednáváný návrh zahrnuje vytvoření 27 národních systémů PNR, nikoli evropský systém PNR. Mají-li členské státy tak naléhavou potřebu tohoto nástroje pro boj proti trestné činnosti, navrhuje, aby ministři vnitra zavítali do svých národních parlamentů a aby tam toto projednali a začlenili do svých právních předpisů. Diskutovat o společných normách pro údaje je jedna věc, ale udělat z toho závazný cíl pro Radu pro spravedlnost a vnitřní věci je věc druhá. Osobně mám pocit, že ministři vnitra toto nedokázali prosadit doma, na vnitrostátní úrovni, a tak se o to snaží prostřednictvím Rady. Proto musíme říci „Ne“.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Pane komisaři Barrote, jsem velice rád, že mám příležitost s vámi hovořit, i když už nejste komisař pro dopravu. Mám nicméně hodně příjemných vzpomínek z doby, kdy jsem s vámi pracoval. Pokud však jde o výměnu údajů, vzpomínám si na naše diskuse ve Výboru pro dopravu a cestovní ruch, když jsme jednali o otázkách, jako je bezpečnost cestujících a ochrana osobních údajů, aby se nedostaly do nežádoucích rukou. To jsou zásadní otázky. Domnívám se proto, že šíření údajů, okolnosti a příjemci údajů, zásada dostupnosti a cíle, to všechno by mělo být pro tuto dohodu velice důležité.

Při spolupráci se Spojenými státy jsme vnímaví. Víme, jak důležitá tahle země je. Naléhavě vás však žádám, abyste nezapomínali, že my Evropané se na letištích často cítíme nesví. Na to nesmíme zapomínat. Děkuji vám.

Luis de Grandes Pascual (PPE-DE). – (ES) Pane předsedající, pane komisaři, terorismus a závažná organizovaná trestná činnost představují celosvětový jev. Prostředky pro boj s nimi musí být proto přiměřené a účinné.

Pozorně jsem sledoval odpovědi na položené otázky. Tyto odpovědi byly zcela správné: je pravda, že je nutné požadovat záruky a že se jedná o citlivý problém. Pravdou však také je, že je naprosto neomluvitelné reagovat z hlediska globalizace a harmonizace.

Lidé, kteří jsou od terorismu poněkud izolováni, se více zajímají o individuální záruky. Mě zajímají jak individuální, tak kolektivní záruky. Je naprosto nutné, abychom začali tam, kde můžeme. Pokud musíme začít s leteckou dopravou, protože letečtí dopravci již tyto údaje mají, pak musíme začít právě tam.

Budeme požadovat záruky, posoudíme rozsah a začneme s mezinárodní dopravou. Nicméně je třeba vzít v úvahu, že poté přejdeme na dopravu vnitrostátní, protože teroristé velice často nepřicházejí zvnějšku, ale vyrůstají nám doma. Zeptejte se Spojených států a kohokoli jiného, neboť právě tak to je, a právě tak k tomu budeme muset v budoucnu přistupovat.

Jacques Barrot, člen Komise. – (FR) Pane předsedající, chtěl bych poděkovat všem poslancům EP, kteří hovořili, a mohu vás ujistit, že na zasedání Rady, které se má konat tento týden, budu určitě přítomen a vaše připomínky, které zde zazněly, tam přednesu.

Chci vám v první řadě připomenout, že podle našeho názoru nelze užitečnost systému PNR v souvislosti s bojem proti terorismu a organizovanému zločinu ignorovat. Několik z vás to otevřeně potvrdilo. Bez systému PNR se proto neobejdeme a musím vám říci, že komisař odpovědný za boj proti organizovanému zločinu není ochoten se vzdát užitečných zdrojů. Zároveň však musíme tento systém využívat vhodným způsobem a v tom se s vámi shodují: rozhodující je účel a přiměřenost. Účel použití je nutno dodržovat, a jak řekla paní in 't Veldová, tento účel je nutno přesně vymezit a musí být zaručena přiměřenost. Musím dát jednu konkrétní odpověď panu Lambrinidisovi, který byl velice razantní: v dohodě mezi Spojenými státy a Evropou je účelem terorismus a trestná činnost, tečka. Nejprve je tedy nutno zajistit přiměřenost a účel.

Paní Ludfordová, úplně jsem to chápal, když mnozí z vás hovořili o nutnosti zajistit, aby se údaje, poté co byly využity pro stanovené účely, už dále neuchovávaly. Máte pravdu v tom, že musíme zabránit jakémukoli jejich uchovávaní, které by z hlediska našich základních práv mohlo následně vést k jejich nepřijatelnému použití.

Nyní bych se chtěl věnovat demokratické kontrole, nejprve pokud jde o jednání se zeměmi, které nejsou členy EU. Mělo by nám být zcela jasné, že články 24 a 38 Smlouvy o Evropské unii uvádějí, že v mezinárodních jednáních bude předsednictví řídit jednání v případě potřeby za pomoci Komise. Článek 24 neukládá předsednictví povinnost informovat Parlament nebo se s ním radit, a je tedy na předsednictví, aby tam, kde je to možné, o stavu jednání informovalo. Nicméně po konzultaci s předsednictvím, a naskytne-li se vhodná příležitost, může Komise Parlament o vývoji v těchto otázkách informovat. Chci vás ujistit, že v současnosti žádná další země, která není členem EU, nepožádala o jednání o PNR, a tak je situace jasná. Kdyby k tomu došlo, jako nový komisař pro tuto oblast bych při zahájení nových jednání nepochybně požádal předsednictví, aby mě pověřilo informováním příslušného parlamentního výboru o stavu jednání. K tomu bych se vám chtěl zavázat.

Za třetí – a pan Weber se o tom právě zmínil – ano, je zde 27 vnitrostátních systémů, ale tyto systémy se navzájem příliš neliší a s parlamenty jednotlivých států byla tato věc konzultována. Pokud vím, národní parlamenty měly možnost vyjádřit své stanovisko a zaslat nám své připomínky. Pane předsedající, jsem si dobře vědom toho, že jsem neodpověděl na všechny připomínky, ale některé dobře odůvodněné poznámky budou vzaty v úvahu. Mám za to, chcete-li, že se nedokážeme – a věrně tlumočím hlavní myšlenku této rozpravy – připravit o zdroj, pokud by tento zdroj mohl být užitečný. Bylo řečeno, že tato účinnost nebyla prokázána. I když je to pravda, některé důkazy nicméně byly předloženy a, jak jsem před malou chvílí uvedl, při poskytování informací s vyloučením veřejnosti byla řada svědků, kteří uváděli, že systém PNR by mohl být užitečný. Jsem přesvědčen o tom, že v boji proti organizovanému zločinu může být velmi prospěšný.

Je tomu tak, účely je nutno dodržovat. Musíme zabránit ukládání dat, a potřebujeme tudíž velice přísnou kontrolu. Proto musíme podle mého názoru zapojit – jak jsem uvedl v závěru – všechny orgány pro ochranu

údajů. Ve čtvrtek jsem se zúčastnil jednání na téma ochrany údajů, které uspořádala většina orgánů odpovědných za ochranu údajů v Evropě, a měl jsem dojem, že skutečně stále více lidí v členských státech si nyní přeje svěřit ochranu údajů nezávislým orgánům, jejichž hlas bude pravděpodobně opravdu slyšet.

To jsem chtěl říci na závěr rozpravy, která pro mě byla velice zajímavá a užitečná a o které budu informovat členské státy a jejich ministry. To udělám, slibuji.

Sophia in 't Veld, zpravodajka. - Pane předsedající, chtěla bych poděkovat panu komisaři za odpověď. Velice ráda si s ním sednu a projednám všechny detaily. V krátkosti se ještě vrátím k účelu, protože je zde řada nepochopení, pokud jde o to, co můžeme nebo nemůžeme s údaji PNR dělat. Údaje PNR jsou dnes již k dispozici i bez plánu EU o údajích PNR, stačí oprávnění a patřičné zdůvodnění. Ale nutnost dalších neomezených pravomocí nebyla prokázána. Nezpochybňuji tak užitečnost vlastních údajů PNR, zpochybňuji pouze užitečnost tohoto masového shromažďování dat a automatizované analýzy.

Nejsem jediná, kdo zastává tento názor; jsem v dobré společnosti. Stejný názor mají i orgány pro ochranu údajů, ale jsou ignorovány. Totéž slyšíme od leteckých dopravců. Totéž nám říkají bezpečnostní specialisté z letištní bezpečnostní služby a budu vám citovat ze zprávy, kterou si nechalo vypracovat ministerstvo pro vnitřní bezpečnost. Velmi ráda vám ji věnuji. Uvádí se zde: „automatizovaná identifikace teroristů prostřednictvím dolování údajů nebo jakékoli jiné známé metodologie není přijatelným cílem“. Nevymyslela jsem si to. Jedná se o bezpečnostní specialisty pověřené ministerstvem pro vnitřní bezpečnost.

Existuje důkaz pro užitečnost, jak jste, pane komisaři, uvedl, ale pro užitečnost v boji proti obchodu s drogami či nelegální migraci a pro další účely. Možná vás to překvapí, ale proti používání údajů PNR pro tyto účely v zásadě nejsem. Musíme však tyto účely velice přesně vymezit, aby byla zajištěna přiměřenost a vhodná právní ochrana.

Dovolte mi, abych zakončila ve velice osobním duchu. Je mi velmi smutno z toho, jakým způsobem se o systému PNR již pět let dohadujeme, a Rada a Komise jsou nakročeny vpřed jako vlak, který ujel. Ráda bych řekla svým irským spoluobčanům v EU, že pokud si stejně jako já přejete ukončit toto nedemokratické a neprůhledné rozhodování, pak nové smlouvě o EU řekněte prosím své „Ano“.

Předsedající. - Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve středu.

16. Program Erasmus Mundus (2009-2013) (rozprava)

Předsedající. - Dalším bodem je zpráva (A6-0294/2008) paní De Sarnezové předložená jménem Výboru pro kulturu a vzdělávání o návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí akční program pro zlepšování kvality vysokoškolského vzdělávání a pro podporu mezikulturního porozumění prostřednictvím spolupráce se třetími zeměmi (Erasmus Mundus) (2009-2013). [KOM(2007)0395 – C6-0228/2007 – 2007/0145(COD)]

Marielle De Sarnez, zpravodajka. - (FR) Pane předsedající, dnes večer diskutujeme o programu Erasmus Mundus 2009-2013, na kterém jsme se nakonec s Radou shodli. Bude proto možné, aby tento program vstoupil v platnost v lednu 2009, a studenti tak mohli nastoupit hned na začátku akademického roku v září. Zde bych chtěla poděkovat všem svým kolegům, kteří byli navrhovateli stanovisek Výboru pro zaměstnanost a sociální věci, Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví, Rozpočtovému výboru, Výboru pro rozvoj a Výboru pro zahraniční záležitosti, a rovněž svým kolegům z Výboru pro kulturu a vzdělávání. Děkuji samozřejmě také Evropské komisi. A děkuji také předsedovi Asociace Erasmus Mundus a výkonným agenturám, že nám pomohly svými odbornými znalostmi, a především svými zkušenostmi.

Pět let po přijetí programu Erasmus Mundus, téměř na den, jsem ráda, že vám mohu představit tento program druhé generace, jehož cílem zůstává podpora špičkové úrovně evropského vysokoškolského vzdělávání a který umožňuje těm nejtalentovanějším studentům ze zemí mimo EU i z Evropy využívat společné programy na vysoké úrovni minimálně na třech univerzitách a těžit z vysoce kvalitního studia a významných stipendií.

Statistická čísla předchozího programu hovoří sama za sebe: v letech 2004 až 2008 bylo ve 103 případech vybráno a schváleno magisterské studium, více než 6 000 studentů získalo v rámci programu Erasmus Mundus stipendia, na evropské univerzity přišla více než tisícovka učitelů ze zemí mimo EU a zapojilo se více než 400 vysokoškolských zařízení z Evropy i mimo Evropu.

Nový program obsahuje tři aktivity. První otevírá program k získání doktorátu a evropským studentům zároveň umožní získat stipendia, i když na nižší úrovni. Druhá je věnována výhradně partnerství s vysokoškolskými institucemi v zemích, které nejsou členy EU, a třetí zahrnuje informační kampaň vedenou v mezinárodním měřítku. Rozpočet činí 950 milionů EUR. První program měl ve srovnání s tím rozpočet pouhých 230 milionů EUR.

Parlament v tomto programu provedl některá velice významná zlepšení. Na ně bych vás chtěla upozornit a v určitém smyslu vám tak vzdát hold. Prvním zlepšením je to, že výběr studentů se nyní provádí na základě vysokých akademických kritérií, a to platí rovněž v rámci partnerství. Za druhé budou respektována kritéria zeměpisného rozložení, aby zastoupení bylo co nejvyváženější. Za třetí budou dodržovány zásady rovnosti mezi muži a ženami a nediskriminace. Za čtvrté bude nutno odstranit administrativní překážky a postupy, zejména v souvislosti s vízy. Členské státy budou muset podniknout nezbytné kroky umožňující vydávání víz studentům ze zemí mimo EU, kteří se pohybují v řadě členských států. Této věci přikládáme zvláštní význam, třebaže bylo poněkud obtížné tuto situaci na našich jednáních s Radou vyřešit.

Dále bude podporována výuka cizích jazyků v hostitelských univerzitách. Doktoráty budou zahrnovat stáže na vysokých školách alespoň ve třech různých evropských zemích. To povede k velké rozmanitosti předmětů výzkumu a disertačních prací a poskytne mnohem širší možnosti mobility. Stipendia budou lépe přizpůsobena a budou zohledňovat výši školného i odhadované výdaje studentů na studium. Práce probíhala v těsné spolupráci s dánským stálým zastoupením a s odborníkem v oblasti školného z dánského ministerstva školství a to nám umožnilo dosáhnout kompromisu přijatelného pro všechny. Partnerství veřejného a soukromého sektoru s univerzitami bude povzbuzováno a zvláštní pozornost bude věnována otázce odlivu mozků. V rámci aktivity 2 budou finanční prostředky směřovány a využívány v souladu s cíli rozvoje a nástroji vnějších vztahů. Informace poskytované na univerzitách budou jasnější. A konečně, hodnotící zpráva, která bude dokončena za dva roky, bude podrobnější a členěná podle aktivit a zeměpisných oblastí.

Dámy a pánové, abych to uzavřela: Erasmus Mundus je dobrý program a v této těžké době ukazuje Evropu v příznivém světle. Proto věřím, že Parlament ho přijme, a splní tak přání mnoha studentů a akademických a výzkumných pracovníků v Evropě a na celém světě.

Ján Figel', člen Komise. - Pane předsedající, jsem rád, že zde mohu být přítomen a opět vyjádřit poděkování za velmi silnou politickou podporu vzdělávací agendě, zejména druhému programu Erasmus Mundus pro příštích pět let. Myslím si, že dosažení dohody v prvním čtení je opravdu dobrým stvrzením této podpory.

Zvlášť bych chtěl poděkovat zpravodajce paní Marielle De Sarnezové, ale také Výboru pro kulturu a vzdělávání a dalším výborům, jmenovitě Výboru pro zahraniční záležitosti a Výboru pro rozvoj jako partnerům v rámci posílené spolupráce.

Jak zpravodajka uvedla, jedná se o špičkový světový program. Podporuje mezikulturní porozumění, ale také vzájemné kontakty mezi lidmi, a od zavedení programu máme již více než stovku evropských společných magisterských programů. Bylo uděleno více než 7 000 stipendií studentům a akademickým pracovníkům. A domnívám se, že s navýšeným rozpočtem, jak bylo uvedeno – opět hlavně díky Parlamentu a Radě – budeme moci uspokojit rostoucí poptávku po tomto programu a entuziazmus, který vzbuzuje. Druhá etapa programu umožní pokračovat ve stávajících aktivitách, ale přináší také inovaci. Jsou zahrnuty nové prvky, neboť to představuje rozšíření programu o doktorský stupeň studia; to znamená, že univerzity ve třetích zemích se mohou podílet na společných programech; evropským studentům to zajistí plné studijní stipendium při studiu společného magisterského a doktorského studijního programu.

Jak jsme již řekli, „vnější okna Erasmus Mundus“ neboli vnější okna spolupráce, přicházejí do jednoho domu, pod jednu střechu. Partnerství financovaná v rámci této aktivity budou pokračovat: umožní přenos know-how a výměny studentů a profesorů na všech úrovních vysokoškolského vzdělávání. Samozřejmě, že i nadále budou respektovat potřeby a priority příslušných zemí, a přispívat tak k jejich rozvoji.

Abych to shrnul, mám opravdu radost, že Parlament a Rada podporují strukturu programu, tak jak jsme ji navrhli, a vítám také cenné příspěvky, například v otázce víz, znevýhodněných skupin nebo minimálních požadavků pro nové doktorské studijní programy.

Dovolte mi, abych na závěr poblahopřál Parlamentu k odvedené práci, neboť to nebylo snadné. My jako Komise plně sdílíme dosaženou shodu, což se odráží v kompromisních pozměňovacích návrzích předložených paní De Sarnezovou, paní Packovou, paní Novakovou, paní Pretsovou a paní Trüpelovou. Jakmile bude legislativní proces dokončen, zahájíme svou výzvu k předkládání návrhů, abychom zajistili hladký průběh současných studijních programů a výběr nových programů.

Samuli Pohjamo, *navrhovatel stanoviska Výboru pro zahraniční záležitosti*. – (FI) Pane předsedající, jako zpravodaj pro stanovisko Výboru pro zahraniční záležitosti se chci zaměřit na rozměr zahraniční politiky programu. Finanční prostředky na tuto oblast jsou čerpány z nástroje evropského sousedství a partnerství a z nástroje pro předvstupní pomoc.

Pozměňovací návrhy předložené Výborem pro zahraniční záležitosti byly pokusem zajistit, aby cíl programu odrážel tyto priority politiky. Výbor také všem připomenul právo Parlamentu sledovat provádění společné pomoci a vyzval ke zlepšení vízových politik. Mnohé z těchto pozměňovacích návrhů Výboru byly přijaty, za což děkuji zpravodajce paní De Sarnezové a Výboru pro kulturu a vzdělávání. Kromě toho bych rád zdůraznil význam meziinstitucionální dohody o řádném finančním řízení a rozhodnutí 1999/468/ES, a především článek 8, na základě něhož musí Komise provést konzultaci s Evropským parlamentem.

Na závěr bych chtěl všem znovu připomenout hodnoty EU a cíle její zahraniční politiky při provádění programu a nutnost zlepšit informovanost o tomto programu ve třetích zemích.

Alessandro Battilocchio, *navrhovatel stanoviska Výboru pro rozvoj*. – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, v první řadě bych chtěl poděkovat zpravodajce paní De Sarnezové, která vypracovala výbornou souhrnnou zprávu navzdory okolnostem, kdy Komise, a hlavně Rada ne vždy projevovaly vůči výzvám tohoto Parlamentu vstřícnost.

Výbor pro rozvoj moji zprávu jednomyslně schválil. Některé z našich připomínek byly přijaty; na druhé straně stále nejsme úplně spokojeni. Z pocitu odpovědnosti jsme se však rozhodli udělat krok zpět, neboť se domníváme, že nejdůležitější je schválení celého balíčku v prvním čtení, aby byla záruka, že program začne 1. ledna příštího roku.

Je skvělé, že finanční prostředky pro studenty čtyřnásobně vzrostly, ale chtěl bych upozornit na to, že značná část jich je odebrána ze zdrojů určených pro rozvoj nástroje rozvojové spolupráce (DCI) a dohody z Cotonou. Budeme proto důsledně požadovat naprostou shodu s celkovým legislativním rámcem, zejména ve vztahu k DCI. Na tomto místě bych chtěla popřát hodně štěstí mnoha mladým lidem z Evropy a z celého světa, kteří se v duchu přátelství a se společným přáním učit se a růst zapojí do této mimořádné vzdělávací zkušenosti.

Teresa Riera Madurell, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví*. – (ES) Pane předsedající, pane komisaři, v našem Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví se domníváme, že úspěch první etapy programu nebyl tak povzbudivý, pokud jde o účast žen: studentky tvořily 44 %, ale účast se lišila, přičemž velice záleželo na zemi, a ženské akademičky tvořily pouze 22 %, což je podle našeho názoru nepřijatelné.

V této druhé etapě máme dvojí cíl: za prvé opět bránit rovné právo na vzdělání, a zajistit tak spravedlivou a demokratickou společnost, a za druhé zvýšit účast žen, aby nedocházelo k mrhání talentů ve vědě a kultuře. Toho všeho lze dosáhnout prostřednictvím genderově citlivých kritérií výběru, vyváženého zastoupení mužů a žen ve výborech programu a údajů založených na rovnosti mužů a žen v hodnotících zprávách.

Jsmo si vědomi, že situace žen v mnoha zemích brání větší rovnosti pohlaví, ale považujeme za nutné, aby v tomto směru Komise vyvíjela další úsilí.

Panu zpravodaji blahopřeji.

Ljudmila Novak, *jménem skupiny PPE-DE*. – (SL) Do diskuse o programu Erasmus Mundus se zapojil velký počet výborů, a tak nebylo pro zpravodajku snadným úkolem najít kompromisní řešení. Ve Skupině Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů jsme rozhodně souhlasili s co nejrychlejším přijetím programu v prvním čtení, abychom ho v novém roce mohli začít provádět.

Globální rozvoj vyžaduje výměnu různých odborných znalostí a vědeckých úspěchů, stejně jako povzbuzení mladých výzkumníků, aby aktivně převzali svou úlohu. Tento program podporuje nejvyšší kvalitu a rovné zastoupení obou pohlaví a také umožňuje účast na rovném základě lidem se zvláštními potřebami.

Ačkoli chceme přitáhnout mladé výzkumné pracovníky z třetích zemí, neměli bychom přitom povzbuzovat odliv mozků ze zemí, které již trpí nedostatkem kvalifikovaných pracovníků pro své vlastní potřeby v boji za snížení chudoby. Velmi často se stává, že jednou rukou poskytujeme pomoc a druhou si bereme zpět dokonce více, než jsme dali.

U tohoto programu, stejně jako v jiných případech, Skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů pevně podporuje snižování administrativních překážek a zdokonalení systému

udělování viz, aby se ti skutečně nejlepší studenti a výzkumní pracovníci mohli věnovat studiu a výzkumu ve svém příslušném oboru a nemuseli se zabývat administrativními překážkami, které jim brání začít studovat.

Lissy Gröner, *jménem skupiny PSE*. – (DE) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, podporou programu Erasmus Mundus Evropský parlament vysílá ten správný signál v dobách krize. Sbližování prostřednictvím vzdělání a rozvíjením EU jako centra špičkového vzdělávání po celém světě patří mezi tradiční požadavky sociální demokracie.

Nicméně rozpočet 950 milionů EUR na toto období se zdá skromný, zejména ve srovnání se stovkami miliard, které se nyní vynakládají v důsledku selhání bankovních manažerů.

Cíl dosahovat vynikajících výsledků, který leží za první etapou programu, by měl být naplňován i nadále. Nový program se rovněž snaží podporovat mezikulturní porozumění a spolupráci s třetími zeměmi a posilovat jejich rozvoj v oblasti vysokoškolského vzdělávání. Nejdůležitějšími novými prvky ve srovnání s první iniciativou je zahrnutí společných doktorských studijních programů, zvýšení grantů a intenzivnější strukturální spolupráce s univerzitami ve třetích zemích.

Bylo dosaženo pokroku ve všech třech oblastech. Cílem magisterských a doktorských studijních programů je podpora špičkové kvality evropského vysokoškolského vzdělávání ve světě. Rovněž v tom jsme dosáhli úspěchu. Bylo přihlédnuto ke zvýšeným výdajům na studenty z třetích zemí a díky vyjednávacím schopnostem naší zpravodajky se zlepšila klíčová kritéria, která chtěl Parlament zavést do programu Erasmus Mundus III.

Naše cíle – zeměpisná vyváženost, vyvážené zastoupení pohlaví, odstranění vízových bariér – získaly podporu Rady. Uspěli jsme zde s programem „Mládež“ a stejně musíme postupovat také v případě programu Erasmus.

PŘEDSEDÁJÍCÍ: PAN BIELAN

Místopředseda

Hannu Takkula, *jménem skupiny ALDE*. – (FI) Pane předsedající, pane komisaři Figeli, na začátku bych chtěl poděkovat naší skvělé zpravodajce paní De Sarnezové za tento program Erasmus Mundus. Skutečně platí, jak zde pan komisař zdůraznil, že se jedná o významný program: je to přímo ukázkový program. Je to jeden z těch příběhů úspěchu, které jsme my v Evropské unii dokázali vytvořit a uskutečnit, a jsem přesvědčen, že program v tomto novém formátu se bude dále rozvíjet a bude ještě úspěšnější.

Nyní dáváme také studentům ve třetích zemích možnost zapojit se do tohoto programu a využít jej ke zlepšení svých znalostí a dovedností, tak aby po návratu do své země i tam budovali prosperitu. Je důležité, že základní složky tvoří rozvojová spolupráce a sociální hledisko, protože evropský přístup musí být takový, abychom byli ochotni dělat něco i pro jiné kontinenty, a tím budovali nejen Evropu, ale celý svět, který společně sdílíme.

Mladí výzkumní pracovníci, mladí studenti a učitelé budou předvojem při našem budování Evropy v souladu s cíli Lisabonské strategie. Inovace, výzkum, vytváření přidané hodnoty – právě to potřebujeme, jestliže máme v příštích desetiletích zajistit udržitelnost hospodářského růstu.

Tento program se zaměřil zvláště na otázku rovnosti. Je důležité, abychom dokázali zajistit rovnost, a stejně důležité je, abychom umožnili plné zapojení do těchto programů také lidem s postižením. V mnoha případech zaznívala obava z dřívějších problémů v souvislosti s byrokracií a vízovými politikami a doufejme, že z naší strany je také dokážeme odstranit, aby se v rámci tohoto programu velice rychle dostavily výsledky. Tímto způsobem se dočkáme příběhů úspěchu, které se z něj odvíjejí.

Děkuji vám, pane předsedající a paní De Sarnezová. Je to skvělá práce a opravdu stojí za to na ni dál navázat.

Mikel Irujo Amezaga, *jménem skupiny Verts/ALE*. – (ES) Pane komisaři, paní De Sarnezová, domnívám se, že vaše odhodlání dosáhnout konsensu ohledně pozměňovacích návrhů bylo ve výboru skutečně jednomyslně oceněno a stějně je tomu i zde.

Jak jste uvedla ve svém vystoupení, jedním z mnoha cílů tohoto programu je předávat kladný obraz. Podle našeho názoru bylo pozitivním výsledkem této zprávy úspěšné hledání rovnováhy mezi tím, co původní návrh označoval jako špičkovou kvalitu, a tím, co rozvojová spolupráce skutečně znamená. Potřeba této špičkové kvality, která zabrání odlivu mozků, se podle mě v pozměňovacích návrzích jasně odráží. V tom se nám podařilo dosáhnout obecné shody, což považujeme jednoznačně za pozitivní výsledek této zprávy. Další pozitivní věcí je prosazení větší kontroly prostřednictvím odstavce o udělování stipendií, což byla

původně také změna iniciovaná naší skupinou, která byla přijata. Ještě jednou tedy děkuji paní De Sarnezové a ke zprávě blahopřeji také výboru.

Koenraad Dillen (NI). - (NL) Pane předsedající, zítra budu důrazně hlasovat proti této zprávě, protože program Erasmus Mundus ve své současné podobě je pro mě zcela nepřijatelný. Je nepřijatelný proto, že v nepřiměřeně velkém rozsahu poskytuje přednost studentům ze zemí mimo EU ve srovnání s evropskými studenty.

Číslo konec konců hovoří sama za sebe. Od spuštění programu v roce 2004 se ho zúčastnilo přibližně 4 150 studentů ze zemí mimo EU. Grant pro jednoroční studium činí 21 000 EUR a pro dvouleté 42 000 EUR. To znamená, že celkové náklady na studenty ze zemí mimo EU, kteří se programu zúčastnili, dosahují 161 850 000 EUR.

Zhruba 200 studentů ze zemí EU, kteří se do programu zapojili a studovali mimo Evropu, obdrželi v průměru grant pouze 3 100 EU. To převedeno na celkové náklady činí pouhých 620 000 EUR.

Diskriminace tohoto druhu je pro mě nepřijatelná, a rozšiřování tohoto programu je proto naprosto scestné.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). - (EL) Pane předsedající, na začátku bych chtěl poblahopřát paní zpravodajce ke skvěle odvedené práci a k úspěšné koordinaci činnosti ostatních výborů. V letech 2004 až 2008 bylo studentům ze třetích zemí uděleno 4 424 stipendií a do programu se zapojilo 323 univerzit. To nám dává představu o jeho rozsahu.

Nový program Erasmus Mundus bude nutno přizpůsobit zvýšeným nárokům na mobilitu, ale zároveň zachovat jeho úroveň. Naprosto nezbytné je podle mě přiznávat stipendia evropským postgraduálním studentům a doktorandům, abychom zvýšili mobilitu v Evropě a v třetích zemích, vzhledem k tomu, že v minulosti byl jejich pohyb časově omezen.

Souhlasím s paní zpravodajkou také v tom, že při stanovení výše stipendií je třeba vzít v úvahu výši školného, výdaje na studium obecně a náklady spojené s pobytem studenta v cílové zemi. A uzavřel bych tím, že Komise by měla projednat možnost udělování zvláštních pobídek zemím, jako je Řecko, Rakousko, Slovensko a nové členské státy Evropské unie obecně, které nejsou ve sdruženích Erasmus Mundus dostatečně zastoupeny. To přispěje k tomu, aby vyváženější politika posílila vzdělanostní mobilitu v Evropské unii.

Christa Prets (PSE). - (DE) Pane předsedající, pane komisaři, je třeba s radostí uvítat, že po pěti letech trvání programu již konečně vidíme zlepšení, a můžeme tedy z hlediska věcného i finančního přistoupit k další etapě.

Parlament obvykle není nakloněn tomu, aby byla zpráva přijata už v prvním čtení, ale myslím si, že tato zpráva je tak dobře zpracovaná a její obsah má mezi námi tak silnou podporu, že je důležitější schválit ji hned v prvním čtení, než celý projekt blokovat. Nikdo ze studentů by nepochopil, proč potřebujeme ještě druhé čtení. Myslím si, že je velice důležité, abychom podpořili mezikulturní porozumění a spolupráci s třetími zeměmi, a nikoli abychom jako někteří naši kolegové v této sněmovně úzkostlivě uváděli čísla, co ten či onen pro nás dělá. Výměna vždy přinášela výhody a my jsme z ní vždy měli prospěch. Je to oboustranně výhodná situace. Dívat se na to jakkoli jinak je omezené a poněkud malicherné.

Je rovněž důležité, abychom tento program lépe propagovali, abychom mu dělali větší reklamu v zemích, které se málo zapojují, abychom mnohé věci zjednodušili. Velice důležitá a zásadní je například dohoda v otázce víz, stejně jako jednotné zápisné ve všech zemích. Musíme více porovnávat a více zjednodušovat, abychom projekt posunuli ještě dále. Zeměpisná přítomnost všech zemí by pochopitelně měla být co největší, aby byl projekt ještě úspěšnější.

Na těch pět let můžeme být vlastně velice hrdí a v budoucnu zde určitě dosáhneme ještě většího pokroku. To je v souladu s tématy výměny a Evropského roku mezikulturního dialogu 2008, která se nesmějí omezit jen na různé diskuse, ale je třeba uvádět je do praxe.

Ramona Nicole Mănescu (ALDE). - Pane předsedající, chtěla bych paní De Sarnezové k této velice komplexní zprávě a jejím ušlechtilým cílům poblahopřát. Je důležité, aby tento program pomohl nejschopnějším studentům a akademickým pracovníkům získat odbornou kvalifikaci a zkušenosti v rámci Evropské unie, aby byli schopni dostat požadavkům trhu práce a aby je v určitém rámci partnerství povzbudil ke sdílení svých zkušeností či odborných znalostí po návratu do země, odkud pocházejí.

Chci zdůraznit, že program Erasmus Mundus zajistí strukturovanější mezinárodní spolupráci vysokoškolských institucí – díky větší mobilitě mezi Evropskou unií a třetími zeměmi – a zlepší dostupnost a zvýší viditelnost evropského vysokého školství ve světě. Podtrhuji skutečnost, že tento program je třeba provádět v souladu s cíli špičkového akademického vzdělávání a při vyváženém zeměpisném zastoupení, aby se zabránilo nedostatečnému zastoupení některých evropských zemí a rovněž nadměrnému zastoupení asijských studentů, třeba na úkor studentů ze Středomoří nebo ze zemí africké, karibské a tichomořské skupiny.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE-DE). - (EL) Pane předsedající, pane komisaři, nejprve vám chci poblahopřát k vaší vytrvalosti a k novému programu, který jste představil. Chtěla bych také poblahopřát zpravodajce paní De Sarnezové a svým kolegům, kteří pracovali na vylepšení znění návrhu a dobré dohodě. Dovolte mi, abych vyzdvihla význam tohoto programu pro mobilitu v Evropě, neboť Evropanům umožňuje poznávat okolní svět a přispívá k plnění úlohy Evropy při rozvíjení kultur a kulturního dialogu v moderním světě.

Zároveň si dovolím sněmovně připomenout, že tento program může fungovat jako doplněk – a my zde musíme využít všech možností tak, aby se nepřekrývaly – ke dvěma důležitým novým nástrojům, které máme k dispozici: Evropsko-středomořské univerzitě a Evropskému institutu pro inovace a technologie.

Chtěla bych také upozornit, že musíme zvážit kvalitativní hodnocení a analýzu a rovněž statistická čísla, která bývají někdy kladná, někdy záporná. Musíme se zaměřit na země, které se nezapojují, a na to, proč se nezapojují, neboť používané metody uplatňování, programu Erasmus, přístup k němu a jeho hodnocení se na jednotlivých univerzitách značně liší.

Je proto škoda, že tyto příležitosti se promarnují v důsledku zkreslených informací nebo chybného přístupu ze strany vzdělávacích institucí či byrokratických problémů v různých zemích.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) V roce 2004 studovalo v jiných zemích 2,5 milionů studentů, ale 70 % z nich vlastně studovalo pouze v šesti zemích. V roce 2007 bylo 1,84 % HDP Evropské unie vynaloženo na výzkum a inovaci. Uvedu vám několik dalších čísel: 81 % finančních prostředků vyčleněných na výzkum a vývoj bylo použito v odvětví průmyslu, ale pouze 42 % průmyslových podniků se věnuje inovační činnosti. To znamená, že pokud chceme mít konkurenceschopné hospodářství, potřebujeme výzkumné pracovníky a lidi s magisterským a doktorským stupněm vzdělání.

V programu Erasmus musíme pokračovat. Musíme program rozšířit také o doktorandské studium. A musíme rovněž vyčlenit více finančních prostředků pro evropské účastníky programu. Chtěla bych zdůraznit význam, jaký se v novém programu Erasmus Mundus přikládá studiu cizích jazyků. Na závěr bych chtěla dodat, že více prostředků je třeba přidělit také sekci Erasmus věnované mladým podnikatelům.

Zita Pleštinská (PPE-DE). - (SK) Vážený pane komisaři, pád železné opony přinesl mladým lidem v evropské 27 obrovské možnosti, hlavně v oblasti vzdělávání. Výměnné pobyty, doktorandské studium na renomovaných evropských univerzitách odstraňují bariéry v komunikaci, proto jsem si se zájmem vyslechla podrobné informace paní zpravodajky a pana komisaře Figela.

Vzpomínám na svoje studentská léta, když jsem jako Slovenka dostala možnost studovat na fakultě architektury na budapeštské univerzitě. Se závisí jsem pohlížela na své spolužáky, kteří měli možnost pracovat v Paříži. Já jsem tehdy vízum do Francie nedostala. Chválabohu, že naše děti už tyto problémy neznají.

Připojuji se ke všem kolegům, kteří hovoří o nutnosti zjednodušení vízového režimu pro studenty z třetích zemí. Přimlouvám se za studenty Ukrajiny, Běloruska, Gruzie a Moldavska, kteří chtějí poznat život svých vrstevníků v EU. Byl by to jasný signál pro země, které chceme přiblížit k EU.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE) - (BG) Pane předsedající, pane komisaři, je zvlášť důležité, abychom se snažili z programu Erasmus Mundus vytvořit účinný nástroj pro zlepšování úrovně vysokoškolského vzdělávání v členských státech a v ostatních zemích, které jsou v zeměpisné působnosti EU, a rozšířit tak rozsah programu. Je zvlášť důležité, aby trh práce zajišťoval mobilitu lidských zdrojů, jednotný prostor vzdělanosti a jednotný hospodářský prostor pak musí zajistit mobilitu pro získávání odborné kvalifikace.

Blahopřeji panu komisaři a paní zpravodajce k jejich úsilí o dosažení výsledků při provádění rozšířeného programu. Tento program je jedním z důvodů a příležitostí k vytvoření vzdělávacích programů podobného obsahu, což nejen celý proces usnadní, ale v budoucnu také pomůže při získávání vysokoškolských absolventů a doktorandů a naplní požadavky na vzdělání, které je v souladu s hospodářskými prioritami EU. Integrace ve vzdělání bude zárukou celkového rozvoje. Program je o to aktuálnější vzhledem nedávnému poklesu

zájmu o doktorandské studijní programy v mnoha zemích a změny atmosféry pro získávání a poskytování vysokoškolského vzdělání.

Děkuji vám.

Mihaela Popa (PPE-DE). – (RO) Když hovoříme o programu Erasmus Mundus, hovoříme o výměně postojů, výměně, která se uskutečňuje konkrétně prostřednictvím mobility a výměny názorů a prostřednictvím podpory multikulturalismu, a jak říkal pan komisař, vzájemných mezilidských vztahů.

Program Erasmus Mundus je pro studenty, doktorandy a vysokoškolské učitele proto tak důležitý, protože žijeme v mobilní Evropě, kde si každá země zachovává svoji identitu, ale zároveň se snaží poznat země kolem sebe a porozumět jim. Mít možnost dostat se k informacím dostatečně rychle a vhodným a profesionálním způsobem je nesmírně důležité, pokud studenti dokážou využít všech možností, které se jim v rámci Evropské unie nabízejí.

Proto jsem k tomuto návrhu zprávy předložila pozměňovací návrh, v němž se požaduje zavedení plánu mobility pro magisterské programy a zahrnutí evropského informačního portálu programu Erasmus Mundus. Tento program je důležitý především pro veřejnou podporu hodnot, na nichž je Evropská unie založena. Tím poukazuji na respektování lidských práv, sociální rozmanitosti, tolerance a v neposlední řadě zachování míru, který na této planetě tolik potřebujeme.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) Pokud jde o téma mobility v rámci programu Erasmus, dnes dopoledne informovaly rozhlasové stanice v rumunském městě Iași o mimořádné události, která se má konat ve středu. Více než 100 mladých lidí z více než 17 zemí bude slavnostně přivítáno podle tradice chlebem a solí v přednáškovém sále univerzity vedením univerzity a všemi mladými lidmi místního společenství. Co víc byste si mohli přát, než takovou událost, kdy se sejdou mladí lidé z celé Evropy ve jménu multikulturalismu a mnohojazyčnosti? Domnívám se, že rozšíření programu pro nejlepší studenty, kteří umí nejvíce cizích jazyků, by se setkalo s ohlasem a Evropa by z toho měla jen prospěch.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Výměnné pobyty mladých lidí jsou jedním z vlajkových projektů Unie. Je to nejlepší způsob, jak jsme mohli využít své zdroje, neboť tyto výměny neocenitelně přispívají k rozvíjení skutečné jednoty a spolupráce po celém světě.

Vzhledem k tomu, že diskutujeme o druhé etapě programu Erasmus Mundus, chtěl bych nanést téma místa určení. Mám na mysli Evropany, kteří jezdí do rozvojových zemí nebo do balkánských států. Domnívám se, že kromě navrhovaného zvýšení stipendií, je třeba snažit se povzbuzovat Evropany, aby do těchto zemí jezdili. Účastníci výměn s těmito méně oblíbenými zeměmi by lépe dokázali ocenit místní tradice, kulturu a politiku. Porozuměli by vzdáleným zemím a národům. Naše znalosti o těchto národech bývají kusé a často vycházejí z negativních stereotypů.

Podle mého názoru bychom měli podporovat výměny mládeže s Běloruskem, Ukrajinou a Gruzíí. Studium na našich vysokých školách by bylo skvělou příležitostí pro studenty z těchto zemí, aby se zdokonalovali podle západních norem. Vstřebali by zásady, podle nichž funguje naše demokracie. Ta by pro ně mohla být vzorem.

Evropská unie velmi podporuje prozápadní politiky v těchto zemích. Dnešní studenti by mohli být zítřejší elitou. Mohli by čerpat z toho, co se naučili během svého pobytu na našich vysokých školách, neboť se snaží ovlivňovat hnutí prosazující v jejich zemi změnu.

Tadeusz Zwiefka (PPE-DE). – (PL) Pane předsedající, Evropa velice potřebuje vynikající řemeslníky, vědce a vysoce kvalifikované odborníky. Proto upřímně vítám další etapu programu Erasmus Mundus, který má takovéto lidi připravovat. Program přichází ve velice vhodné dobu, vezmeme-li v úvahu současný světový žebříček evropských vysokoškolských institucí. V současné době se jim bohužel příliš nedaří, na rozdíl od doby před několika desítkami let nemají vysoké hodnocení.

Chci však upozornit na některé právní otázky, které souvisejí s programem Erasmus Mundus. Dvojitý osvědčení není ve všech členských státech právně uznáváno. Vnitrostátní právní předpisy je proto nutno přizpůsobit, aby lidem příslušné aktivity umožnily. A chci se dotknout další velice důležité otázky, podle mého názoru by příjemci výhod tohoto programu měli být sledováni. Přicházejí k nám studenti z třetích zemí, ačkoliv některé země původu bohužel nejsou dosud demokratické. Dozvěděl jsem se, že Bělorusko k nám neposílá své nejlepší lidi, ale pouze ty, které podporuje diktatura pana Lukašenka a místní KGB.

Jamila Madeira (PSE). – (PT) Pane předsedající, dámy a pánové, musím znovu požádat o prominutí za své zpoždění. V tomto roce slavíme Evropský rok mezikulturního dialogu. Nutnost, aby se zapojil každý, a vnímání klíčové úlohy vzdělání, znalostí a vzájemného působení různých kultur jsou již dobře známými skutečnostmi. Právě z tohoto důvodu probíhaly v různých oblastech aktivit a zásahů mnohé iniciativy spojené s tímto rokem.

Program Erasmus Mundus má hrát v této souvislosti určitou úlohu a v rámci tohoto nového pohledu je již zahrnut do nového nařízení. Program Erasmus Mundus významně přispívá ke vzniku center špičkového vzdělávání v EU, které do určité míry zpomalí odliv mozků z Evropské unie. Hraje zároveň velmi důležitou úlohu při prosazování evropských hodnot mezi příslušníky třetích zemí, kteří sem přicházejí studovat a na starém kontinentě nalézají nevidanou kulturní a jazykovou rozmanitost, která představuje opravdové lákadlo a která nás odlišuje od modelů existujících jinde ve světě.

Nicméně dialog a mezikulturní porozumění narážejí na určité problémy. Otázka víz pro studenty v programu Erasmus Mundus a časté potíže, které se vyskytují při získávání a prodlužování těchto víz, často vedou k tomu, že studenti žijí v Evropské unii napůl nelegálně, neboť navštěvují stejnou výuku, ale mají turistická, občas už prošlá víza.

Podle mého názoru je naprosto nezbytné a naléhavé najít v otázce víz pro tyto studenty rychlé, transparentní a účinné řešení. Velice důležité jsou také jazykové znalosti, neboť umožňují kulturní porozumění a vzájemné soužití mimo přísně akademickou sféru. Proto musíme tento předpoklad plně zaručit. Nakonec musím poděkovat paní De Sarnezové za způsob, jakým celý proces řídil, a za vyváženou zprávu, kterou vypracovala.

Ján Figel', člen Komise. – (SK) Chtěl bych poděkovat hlavně za živou diskusi, která jen potvrzuje, že tady existuje shoda ve věci větší a lepší mobility, míněno pro Evropu, která zejména v oblasti vzdělávání připravuje svoje, ale také mezinárodní studenty na otevřenější mezinárodní prostředí a na odpovědnost. Snad jen několik poznámek k tomu, co zde zaznělo.

Plně souhlasím s tím, že Erasmus Mundus je velice důležitým nástrojem, a to nejen pro mobilitu, ale také například pro celý proces zvyšování atraktivnosti evropských univerzit, pro vytváření evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání, tedy Boloňský proces. A po několika letech, kdy tento proces probíhá, jsou výsledky zřejmé nejen z toho, že zahrnuje celý kontinent, ale z toho, že k tomuto procesu se hlásí i státy mimo Evropu, že Evropa se na mezinárodní mobilitě v dnešním světě podílí největší mírou. Například také díky programu Erasmus Mundus můžeme nyní na základě čínských oficiálních statistik říci, že na univerzitní úrovni více studentů z Číny míří nyní do Evropy než do Spojených států.

Do programu Erasmus Mundus je zapojeno 75 % nejlepších univerzit podle šanghajského žebříčku (Shanghai Ranking). Po čtyřech letech je to velice výrazný úspěch. Co se týče kvality výběru, už to, že například na jedno místo v programu se v posledních čtyřech letech, během nichž program funguje, hlásí osm žadatelů, tedy poměr 8:1, vytváří výborný předpoklad pro výběr, ale je zároveň potvrzením vysokého zájmu a kvality programu. Šanci dostane jedna univerzita nebo konsorcium ze sedmi. Tedy jedno konsorcium vzejde ze sedmi soutěží. 15 % úspěšnost znovu potvrzuje prostor pro špičkovou úroveň.

Co se týká informací, budeme velice usilovat o to, aby se dostaly i tam, kde chybí, aby ten podíl a účast na programu byly vyváženější. Zvlášť to platí pro nové členské země, ale také pro mezinárodní sféru. Jak víte, v těchto dnech jsme spustili velice důležitou webovou stránku study-in-europe.org, která je určená všem, kteří mají zájem o přesné informace. Kromě toho budeme pořádat speciálně zaměřené, cílené informační kampaně.

Program se upravuje právě proto, aby umožnil obousměrnou mobilitu, nejen do zemí EU, ale také ze zemí EU, a to je podle mě velice důležitá kvalitativní změna, která přinese výsledky. Naším zájmem bylo, a nadále zůstává, aby například společné diplomy, společné studijní plány napomáhaly procesu reforem, napomáhaly zvyšování atraktivnosti studia v Evropě. A tak jako dnes můžeme říci, a tím skončím, že Erasmus Mundus je po čtyřech letech jedním z nejkvalitnějších vysoce hodnocených mezinárodních programů, tak věřím, že se to po určité době přenesle i do hodnocení univerzit, že ty evropské nebudou tradičně o něco pozadu, ale že se posunou mezi světovou špičku. To je jedním z cílů naší spolupráce.

Velmi vám děkuji a při provádění programu přeji jen vše dobré.

Marielle De Sarnez, zpravodajka - (FR) Pane předsedající, chtěla bych poděkovat všem svým kolegům, kteří hovořili. Souhlasím se vším, co k podstatě věci řekli, a mám velkou radost z nesmírně širokého konsensu, který nás dnes večer spojuje.

Velice děkuji Evropské komisi za veškerou její pomoc na této práci. Velice děkuji Výboru pro kulturu a vzdělávání, jeho předsedovi a sekretariátu výboru, který byl velmi aktivní. Velice děkuji všem členům Výboru pro kulturu. Velice děkuji také těm, kteří hovořili za Výbor pro rozvoj, Výbor pro zahraniční záležitosti a Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví.

Ve stručnosti chci říci, že plně souhlasím s vašimi cíli. Musíme zvýšit účast žen v programu a musíme zajistit, aby finanční prostředky byly používány v souladu s cíli rozvoje a vnějších vztahů. V této věci Parlament musí zůstat a zůstane v nadcházejících letech bdělý.

Jestliže se blížíme k dohodě v prvním čtení, což jak věřím, se zítra dopoledně stane skutečností, je to proto, že každý z nás přistupoval ke své úloze s plnou vážností a pozitivně. Naše kontakty s Evropskou komisí, pozměňovací návrhy předložené našimi kolegy, naše diskuse v rámci Výboru pro kulturu, práce výborů, které vypracovávaly stanoviska – to vše se nakonec odrazilo ve vysoké kvalitě tohoto programu. Za to vám co nejupřímněji děkuji. Jsem přesvědčena, že tímto způsobem splníme užitečný úkol, neboť ukážeme, že Evropa může vyznávat náročné hodnoty a současně může projevovat i štedrost.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat v úterý.

Písemná prohlášení (článek 142)

Alessandro Battilocchio (PSE), písemně. – (IT) Děkuji vám, pane předsedající, jak jsem již uvedl ve svém předchozím vystoupení, Výbor pro rozvoj souhlasí s cíli programu Erasmus Mundus a tento návrh podporuje. Moje zpráva obsahovala návrhy, které zpravodajka akceptovala. Nicméně Komisi vyzývám: neopakujme minulé chyby. Před pouhými několika měsíci jsme se museli obrátit na Evropský soudní dvůr, abychom zajistili soulad s ustanoveními právních předpisů obsaženými v DCI. Zásada, které se chceme držet, je jednoduchá a přímočará: prostředky určené pro rozvoj musí být všechny skutečně použity pro rozvoj. Bereme v úvahu závazek pana komisaře Figel'a v rámci této věci a budeme pečlivě sledovat, aby vše bylo plně v souladu s referenčním legislativním rámcem.

Genowefa Grabowska (PSE), písemně. – (PL) Jako poslankyně Evropského parlamentu a dlouholetá vysokoškolská učitelka jsem často viděla, jak prospěšné jsou kontakty mezi vysokoškolskými institucemi a studenty. Proto zprávu, kterou mám před sebou, plně podporuji, a souhlasím s návrhem paní zpravodajky. Studentské výměny, které zahájila Evropská unie, nyní velmi čile fungují a staly se zářným příkladem nadnárodní a mimořádně účinné spolupráce. Více než jeden milion studentů již využil výhodné možnosti studovat v jiné evropské zemi. Erasmus Mundus je novější program studentské mobility a akademické spolupráce. I nadále bude jednotlivcům ze zemí mimo EU poskytovat možnost studovat v evropských zemích. Kromě toho díky tomuto programu také evropští studenti budou mít prospěch ze zkušeností partnerských institucí po celém světě.

Evropský parlament je jediným demokraticky voleným orgánem EU. Jsem přesvědčena, že jeho pevná víra v tento program ještě zlepší dobrou pověst programu a zvýší jeho důležitost v členských státech, univerzitních městech a zúčastněných vysokoškolských institucích.

Proto podporuji všechny návrhy a myšlenky týkající se zrušení překážek a administrativních bariér, které omezují přístupnost programu a mohou odrazovat potenciální účastníky. Zejména vyzývám k co největšímu zjednodušení vízového režimu pro účastníky programu. Jsem si jista, že to za to stojí. Umožnit širokému okruhu studentů zapojit se do programu je naší nejlepší možnou investicí. Vytvoří se tak skrytý intelektuální kapitál, na který se Evropa bude moci vždy spolehnout.

Maria Petre (PPE-DE), písemně. – (RO) Přiznejme si, že úspěch programu Erasmus je první etapou celého projektu. Změny provedené v programu, které jsou připravené pro druhou etapu jeho fungování, jsou výborné a zapojení třetích zemí je správná myšlenka. Zároveň zaznamenáváme pokles v procentuálním zastoupení mladých žen, které se programu účastní.

Domnívám se, že cíle poskytovat prvotřídní vzdělání, podporovat osobní rozvoj evropských vysokoškolských učitelů, napomáhat sociální soudržnosti a prosazovat aktivní občanství a rovnost vyloučením sociálních stereotypů spojených s rovností žen a mužů musí být naplňovány v rámci programu spolupráce. Také si myslím, že program musí být dostupnější pro mladé ženy žijící ve venkovských oblastech a v hospodářsky znevýhodněných regionech a pro ty, kteří mají problémy s učením.

To je jediná cesta, jak můžeme dlouhodobě bojovat proti jakékoli formě diskriminace a povzbudit aktivní účast mladých lidí a žen ve společenském, hospodářském a politickém životě svých zemí. To nám poté umožní naplnit tento program reálným, užitečným obsahem, zaměřeným na mladé lidi z evropských škol a ze škol ve třetích zemích.

17. Ochrana dětí využívajících Internet a další komunikační technologie (rozprava)

Předsedající. - Dalším bodem je zpráva (A6-0404/2008) paní Angelilliové předložená jménem Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci o návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí víceletý program Společenství pro ochranu dětí využívajících Internet a jiné komunikační technologie (KOM(2008)0106 – C6-0092/2008 – 2008/0047(COD)).

Roberta Angelilli, zpravodajka. – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, chtěla bych poděkovat Komisi, francouzskému předsednictví a svým kolegům z EP, především navrhovatelům stanovisek, za jejich nesnadnou práci při sestavování kompromisního textu v prvním čtení, který umožní, aby v plánovaném termínu, tj. od 1. ledna 2009, vstoupil v platnost program Bezpečnější Internet.

Nový program zaměřený na děti a využívající Internet a jiné komunikační technologie bude, jak víme, vycházet ze čtyř hlavních akčních linií: snížení nedovoleného nebo škodlivého obsahu a boj proti závadnému chování na síti; podpora bezpečného prostředí na síti, také prostřednictvím jednorázových technologických nástrojů; informace, účast a prevence za účelem zvýšení povědomí o možnostech a hrozbách spojených s používáním internetových technologií; a konečně zavedení znalostního základu na povzbuzení spolupráce a výměn osvědčených postupů a informací na mezinárodní úrovni.

Statistiky hovoří samy za sebe, jak paní komisařka Redingová dobře ví: věk, ve kterém se děti dostávají k Internetu, se značně snížil. Již ve věku 9 nebo 10 let jsou děti na síti několikrát týdně, a v Evropě 75 % 12 až 15letých používá Internet zhruba tři hodiny denně, kdy komunikují prostřednictvím chatu, textových zpráv a stránek sociálních sítí.

Cílem programu samozřejmě není kriminalizovat Internet a vytvářet katastrofické vize o nových technologiích, nýbrž právě naopak. Naším cílem je poskytnout vhodné nástroje, které pomohou porozumět světu nových technologií a orientovat se v něm, plně pochopit jejich kladný potenciál, možnosti, které nabízejí v oblasti informací, vzdělávání a společenského styku, a zároveň se naučit bránit proti zneužití. Neboť nemůžeme ignorovat statistická čísla, která ukazují, že 30 % dětí a mladistvých se na síti setkal alespoň jednou s něčím, co vzbuzuje odpor, minimálně s jednou nepříjemnou zkušeností, kdy narazili na pornografický obsah, nejrušnější texty plné hrubostí a násilí či sexuálních návrhů, nebo dokonce texty podněcující k násilí nebo k sebepoškození, sebevraždě, anorexii či bulimii.

Nemůžeme ignorovat strmý nárůst stránek s dětským pornografickým materiálem. Nemůžeme nebrat v úvahu informace Interpolu, podle nichž je na síti každoročně vloženo minimálně 500 000 nových originálních obrázků s dětskou pornografií. Bylo dobře, že výbor upozornil mimo jiné také na tři nové trendy: tzv. grooming, tj. lákání dětí na Internetu prostřednictvím psychologické manipulace směřující ke kontaktu v reálném životě. „Grooming“ je obzvlášť záluďný, protože návrhy se zdají být „měkčí“. Na začátku nejsou žádné výslovné sexuální požadavky. Dítě je lákáno laskavým a důvěryhodným chováním; neuvědomuje si nebezpečí, užívá si výlučného vztahu, který se rozvíjí, a tak se o tom s nikým nebaví, natož se svými rodiči. Jedná se proto o velice nebezpečnou situaci, neboť jako nebezpečná není vnímána a často končí osobním setkáním a skutečným zneužitím.

Další prioritou je „cyberbullying“, forma šikany využívající nových technologií, při které se pronásledování obětí rozšiřuje, neboť prostřednictvím webu a mobilních telefonů jim hrozí nebezpečí 24 hodin denně. A je tady ještě jeden problém: technologická propast mezi generacemi. Máme generaci dětí narozených v digitálním věku – dětí, které již v pěti letech dobře ovládají hraní videoher a bez problémů surfují na Internetu – a dospělé, jejich rodiče a učitele, z nichž mnozí ani nevědí, jak zapnout počítač nebo poslat textovou zprávu, nebo kteří používají nové technologie ostražitě a s neochotou. Je proto naprosto nutné, abychom tento propastný rozdíl snížili.

Cíle programu jsou velkolepé, možná až příliš, vzhledem k rozpočtu ve výši 55 milionů EUR, který máme k dispozici, ale je to nicméně dobrý startovací bod. Jako obvykle se Parlament snažil dodat impuls průkopnickými návrhy, kterými se nyní nebudu zabývat, protože jsou v mé zprávě a já už jsem vyčerpala téměř všechno čas. Na závěr bych chtěla, pane předsedající, zdůraznit, že náš závazek, jak závazek Parlamentu,

tak – o tom jsem přesvědčena – závazek Komise, nám nikdy nedovolí, abychom v těchto věcech povolili v bdělosti.

Viviane Reding, *členka Komise*. - Pane předsedající, nejprve bych chtěla poděkovat Parlamentu za velmi rychlé vyřízení návrhu Komise, což umožní, aby program byl zahájen co nejdříve.

Za druhé chci poděkovat paní zpravodajce, která upozornila na velice důležité otázky, jimiž se zde musíme zabývat. Používání mobilních telefonů od té doby, co se poprvé objevily, se několikrát zmnohonasobilo. Nyní máme vzájemně se ovlivňující trhy, a velice malé děti – nejen mladí dospělí – tráví velkou část svého času na síti, někdy dokonce více než před televizí. Máme tady situaci, kdy rodiče nevědí, jak s těmito novými technologiemi zacházet, ani jaké jsou jejich funkce.

Nemyslím si, že bychom měli propadat skepsi. Internet a mobilní telefony jsou nádhernou vzrušující příležitostí. Přesto však nesmíme opomíjet druhou stranu mince. Ve skutečném světě jsou s používáním Internetu a mobilních telefonů spojena rizika, ohrožena je zejména ta nejzranitelnější část našeho obyvatelstva – naše děti. Tato nebezpečí jak paní zpravodajka správně zdůraznila – sahají od prohlížení závadného obsahu až po obtěžování či šikanu, a to všechno je teď snazší a běžnější. A co hůř, Internet se stal nástrojem sexuálního zneužívání. Navzdory společnému úsilí o potírání výroby a rozšiřování tak děsivého materiálu, jeho objem stále roste. Proto je tak naléhavě nutné s těmito negativními a nepřijatelnými praktikami bojovat.

Za ochranu dětí musíme nést společnou odpovědnost. Začíná to samozřejmě v rodině, ale rodinám musíme umožnit, aby svým dětem pomohly. To se týká vlád, průmyslu, neziskových organizací a škol. Právě to je cílem tohoto nového programu bezpečnějšího Internetu. Zachová to, čeho bylo dosaženo v předcházejících letech ohledně dosavadní internetové ochrany, ale staví na těchto úspěšných činnostech a zvyšuje bezpečnost dětí současného internetového prostředí. Víme, že tyto společné kroky jsou velmi dobrým příkladem toho, jak Evropa může přímo ovlivnit každodenní život občanů. Internet doma nebo ve škole používá stále více dětí, ale rodiče a učitelé nemají dost potřebných informací o možnostech a rizicích. Proto chceme aktivně usilovat o vytvoření bezpečnějšího internetového prostředí pro děti informováním rodičů, posílením pravomocí učitelů a výzvami vládám jednotlivých států a vzdělávacím společností ke koordinovanému postupu.

Podstatu návrhů Komise samozřejmě zachováme, ale Parlament předložil celou řadu pozměňovacích návrhů, které podrobněji popisují jeden nebo více základních cílů a v nichž se podle všeho odráží značná shoda poslanců Parlamentu. Proto změny předložené ve zprávě paní Angelillové Komise podporuje. Ty poté připraví cestu pro úspěšnou dohodu s Radou v prvním čtení. Jsem pevně přesvědčena, že kompromisní text programu tak, jak vám byl dnes předložen, Parlament velkou většinou podpoří, a doufám, že jej podpoří také ten druhý zákonodárce.

Christopher Heaton-Harris, *zpravodaj pro stanovisko Výboru pro kulturu a vzdělávání*. - Pane předsedající, příprava tohoto dokumentu byla radostná práce. Je to poprvé, kdy mohu upřímně a opravdově prohlásit, že byla radost pracovat úplně se všemi na tomto dokumentu v této tematické oblasti, zejména se zpravodajkou paní Angelillovou.

Dovolil jsem si také ve věci tohoto konkrétního dokumentu obrátit se prostřednictvím tisku na své voliče, a tak některé připomínky, které uvedu, vycházejí z názorů mých voličů.

Ve Výboru pro kulturu jsme vedli skutečně příjemnou diskusi na vážné téma s některými fundovanými příspěvky. Všichni jsme si uvědomili, že není třeba znovu vynalézat kolo. Existuje řada již používaných osvědčených samoregulačních postupů. Mobilní telefonní společnosti, jako například T-Mobile, jsou v této oblasti v čele a nabízejí a instalují různé kontrolní mechanismy, které zafungují dříve, než se dítě dostane k jakémukoli obsahu na síti, natož k nějakému pochybnému obsahu. Poskytovatelé internetových služeb a organizace, jako například Internet Watch Foundation ve Spojeném království a evropská INHOPE, skutečně dobře spolupracují na řešení problémů ohledně obsahu některých internetových stránek a způsobu přístupu nezletilých z celé Evropy k těmto stránkám..

Jsou zde však problémy Paní zpravodajka se zmínila o tzv. groomingu. V celé Evropě neexistuje žádná jeho obecná definice a v žádném členském státě není zakázáno manipulovat s dítětem způsobem, jaký popsala paní Angelillová. To bychom měli sledovat. Možná by to paní Redingová mohla navrhnout na jednom či dvou zasedáních Rady některým zemím, které tomu nevěnují dostatečnou pozornost.

Byla to pro mě radost pracovat na této věci ve svém výboru; sdíleli jsme některé důležité zkušenosti a je to poprvé, kdy zde ve sněmovně mohu uvítat rozpočtové opatření.

Titus Corlăţean, *navrhovatel stanoviska Výboru pro zahraniční záležitosti*. – (RO) Vzhledem k neustále se měnícímu audiovizuálnímu odvětví, nestačí vzdělávat děti, musíme také vhodným způsobem informovat rodiče a učitele o nebezpečí, které jejich dětem hrozí, a zapojit je do vytváření bezpečnějšího prostředí pro využívání internetových informačních služeb.

Na základě stanoviska Výboru pro zahraniční záležitosti bylo naším cílem vytvořit evropskou strategii pro potírání internetového lákání dětí a ochranu jejich fyzické, duševní a mravní integrity, která by mohla utrpět přístupem dětí k nevhodnému obsahu prostřednictvím nových komunikačních prostředků. Požadovali jsme, aby poskytovatelé internetových služeb přijali značku kvality, aby si tak uživatelé mohli snadno zkontrolovat, zda určitý poskytovatel souhlasí s etickým kodexem, či nikoli, a rovněž zda byly instalovány filtry a účinné systémy pro ověřování věku.

Trestná činnost v této oblasti není omezena hranicemi států. Domnívám se, že s ohledem na různé vnitrostátní databáze potřebujeme koordinovaný přístup a tyto databáze musíme napojit na Europol. V dané chvíli nemůžeme opominout ani hospodářská rizika spojená s využíváním Internetu dětmi, a právě proto jsme požadovali, aby také mobilní telefonní služby byly výslovně uvedeny jako oblast, kde je nutno děti chránit před zneužíváním a závadným chováním. Na závěr bych chtěl dodat, že podporujeme přijetí zprávy a blahopřejeme paní zpravodajce.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví*. – (EL) Pane předsedající, paní komisařko, myslím, že víceletý program ochrany dětí používajících Internet a jiné komunikační technologie zajišťuje Evropské unii náskok v oblasti ochrany dětí ve světovém měřítku. Využíváme proto příležitosti a blahopřejeme paní zpravodajce Evropského parlamentu, neboť i my jsme toho součástí a prokazujeme svou informovanost.

Především jako Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví ve svém stanovisku zdůrazňujeme, že vždy je nutno brát v úvahu zvláštnosti obou pohlaví, účast každého z obou pohlaví, znalosti a používání nových technologií a zvláštní ochranu, kterou každé pohlaví musí mít svou vlastní, a ochranu před nebezpečími, která se liší podle pohlaví, jiná je u chlapců, jiná u dívek, a kterou je nutno stanovit a analyzovat samostatně.

Poukazujeme rovněž na ochranu zranitelných skupin, zranitelných dětí vystavených nebezpečí sexuálního zneužití, obtěžování a šikany.

Další oblastí, na kterou upozorňujeme, jsou informace pro rodiče, opatrovníky a vychovatele, může to být kdokoli. Zdůrazňujeme rovněž nutnost zkoumat větší ochranu dětí. Samozřejmě víme, že jste v této věci provedli hodnocení dopadů a veřejnou konzultaci. Výzkum však musí pokračovat a musí se zaměřit zejména na rozdíly mezi pohlavími.

Chceme zdůraznit také nutnost rozvíjet podnikavost, která musí překonávat překážky a nebezpečí, a nutnost řešit tato nebezpečí a vytrvat, aby se naše Evropa úspěšně rozvíjela a dobře chránila své občany.

Csaba Sógor, *jménem skupiny PPE-DE*. – (HU) Děkuji vám, pane předsedající. Tato zpráva mně byla šitá na míru, neboť moje všechny čtyři děti surfují na síti, a tak se s těmito obavami potýkám denně. Členské státy dělají hodně, aby síť celého světa byla více přátelská dětem, a nesmíme zapomínat, že již v roce 1999 Komise zahájila program Bezpečnější Internet *plus*, který je v současné době stále v platnosti. Jak jsme se dozvěděli, program je zaměřen na boj proti závadnému a nedovolenému obsahu a klade velký důraz na zvyšování informovanosti o používání Internetu a také o podpoře vytváření bezpečného internetového prostředí. K tomu, co již bylo řečeno, bych chtěl pouze dodat, že v letech 2001 až 2007 zmizelo 20 000 dětí, z nichž bylo nalezeno 500.

Mezi uvedenými úkoly bych chtěl podtrhnout boj proti nedovolenému obsahu a potírání závadného chování na síti. V této oblasti jsou velké nedostatky: ne všechny členské státy EU mají horkou linku, kde můžeme okamžitě ohlásit jakýkoli nedovolený obsah, na který jsme narazili, nebo když objevíme stránky, které se snaží lákat děti.

Nesmíme zapomínat na další důležitou věc, že zavedení znalostního základu si vyžádá větší a účinnější spolupráci mezi členskými státy. Není náhodou, že tento program věnuje téměř polovinu z přidělených 55 milionů EUR na zvyšování veřejného povědomí, neboť nejlepším lékem je prevence. V každém případě orgány s policejními kompetencemi věnují všechn svůj čas na sledování pachatelů trestné činnosti, ať jde o softwarovou kriminalitu či jiný druh trestné činnosti. Právě z tohoto důvodu bychom chtěli členské státy upozornit, že by samy mohly vyčlenit další finanční prostředky ke zmíněným 55 milionům EUR z Evropské unie a účinněji spolupracovat při provádění programu, o němž tato zpráva pojednává. Skupina Evropské

lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů schválení zprávy podporují. Děkuji vám za pozornost.

Iliana Malinova Iotova, jménem skupiny PSE – (BG) Děkuji vám, pane předsedající, dámy a pánové. Paní Angelilliová, dovoluji mi prosím, abych vám vyjádřila své poděkování, a upřímné blahopřání k vaší zprávě. Nyní, kdy je hlavním tématem světová finanční krize, je správné, že se na ni plně soustředíme. Ale nějak se nám dostala na vedlejší kolej otázka počítačové trestné činnosti zaměřené na děti, i když jsme si vědomi toho, že kdykoli může náhle vzniknout závažná hrozba v podoběformě skutečného pandemie nedovoleného obsahu na síti. Zrovna dnes stanice BBC zveřejnila výsledky studie, průzkumu, který provedla a který ukázal, že tři ze čtyř dětí se na síti setkaly se závažným obsahem. Tato zpráva nejen vysílá varovný signál, ale poskytuje také spoustu podnětů k tomu, jak proti nedovolenému obsahu na síti bojovat. Zabývala jsem se touto otázkou jako stínová zpravodajka. Minulý týden jsem doma v Bulharsku uspořádala jednání u kulatého stolu. Zúčastnili se ho zástupci policie, nevládního sektoru, Agentury pro ochranu dětí, mobilních operátorů a dodavatelů. Tématem jednání byla tato zpráva.

Vedli jsme seriózní a podrobnou diskusi, která vyústila v řadu závěrů. Za prvé, spoustu práce bude třeba věnovat zvyšování povědomí o závažnosti a skutečném stavu tohoto problému v celé evropské společnosti. Bohužel je to problém, který se často ocitá mimo náš záběr. Za druhé, výchova dětí by měla začínat v rodině a ve škole, což na druhé straně vyvolává nutnost speciálně zaměřených pokynů pro rodiče a učitele. Jednotlivé úsilí je předem odsouzeno k nezdaru. Důležitý je naopak koordinovaný postup, výměna informací, vytvoření databáze a mezinárodní spolupráce. Mnohé instituce, které jsem uvedla, vyzvaly Evropskou komisi, aby doporučila členským státům zvýšit postihy podle vnitrostátních právních předpisů za rozšiřování a vytváření závažného a nedovoleného obsahu a obchodování s ním. Doporučily také zřízení evropského právního rámce pro vedení trestního řízení.

Informovanost evropských orgánů a občanů by se napříště měla zlepšit. Nesmírně důležité také je, aby pokračovalo zřizování horkých linek. A rovněž velice důležité je, abychom spolupracovali s policejními orgány a zřídili příslušnou databázi. Je třeba zavést obecné označení „přátelský dětem“, které rodičům a dětem pomůže rozpoznat bezpečné internetové stránky. Jsem přesvědčena, že program bude po roce 2013 pokračovat a že v Evropské unii budou existovat i další programy.

Ewa Tomaszewska, jménem skupiny UEN. – (PL) Pane předsedající, svobodné používání Internetu, mobilních telefonů a jiných druhů komunikačních technologií je velice cenné pro dospělé, ale může být škodlivé pro děti, protože ještě nejsou dostatečně vyzrálé a chybí jim potřebné zkušenosti. Internet je nesmírně užitečný nástroj pro nás všechny, nicméně je využíván k tvorbě stránek pro výměnu pedofilních a pornografických materiálů a také k pokusům o kontaktování nezletilých. Totéž platí pro mobilní telefony.

Také jiné méně extrémní činnosti mohou být škodlivé. Reklama na nezdravé potraviny v televizi a na Internetu zaměřená na děti negativně ovlivňuje jejich zdraví. Může vést i k rodinným sporům a k nevhodným stravovacím návykům ve skupině vrstevníků. Sněmovna nedávno jednala o problematice dětské obezity a nadváhy. Mnoho hodin strávených denně před monitorem počítače nebo u televizní obrazovky omezuje fyzickou aktivitu dětí a poškozuje jejich řádný tělesný vývoj. V průměru stráví děti tímto způsobem tři hodiny denně, ale mnoho jich před obrazovkou tráví podstatně delší dobu. Agresivní chování předváděné v televizních programech má na děti negativní psychologický účinek.

Je proto velmi důležité uplatňovat program zaměřený na zajištění odpovědného používání nových komunikačních technologií dětmi a mladými lidmi. Blahopřeji paní zpravodajce a Evropské komisi k vyřešení této otázky.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Jako jedna ze spoluautorek zprávy o strategii o právech dítěte jsem velmi ráda, že se na pořad jednání Evropského parlamentu dostává také návrh rozhodnutí Parlamentu o ochraně dětí, které používají Internet a jiné komunikační technologie. Internet je klasickým příkladem věci, která je pro lidi mimořádně prospěšná, ale na druhé straně může společnosti škodit, pokud ji používají lidé s kriminálním chováním.

Denně jsme svědky toho, že prostřednictvím Internetu dochází k lákání a zneužívání dětí k prostituci, pedofilii a pornografii. Je proto povinností celé společnosti, ale samozřejmě v první řadě rodičů, aby dětem vysvětlili pravidla používání Internetu, ale i zneužívání a rizika, které s sebou nese. Děti láká počítač už od velmi raného věku. Mnohdy jim my dospělí závidíme jejich technické schopnosti, ale ve své dětské naivitě mohou být snadno zneužitelné.

Jsem vděčná za to, že aktivity tohoto druhu se prosazují jako priorita v Evropském parlamentu, a podporují urychlení navrhovaného programu, aby mohla být zahájena jeho realizace do ledna 2009.

Inger Segelström (PSE). - (SV) Pane předsedající, na začátku chci poděkovat paní Angelilliové za konstruktivní zprávu, ve které sledovala rozhodnutí v rámci dětské strategie. Minulý týden jsem předložila zprávu o mládeži a sdělovacích prostředcích – závažný průzkum zvyků mládeže ve vztahu ke sdělovacím prostředkům, kde rovněž diskutujeme o názorech rodičů. Nové je to, že většina mladých ve Švédsku má ve svém pokoji svůj vlastní počítač a že televizní přijímače byly vyhozeny.

V používání Internetu je mezi dívkami a chlapci obrovský rozdíl. Dívky chatují, navazují sociální kontakty a posílají textové zprávy, zatímco chlapci hrají počítačové hry. Dívky jsou kontaktovány kvůli sexuálními kontaktům. Méně dívek než dříve přichází do styku se stránkami s pornografií a s pornem na síti nesouhlasí. Ve skutečnosti se jen málo z nich sejde s někým cizím z Internetu.

Dnešní mladí lidé mají zdravý pohled na sdělovací prostředky, ale vysoká konzumace u některých z nich budí obavy rodičů i nás politiků. Tuto specifickou skupinu mladých lidí je nutno zahrnout do budoucího programu Společenství. Velkého konzumenta jsme definovali jako někoho, kdo používá konkrétní médium více než tři hodiny denně. To se týká přibližně osmi až devíti procent mladých lidí jako celku. V současném Švédsku však 96 % veškeré mládeže a 70 % mladších dětí má mobilní telefon, takže věci se vyvíjejí rekordním tempem. Úkolem nás poslanců je zabývat se stinnými

stránkami.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). - (PL) Pane předsedající, chtěl bych poděkovat paní Angelilliové za řešení této velice důležité otázky. Zpráva, kterou máme před sebou, je znamenitá. Bylo by však mnohem lepší, kdybychom o této věci vůbec nemuseli jednat. Bylo by to o moc lepší, kdybychom se nemuseli zabývat lidmi, kteří chtějí mravně narušit a zneužít děti pro zavrženíhodné účely. Bez výčitek označuji tyto lidi za mravní odpad.

Často říkáme, že naše děti jsou pro nás tím nejcennějším. A každé bohatství je nutno chránit před zloději. Takto vnímám opatření na ochranu dětí, které používají moderní technologie, zejména Internet. Některé děti tráví surfováním na Internetu několik hodin denně. Tyto technologie jsou v moderním světě součástí každodenního života. Umožňují lidem účinnější komunikaci a v běžném životě nám velice pomáhají. Uspadňují například činnost v oblasti administrativy, vědy, i přístup ke kultuře a znalostem. Tuto kladnou stránku je třeba podporovat a rozvíjet. Bohužel je tady také stránka negativní, kterou představuje zneužívání Internetu a moderních komunikačních technologií k šíření závadného obsahu, jako je pornografie, užívání drog, satanismus, hraní her a nevhodný životní styl.

Pedofilové používají Internet k vyhledávání svých obětí. Internet může být přirovnán k noži, který je užitečný pro krájení chleba, ale mravně závadný obsah na Internetu může dětem způsobit rovněž závažnou psychologickou újmu. Vyžaduje to podle mého názoru přijetí některých důležitých opatření. V první řadě je třeba vytvořit systém, který umožní, aby ti, kdo se takových činů dopouštějí, byli zjištěni a podle zákona přísně trestáni. Za druhé všichni, kterých se to týká, by měli mít větší povědomí o nebezpečích spojených s Internetem, mobilními telefony, televizí a videohrami. Mám na mysli děti, rodiče, pedagogy, učitele v nedělní škole a organizace mládeže, jako je skautské hnutí. Za třetí je potřeba zlepšit spolupráci v této oblasti mezi dohlížecími orgány a orgány, které na jejich činnost navazují v Evropské unii i ve světě. Vždyť servery umísťující závadný materiál na síť mohou sídlit v kterékoli zemi. Za poslední, naše opatření by měla být systematická a mít preventivní charakter a k viníkům by se mělo přistupovat velice přísně.

Richard Howitt (PSE). - Pane předsedající, využiji svůj dnešní projev k tomu, abych vyzval všechny země EU k následování praxe uplatňované v Británii, kde horké linky získaly pravomoci k notifikaci a odstraňování protiprávních obsahů, a když jsou tedy na síti zjištěny a ohlášeny snímky sexuálního zneužívání dětí, horké linky mohou okamžitě nařídit poskytovateli služeb nebo hostitelské společnosti, aby obsah vymazaly. Tento návrh prosazuje organizace Internet Watch Foundation se sídlem v Oakingtonu v hrabství Cambridgeshire v mém volebním obvodu. Chci samozřejmě poděkovat paní komisařce Redingové za to, že jim tyto pravomoci platné po celé Evropě udělila.

Pozměňovací návrh 25 našeho parlamentu, v němž se požaduje zavedení těchto horkých linek a jejich úzké napojení na policii, může učinit pokrok směrem k danému cíli. Je nutné rychle vynutit zablokování stránek, které neustále přeskakují mezi servery jednotlivých zemí, aby se zamezilo jejich odhalení, a zároveň je třeba zabránit dalšímu zneužívání dětí, které se děje nejen, když snímky vznikají, ale pokaždé, když jsou prohlíženy.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). - (EL) Pane předsedající, paní komisařko, návrh Komise na zavedení evropského programu na ochranu dětí používajících Internet byl vypracován na pozadí evropské akce na podporu větší bezpečnosti nezletilých, kteří používají nové technologie. Komise udělala důležitý krok.

Rozšíření znalostí v oblasti IT vedlo k tomu, že děti jsou více vystaveny nebezpečí nedovoleného a závadného obsahu na síti. Také proto vítám jakékoliv úsilí vynaložené na dosažení cíle Komise, jímž je právě co největší bezpečnost při používání Internetu, zejména dětmi.

Podporuji také návrh paní zpravodajky, které blahopřeji k okamžitému schválení programu, který tak může začít platit od 1. ledna 2009. Zároveň doufám, že bude vytvořen vhodný finanční rámec na období od roku 2009 do roku 2013, neboť nárůst výskytu dětské pornografie na Internetu je alarmující a vyzývá nás k okamžité akci.

Anna Záborská (PPE-DE). - (SK) Blahopřeji paní zpravodajce. Voda je dobrá, ale když není čistá, filtruje se. Totéž platí o Internetu. Filtr Davide umožňuje přístup na Internet prostřednictvím bezpečné a kontrolované sítě a chrání hlavně mladistvé uživatele před nevhodnými webovými stránkami. Využívá nejvyspělejší technologie a neustále se aktualizuje. Má vysokou účinnost. Blokuje přístup na stránky obsahující pornografii, pedofilii, násilí, satanismus, černou magii atd. Zároveň signalizuje důvod blokování.

Filtr je účinný i proti firmám, které se připojují na telefonní čísla za vysoké ceny. Davide se obrací na všechny, kteří chtějí chránit své počítače před nebezpečnými stránkami. Kodex, ke kterému se hlásí, vyžaduje, aby mladiství měli zaručen bezpečný přístup na Internet. Na používání filtru se stačí zaregistrovat na stránce <http://www.davide.it>.

Pál Schmitt (PPE-DE). - (HU) Děkuji vám, pane předsedající, paní komisařko. Internet, herní konzole a počítačové hry obsahují spoustu násilí, brutální záběry a erotický obsah a mohou vyvolat i závislost, nespavost, nervozitu a poruchy přijímání potravy. Většina dětí není ještě připravena na tento typ obsahu a hrozí, že z nich vyrostou psychicky narušení a sexuálně úchylní jedinci. Moderní technologie nepochybně umožňuje odfiltrovat nežádoucí obsah pomocí softwarových aplikací, stejně jako to můžeme dělat se spamem – nevyžádanou elektronickou poštou – a zablokovat závadné webové stránky na počítačích, které používají děti. Informace o tomto zařízení by měly být v širokém povědomí mezi rodiči a je třeba naléhavě vyzývat výrobce počítačů, aby tyto programy dodávali jako součást povinného vybavení počítačů. Potřebujeme totiž určitou ochranu digitálního prostředí. Je jasné, že někteří lidé to považují za pokus o omezení svobody Internetu, ale podle mého názoru je ochrana duševního zdraví a důstojnosti našich dětí vyšší hodnotou. Děkuji vám.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Pane předsedo, počet Evropanů připojených k Internetu narůstá exponenciálně. Děti tráví na síti čím dál více času a podobně rychle rostou i kriminální aktivity na webových stránkách a jsou snadno dostupné nejmladší generaci. Za současného stavu, kdy je v databázi Interpolu evidováno přes pět set tisíc snímků s dětskou pornografií – polovina dětí se již někdy dostala na stránky s pornografií a jen 4 % rodičů takovou možnost u svých dětí vůbec připouští – se domnívám, že rozpočet pro bezpečný Internet je poddimenzován. Je potřeba investovat do vývoje počítačových systémů, které budou účinně podobným jevům předcházet v zárodcích. Je nutné, aby Evropská unie spojila v této oblasti síly s USA a Japonskem. Dosavadní izolované projekty musí být nahrazeny opatřeními zahrnujícími jak děti, tak rodiče, školy, telekomunikační operátory, státní instituce či nevládní organizace. Na druhou stranu oceňuji zřízení sítě horkých linek, kam mohou občané a i rodiče ohlásit závadný obsah na Internetu, jako je tomu například v České republice pod správou nevládní organizace Naše dítě.

Jim Allister (NI). - Pane předsedající, je smutnou realitou, že skvělé možnosti, které nám všem Internet nabízí, přímo úměrně zvýšily morální, fyzickou a sociální hrozbu pro naše děti a mladistvé po celém světě.

Tato zpráva se proto přímo zaměřuje na to, co můžeme udělat, abychom zmařili zneužívání Internetu, zejména pokud jde o dětskou pornografii, lákání dětí po Internetu a navádění k sebepoškození, jehož jednou z nejhrůznějších forem jsou stránky, které skutečně podněcují k sebevraždě.

Věřím, že program Bezpečnějšího Internetu tyto problémy skutečně úspěšně vyřeší. Podle mě existují tři klíčové otázky. Za prvé zlepšování vybavení pro účinnou policejní spolupráci a domnívám se, že je nutno podpořit evropskou databázi snímků s dětskou pornografií. Za druhé lepší vystopovatelnost finančních pohybů, které souvisejí s dětskou pornografií, a za třetí náležitě předem uváděné obecné označení bezpečnosti internetových stránek, aby rodiče spolehlivě věděli, co si jejich děti mohou bezpečně prohlížet.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (SK) Chtěl bych se vyjádřit k předkládané zprávě. Zpráva hovoří o nebezpečích, jako je zastrašování, dětská pornografie, internetové lákání dětí, šikana, šíření rasistického obsahu a navádění k sebepoškozování. Jsem přesvědčen o tom, že Internet je jednou z největších technických vymožeností 20. století, ale na druhé straně může připravit naše děti o radost z poznávání čisté a upřímné lásky a vytváření přirozených vztahů. Ten, kdo v internetových diskusích nepoužívá vulgární slovník, ten, kdo nestaví na odív své sexuální úspěchy, ten je úplně „mimo“.

Nebudu dnes ale hovořit o hrozivých statistikách zneužívání dětí prostřednictvím Internetu. Jako poslanec, pro kterého jsou rodinné hodnoty tím nejdůležitějším, chci upozornit na to, že tato společnost i díky Internetu může okrádat děti o jejich nevinnost. Chci poukázat na potřebu větší odpovědnosti, a to je klíčové slovo, poskytovatelů internetových služeb, ale také rodičů zamezit dětem v přístupu k obsahu, který by mohl narušit jejich přirozený vývoj.

Viviane Reding, členka Komise. – Pane předsedající, plně souhlasím se vším, co ve sněmovně zaznělo, a děkuji poslancům Parlamentu nejen za vedení této rozpravy, ale také za to, že ji zprostředkovali svým voličům a lidem v oblasti své působnosti, protože se domnívám, že základním problémem je nedostatečná informovanost dospělých.

Děti často umějí velmi dobře zacházet s novými technologiemi a je to poprvé v historii lidstva, kdy děti toho umějí víc než rodiče, učitelé a dospělí. A tak zde skutečně musíme rodiče, učitele a dospělé posílit a považují to za společnou odpovědnost celé společnosti, nejenom politiků, ale také nevládních organizací, a především poskytovatelů internetových služeb. Jsem například vděčná také za to, že zástupci odvětví mobilních telefonů podepsali memorandum o porozumění, že budou sami poskytovat informace rodičům a eliminují škodlivý obsah v telefonech 3G.

Sít horkých linek, které jsme v rámci svého programu Bezpečnější Internet zřídili, je velice důležitá a ve většině členských států funguje naprosto dokonale. Na dotaz maďarského poslance odpovídám, že maďarská horká linka bude spuštěna v roce 2009. Pouze dva členské státy doposud ponechávají tyto problémy na policejních složkách. Můžeme proto konstatovat, že již dnes má program Bezpečnější Internet velice příznivý dopad. Osobně bych si přála, aby horké linky vešly více do povědomí. V některých zemích se o nich ví velmi dobře, ale ne ve všech. A tak jako poslanci Parlamentu byste prostřednictvím nejrůznějších aktivit mohli přispět k tomu, aby se o nich vědělo více. Chtěla bych vám za to opravdu poděkovat a domnívám se, že by vám za to poděkovali také rodiče a děti.

Padly dotazy na trestní řízení v rámci EU. Zde vám musím říci, že by bylo velice dobré, kdyby úmluvu o počítačové trestní činnosti ratifikovaly všechny členské státy. Mohu vám také sdělit, že ministři vnitra a spravedlnosti pod vedením mého přítele komisaře Barrota pracují na všech těchto otázkách včetně otázky lákání dětí na Internetu a pan Barrot v dohledné době předloží návrh. Mohu vás také ujistit, že dobře probíhá mezinárodní spolupráce policie a donucovacích orgánů. Věci se zde tedy ubírají správným směrem.

Pokud jde o problematiku filtrů nežádoucího obsahu, zde je opět důležitá informovanost rodičů. Většina rodičů neví, že nějaké filtry existují a že mohou tyto filtry použít. Proto jsem vyzvala poskytovatele internetových služeb, aby při uzavírání smluv rodiče vždy informovali, jaké možnosti mají k tomu, aby své děti před tímto obsahem uchránili.

To se týká velice malých dětí. V případě mladistvých musíme samozřejmě posílit samotné děti, a proto se domnívám, že nejlepší je říci jim, že oni sami mohou zabránit tomu, aby se chytili do pastí, protože nemůžeme ke každému dítěti postavit policistu – to opravdu není možné. Ale děti dokážou velmi dobře pochopit, co je dobrý obsah, a co špatný. Myslím si tedy, že s pomocí programu Bezpečnější Internet musíme posílit samotné děti, kromě toho že posílíme rodiče a učitele. To bude naší povinností v příštích měsících a letech, a pokud se toho zúčastní všichni, bylo by to řešení problému.

Děkuji paní zpravodajce a všem poslancům, kteří pomáhají udělat z Internetu bezpečné místo pro naše děti.

Roberta Angelilli, zpravodajka. – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, chtěla bych poděkovat paní komisařce; poskytla nám důležitá ujištění, a zároveň uvedla, že Komise a pan komisař Barrot hodlají předložit právně závaznou definici pojmu „grooming“, která by byla společná pro všechny členské státy. To bezesporu považují za velice důležitý cíl.

Je mi jasné, že tento program nemůže vyřešit všechny problémy, přinejmenším proto, že je to pouze program, a ten má svá právní a rozpočtová omezení. Přesto z rozpravy jasně vyplývá, že Evropský parlament chce proti závažnému obsahu na síti aktivně bojovat. Cílem do budoucna je rovněž lepší koordinace v boji

proti tomuto obsahu na evropské úrovni, zpřístupnění nejlepších postupů, přijetí opatření, která zaznamenala největší úspěch, a sdílení informací a metod. Podle mého názoru se mezinárodní spolupráce v této oblasti musí neustále prohlubovat, neboť jak uvedli jiní poslanci, je to oblast, která nezná žádné hranice. Musíme proto pokročit ke sdílení údajů a informací v reálném čase.

Parlament chce v této oblasti zůstat v čele. Máme mnoho návrhů, z nichž o některých se zmínili moji kolegové: myšlenka používat značku „přátelský k dětem“, úloha „horkých linek“ a policie při předcházení internetovému zneužívání dětí a jeho potírání, ale také nutnost iniciativního uplatňování samoregulace ze strany mobilních operátorů a poskytovatelů služeb. Mimo to jsem přesvědčena, že své úsilí musíme směřovat na sledování finančních transakcí spojených s výměnou obrázků dětské pornografie.

Sdílím názor paní komisařky, že informační a osvětové kampaně zaměřené nejen na děti, ale také na dospělé, rodiče a učitele, a vedené nikoli za účelem kriminalizace nových technologií neboť jsou nezbytně nutné mají pro evropské děti zásadní význam.

Předsedající. - Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve středu.

Písemná prohlášení (článek 142)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), písemně. – (RO) Vítám tuto iniciativu, která se zaměřuje na vzdělávání rodičů i dětí v otázkách používání Internetu a jejímž konečným cílem je dosažení menší zranitelnosti dětí vůči zneužití na síti. Pokládám za dobrou myšlenku vést osvětu ve školách, ale bylo by, myslím, užitečné poskytnout programy upravené pro různé věkové skupiny. Vždyť přece šesti či sedmiletému dítěti nelze věci vysvětlovat stejným způsobem jako 16letému mladistvému.

Zároveň mám pocit, že je nutné vyvinout účinnější filtrační technologie, neboť dosti často dochází k tomu, že do poštovní elektronické schránky přijde nevyžádaná zpráva s pornografickým materiálem snadno dostupným pro děti, které mají e-mailový účet. Další úsilí si vyžádá ověřování věku osoby, která vstupuje na stránky obsahující pornografický materiál, neboť nezletilí se na takovéto stránky dostávají velice snadno.

Na závěr dodávám, že podporuji iniciativu povzbuzující mezinárodní spolupráci v této věci. Bylo by přece jenom lépe dosáhnout celosvětové dohody, zejména pokud jde o označování stránek informací „obsah bezpečný pro děti“, vzhledem k tomu, že velký počet stránek pro děti škodlivých je umístěn na doménách, které nejsou spravovány organizacemi z EU.

Zita Gurmai (PSE), písemně. – (HU) Zavedení víceletého programu Společenství na ochranu dětí používajících Internet a jiné moderní komunikační technologie má podle mě klíčový význam a je naprosto nutné, neboť je v našem společně sdíleném společenském zájmu, abychom využili všech dostupných prostředků k ochraně dětí před škodlivým a nebezpečným obsahem.

Iniciativy – kromě toho, že jsou určeny především na ochranu dětí – budou mít znásobený účinek, jelikož budou zároveň podporovat zvýšenou bezpečnost Internetu. Dosažení těchto cílů bude vyžadovat spolupráci rodičů, škol, poskytovatelů služeb, veřejných orgánů a sdružení, neboť účinné kroky na ochranu našich dětí budeme moci přijmout pouze tehdy, budeme-li postupovat společně.

V boji proti závadnému obsahu mají velký význam také opatření přijímaná členskými státy, jako je vytvoření národních kontaktních míst a jejich účinná spolupráce. Pokládám za důležité vytvořit účinné postupy a mechanismy zahrnující informace, pomoc prostřednictvím horké linky, bezprostřední zásah, prevenci, vytvoření databáze zkušeností a osvědčených postupů a rovněž průběžné sledování.

Edít Herczog (PSE), písemně. – (HU) Pane předsedající, dámy a pánové, chystáme se přijmout nové usnesení o ochraně dětí. Jako matka tuto iniciativu vítám a souhlasím s tím, aby děti byly chráněny před nedovoleným obsahem na Internetu a jiných fórech, která se na ně zaměřují, a rovněž proti obsahu, který jiným způsobem ohrožuje jejich vývoj.

Domnívám se, mimo výše uvedené cíle, že neuspějeme, budeme-li se pokoušet chránit děti výlučně tím způsobem, že se budeme snažit odstranit z jejich blízkosti pornografický nebo nedovolený obsah. Bylo by sice ideální, kdybychom to tak mohli udělat, ale není to možné. Proto považuji za důležité, aby se kromě prevence děti učily, co mají dělat, když se na ně někdo tímto způsobem obrátí nebo když jsou takovým vlivům vystaveny.

Musíme je naučit, že mohou vyhledat pomoc – a tato pomoc musí být doopravdy reálná a dosažitelná. Na tuto situaci musíme připravit každé dítě předem, stejně jako je učíme, aby nenasedaly do neznámého auta nebo nepřijímaly sladkosti od cizích lidí. Za takovouto přípravu nese hlavní odpovědnost bezprostřední okolí, tj. rodiče, rodina, škola. Návrh, o kterém budeme nyní hlasovat, je navýsost důležitý, ale může být účinný pouze v případě, že půjde ruku v ruce se snahou chránit okolní prostředí dítěte.

Livia Járóka (PPE-DE), písemně. – (HU) Chtěla bych poblahopřát své kolegyni Robertě Angelillové k její zprávě o ochraně dětí používajících Internet a jiné komunikační prostředky, která obrací pozornost na velice vážné a narůstající nebezpečí. Prostřednictvím stále dostupnějších nových technologií a počítačových dovedností jsou naše děti rostoucí měrou vystavovány nebezpečí sexuálního obtěžování, dětské pornografie, šikany a podněcování k rasismu. Slyšíme o narůstajícím počtu případů, kdy pachatelé využívají chatových portálů celosvětové sítě, aby své nezletilé oběti zaskočili a získali jejich důvěru s úmyslem je zneužít.

Hrozivé údaje ukazují, že nová nebezpečí vyvolaná technologickou revolucí je nutné řešit na základě sladěného akčního plánu EU, který dokáže problém pojmut v celé jeho složitosti, se zapojením rodin dětí, škol a učitelů a současně za spolupráce operátorů v oblasti komunikací a orgánů s policejními pravomocemi. Víceletý program Společenství zahájený Komisí musí obsahovat opatření pro boj proti nezákonnému a škodlivému obsahu na síti, jehož objem bohužel neustále roste, a to na jedné straně zvyšováním informovanosti, a na druhé straně účinnějším a koordinovanějším používáním nástrojů trestního práva platného v jednotlivých členských státech. Kromě toho si učitelé, opatrovníci, a především rodiče musí být vědomi skrytých nebezpečí nových komunikačních technologií. Pevně věřím, že Parlament – v souladu se záměrem mé kolegyně – tento návrh co nejdříve přijme a že nový program bude moci začít fungovat už v lednu.

Katalin Lévai (PSE), písemně. – (HU) Podle Eurobarometru 74 % 12 až 15letých používá Internet každý den a mnozí z nich se setkávají s pornografickými obrázky. Podle průzkumu organizace Internet Watch Foundation v posledních letech výskyt případů zneužívání dětí přes Internet stoupl o 16 %. Uvedená čísla jasně naznačují, že bezpečnost dětí na síti lze zajistit pouze prostřednictvím mnohoúrovňového přístupu, který zahrnuje děti, rodiny, školy, telekomunikační operátory a také poskytovatele internetových služeb a soudní orgány.

Domnívám se, že pokud jde o ochranu dětí na Internetu, klíčovou úlohu zde musí hrát prevence. Považuji za důležité, aby pro provozování stránek obsahujících pornografii, násilí a jiný obsah poškozující vývoj dětí a pro přístup na tyto stránky bylo vyžadováno zvláštní povolení. Vzhledem k tomu, že v některých zemích se osvědčilo, se souhlasem soudních orgánů, blokování webových stránek s pedofilním obsahem na domácích i zahraničních serverech, a protože celkově současný právní rámec zemí umožňuje takový obsah odstranit, vyzývám soudní orgány členských států, aby podnikly nezbytné kroky k zablokování těchto stránek. Stálo by rovněž za to, abychom zvážili, zda nejen vytváření takovýchto webových stránek, ale i jejich pouhé prohlížení by nemělo být považováno za trestný čin.

Pro provádění prevence se vyžaduje příslušné vzdělání a rozsáhlé znalosti. Děti musí být připravovány kvalifikovaně, aby dokázaly s použitím různých nástrojů odhalit případné zneuživatelé a uměly se jim bránit.

Roxana Plumb (PSE), písemně. – (RO) V současné době nabízí Internet velké množství informací a zábavy, ale také prostředí, které je nesmírně nebezpečné pro děti. Proto považuji za naprosto nezbytné, aby byl zahájen program Bezpečnější Internet, který má chránit děti používající Internet a nové technologie.

Úspěch tohoto programu bude záležet na tom, jak bude využito oněch 55 milionů EUR finančních prostředků, ale také na tom, jak se nám podaří zkombinovat technické a vzdělávací aspekty. Průzkumy ukazují, že používání softwarových aplikací pro odfiltrování nebezpečného obsahu, jehož působení jsou děti vystaveny, ochrání 90 % dětí, zatímco za ochranu zbývajících 10 % jsou odpovědní rodiče a ti, kdo za děti bezprostředně odpovídají. Musí těmto nezletilým vysvětlit, aby žádnému cizímu člověku z Internetu neslibovaly schůzku, aby neodpovídaly na zprávy s neslušným obsahem a neposkytovaly cizím lidem žádné informace a fotografie osobní povahy.

Model používaný v odvětví vizuálních sdělovacích prostředků, kdy televizní programy uvádějí minimální věk, od kterého je sledování příslušného filmu nebo programu povoleno, musí být přizpůsoben pro síťová média. Prvním krokem směrem k ochraně dětí před nedovoleným internetovým obsahem by bylo výslovné označení stránek jako „vhodné pro děti“.

Bogusław Rogalski (UEN), písemně. – (PL) Program na ochranu dětí používajících Internet a jiné nové technologie je jednou ze základních forem ochrany, pokud jde o rozšíření technologií i větší obeznamenost

s používáním počítačů. V důsledku toho jsou děti aktuálně ohroženy vzhledem k nedovolenému obsahu, jako je dětská pornografie, a nevhodnému chování, například obtěžování, lákání dětí přes Internet a svádění prostřednictvím Internetu.

Podle statistik více než 70 % mládeže ve věku od 12 do 15 let používá Internet přibližně tři hodiny denně. Bohužel většina těchto mladistvých si prohlíží obrázky pornografické povahy. Rostoucí počet internetových stránek obsahujících pornografii a stále nižší průměrný věk dětí, které se stávají obětí tohoto trendu, je rovněž důvodem ke znepokojení.

Jedinou cestou jak zvýšit bezpečnost dětí v internetovém prostředí je mnohoúrovňový přístup. Tento široce pojatý program musí zahrnovat děti, jejich rodiny, školy, telekomunikační operátory, poskytovatele internetových služeb a další instituce. Důležitou úlohu v boji proti závadnému obsahu na Internetu by měly hrát horké linky sloužící ke shromažďování informací o nedovoleném obsahu. Děti je třeba poučit, jak se bránit nebezpečnému chování na Internetu. Rodiče a učitelé by se zase měli zapojit do vzdělávacích kampaní, aby se snížila generační propast v oblasti nových technologií a aby bylo možno účinněji se vyrovnat s hrozbami, které přinášejí.

Katrin Saks (PSE), písemně. – (ET) Vzhledem k tomu, že Internet se stále více stává běžnou součástí našeho života, dnešním dětem stále častěji hrozí, že se v prostředí sítě stanou obětí zneužití, budou kontaktovány za sexuálními účely či obtěžovány atd.

Podle nedávno zveřejněné zprávy EU Kids Online 68 % dětí v Estonsku, odkud pocházím, má přístup k Internetu z domova. To je jedno z nejvyšších čísel v Evropě a je srovnatelné s Dánskem, Belgií, Švédskem a Spojeným královstvím.

Vysoká internetová dostupnost by neměla automaticky znamenat, že tady hrozí vyšší výskyt případů obtěžování nebo častější setkání s nevhodným obsahem, ale ze zemí, které byly zahrnuty do průzkumu, se Estonsko řadí do skupiny s nejvyšší dostupností Internetu, společně s Nizozemskem a Spojeným královstvím.

V rámci Evropy existují mnohé podobnosti – polovina všech dětí si zjišťuje informace o sobě, čtyři z deseti přicházejí do styku s pornografickými materiály, jedna třetina se setkává s materiály zobrazujícími násilí, mnozí dostávají nevyžádané zprávy sexuální povahy a celých devět procent se skutečně sejde s lidmi, které poznali na Internetu. 15-20 % evropské mládeže se na Internetu setkal o obtěžováním. V Estonsku je tento počet dokonce ještě vyšší, 31 % (ve věku od 6 do 14).

Domnívám se, že bychom se na tyto otázky měli více zaměřit. Zejména v členských státech, jako je Estonsko, kde děti stále častěji používají Internet v každodenním životě. Používání Internetu má samozřejmě své kladné stránky. Stále větší pozornost však musíme věnovat hrozbám, které s sebou přináší.

Toomas Savi (ALDE), písemně. – Pane předsedající, zpráva paní Roberty Angelillové se značnou měrou zaměřuje na pornografii na Internetu dostupnou dětem, nicméně je tady další, dokonce ještě závažnější otázka. Je to násilí. Pornografický materiál může být při prohlížení jen vzrušující, ale sledování velice přesvědčivých scén násilí vůči druhým, nebo dokonce sebepoškozování je něco, co by skutečně mohlo povzbudit mladé k bezmyšlenkovitým činům. Vzpomeňme jen na veškerou diskriminaci dětí z menšinových skupin a agresi projevovanou vůči nim nebo střelbu ve školách.

Zrovna nedávno došlo ve Finsku ke střelbě ve dvou školách – velice blízko mého volebního obvodu Estonska. Bylo zjištěno, že střelec uveřejnil informaci o násilné akci na Internetu těsně předtím, než hrůzný čin spáchal. Tento materiál byl přístupný jiným problémovým nezletilcům a nedokážeme si představit, co by mohlo následovat příště.

Docházím k názoru, že Evropská unie by měla podniknout zásadní kroky, aby tuto propagaci násilí zastavila, ale neomezila přitom svobodu projevu. Každý lidský život musí být chráněn, a když mládež potřebuje pomoc či vedení, je třeba je poskytnout. Nemůžeme si dovolit ničit nebo marnit životy mladých lidí, kteří jsou budoucností Evropy.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE), písemně. – (PL) Současná situace je taková, že mladí lidé bývají zběhlejší v používání nových technologií než starší generace. Pro děti a mládež Internet neskrývá žádná tajemství a obecně lépe než jejich rodiče rozumí tomu, jak funguje. Zároveň však právě děti a mladiství jsou nejvíce ohroženi psychologickým násilím na Internetu.

Podle údajů shromážděných v rámci kampaně zaměřené na používání Internetu dětmi polovina všech Poláků používajících Internet zažila na síti urážky, ponižování a hrozby.

Situace je ještě vážnější, pokud jde o děti. Více než 70 % mladých uživatelů Internetu se dostalo k pornografickému či erotickému materiálu a více než polovina z nich sledovala kruté a násilné scény.

Je však třeba zdůraznit, že velká většina těchto mladých se k tomuto materiálu dostala náhodně a záměrně ho nevyhledávala. Pouze 12 % dětí přiznalo, že tyto stránky si vyhledalo.

Uvádím zde ve sněmovně tuto statistiku, aby si poslanci uvědomili, jak závažným hrozbám je naše nejmladší generace vystavena, a jako příklad uvádím svou zemi.

Podle mě je proto naprosto nezbytné, aby plánovaný program na ochranu dětí byl realizován.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), písemně. – (RO) Děti ve stále větší míře používají Internet pro komunikaci, vyhledávání informací, přístup ke znalostem a tráví s ním volný čas. Děti a jejich rodiny si musí být vědomy nebezpečí, které je s tím spojené, a především musí dodržovat určitá pravidla, která při používání Internetu zajišťují jejich ochranu.

Internet musí zůstat otevřeným, ale zároveň bezpečným médiem. Program pro bezpečnější Internet je pokračováním a vylepšením předchozích programů Bezpečnější Internet a Bezpečnější Internet *plus*. Chci vás však upozornit na to, že jeho účinnost záleží na zvyšování povědomí obyvatelstva a na způsobu prosazování konkrétních právních předpisů na vnitrostátní úrovni. Každý případ, kdy se dítě nebo nezletilá osoba na Internetu setká s nevhodnými žádostmi, nebo dokonce šikanou, je nutno brát vážně, ohlásit jej a přiměřeným způsobem řešit.

Jedna zpráva z poslední doby uvádí, že dva ze tří mladých lidí obdrželi při používání Internetu nevhodné žádosti a 25 % si prohlíželo materiál s neslušným obsahem. Bohužel mnozí rodiče a učitelé nejsou v kontaktu s digitální technikou a nedělají nic, aby děti na Internetu chránili. Vyzývám Komisi, aby spojila síly s členskými státy a společně prosadily zřízení vzájemně spolupracujících středisek pro ohlašování a řešení případů souvisejících s bezpečností Internetu.

18. Obnova stavů tresky (rozprava)

Předsedající. - Dalším bodem je zpráva (A6-0340/2008) pana Buska předložená jménem Výboru pro rybolov o návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 423/2004 o obnově populací tresky a nařízení (EHS) č. 2847/93 (KOM(2008)0162 – C6-0183/2008 – 2008/0063(CNS))

Niels Busk, zpravodaj. - (DA) Pane předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, Komise předložila dobrý konstruktivní návrh na změnu stávajícího plánu obnovy stavů tresky, například ve Skagerraku a Kattegatu v Severním moři. Navzdory stávajícímu plánu obnovy se i nadále loví mnohem větší množství tresků, než jaká je jejich přirozená reprodukce. Do plánu obnovy bylo zahrnuto i Keltské moře, protože nová hodnocení naznačují, že populace tresků jsou také zde loveny v nadměrném množství a nejsou v dobrém stavu.

Cílem těchto pozměňovacích návrhů je dosáhnout v příštích pěti až deseti letech obnovy stavů tresky. Tohoto cíle má být dosaženo snížením míry úmrtnosti ryb o 10 % až 25 %, podle stavu rybí populace. To je třeba doplnit regulací intenzity rybolovu a také sledováním a kontrolou. Cíle je třeba upravit tak, aby bylo dosaženo nejvyššího udržitelného výnosu, třebaže se podmínky v oceánech mění v důsledku celosvětového oteplování. Je třeba zjednodušit systém řízení intenzity rybolovu. Ten se totiž postupně stal tak složitým, že je nutno zavést nový systém založený na stanovených stopech intenzity rybolovu řízené členskými státy, které budou mít větší pružnost, a dosáhnou tak účinnějšího provádění.

Plán je třeba přizpůsobit různé úrovni obnovy, a proto se zavádí modulární strategie, kde úprava míry úmrtnosti ryb je funkcí dosažené úrovně obnovy. Jsou stanovena jasná pravidla, která jsou uplatňována, když vědci nemohou poskytnout přesné odhady stavu populace. Je třeba omezit výměty zavedením nových mechanismů, které budou rybáře pobízet k účasti na programech pro zamezení odlovu tresky. Celkově si Komise přeje upravit stávající plán obnovy stavů tresky tak, aby byl úplnější, aktualizovaný podle posledního vývoje, jednodušší, účinnější a snáze proveditelný, sledovatelný a kontrolovatelný.

TAC: zavádějí se nová pravidla pro stanovení celkových přípustných odlovů, kde se velikost rybích populací měří buď ve vztahu k minimálnímu množství, nebo k cílovému množství. Při stanovování TAC má Rada odvodit také množství tresků, které odpovídá objemu předpokládaného výmetu vypočítaného na základě celkového množství ulovených tresků. Po zavedení TAC také další faktory přispívající k úmrtnosti ryb povedou k převratné změně v celkovém odlovu tresky.

Každé tři roky Vědeckotechnický a hospodářský výbor Komise pro rybářství vyhodnotí obnovu stavů tresky. Pokud se vývoj rybí populace ukáže jako nedostatečný, Rada stanoví nižší celkový přípustný odlov, než jak byl vymezen ve výše uvedených pravidlech, spolu s nižší intenzitou rybolovu.

Jako zpravodaj jsem k návrhu Komise předložil řadu pozměňovacích návrhů a některé pozměňovací návrhy předložili také moji kolegové. Nejdůležitější pozměňovací návrh se týká změny rozhodného období 2005-2007 na období 2004-2006, neboť údaje pro rok 2007 jsou tak nové, že si jimi nemůžeme být jisti, a proto je lepší použít údaje, které jsou zaručené.

V úvahu se bere skutečnost, že populace tresky se v jistém okamžiku znovu obnovují, a proto nemůžeme jednoduše snižovat kvóty, ale potřebujeme spíše změny. Je zajištěn pružnější systém přecházení z jednoho typu zařízení na jiný, aby bylo možné reagovat na vnější okolnosti, jako je vzestup cen paliv, které jsou i po jejich určitém snížení v posledních několika týdnech zvláště vysoké. Je třeba co nejvíce zapojit regionální poradní sbory. Je třeba pobízet rybáře i členské státy, aby zavedly opatření na snížení úmrtnosti ryb a výmětů.

Na závěr bych chtěl poděkovat francouzskému předsednictví za jeho zvláště konstruktivní spolupráci.

Joe Borg, člen Komise. - Pane předsedající, rád bych poděkoval Výboru pro rybolov, zejména jeho zpravodaji panu Buskovi za jeho důkladnou a dobře promyšlenou zprávu.

Jsem rád, že Parlament sdílí názory Komise na obnovu populací tresky. Úmrtnost ryb je příliš vysoká. Výskyt tresky je příliš nízký. I když v některých oblastech je v moři více mladých ryb než v minulých letech, je to spíše příležitost než obnova.

Mám radost také z toho, že se Parlament shodl na nutnosti zahrnout do plánu obnovy Keltské moře a rovněž na nutnosti významně snížit míru úmrtnosti ryb prostřednictvím TAC a omezit intenzitu rybolovu. Souhlasím s mnoha pozměňovacími návrhy předloženými Parlamentem, ale nemohu souhlasit s jejich konkrétním zněním. A to pouze z toho důvodu, že obdobné právní texty již existují nebo jsou připravovány a konzultovány s členskými státy a já nechci předjímat výsledky probíhajících odborných jednání.

A teď konkrétně. Souhlasím s vašimi pozměňovacími návrhy 1, 4, 5, 6, 7, 9, 13, 14 a 16. Pokud jde o pozměňovací návrh 2, v podstatě s ním souhlasím, ale pravomoci Komise a Rady jsou již stanoveny ve Smlouvě o Evropském společenství a úloha regionálních sborů je uvedena v článku 31 základního nařízení.

Pokud jde o pozměňovací návrh 3 týkající se snížení výmětů, pracuji na samostatné iniciativě. Určitě znáte sdělení Komise z jara 2007 o vyhazování mrtvých nežádoucích ryb. V dohledné době bude následovat návrh na úpravu.

Pokud jde o pozměňovací návrh 7, souhlasím s tím, že pro rybí populace v situaci vysokého ohrožení je třeba uplatnit 15% omezení zvyšování celkových přípustných odlovů. Ale Rada by měla zvolit snížení o více než 15 %.

Pokud jde o pozměňovací návrh 8, souhlasím, aby při revizi plánu byl jako příklad zahrnut odkaz na úmrtnost tuleňů a zohledněn vliv změny klimatu na tresku.

Pokud jde o pozměňovací návrh 10, kapitola přímo odkazuje na omezení intenzity rybolovu. Odkaz na stanovené kvóty by znamenal, že intenzita rybolovu by byla pouze odhadnuta, nikoli řízena. Tuto změnu proto nemohu přijmout.

Pokud jde o pozměňovací návrh 11, mohu znovu zvážit základ pro výpočet kilowatt-dní. Členské státy se však musí do této diskuse zapojit.

Pokud jde o pozměňovací návrh 12, text navrhovaného článku 8a, odstavec 3, byl vskutku matoucí a v zájmu větší srozumitelnosti bude přepracován.

Pokud jde o pozměňovací návrh 15, návrh týkající se vyhrazení kapacity byl příliš omezující a mohl by zabránit reorganizaci činnosti rybářských loďstev. S členskými státy stále vedu diskusi o tom, jak zajistit vhodnou míru flexibility a zároveň nezvyšovat intenzitu rybolovu. Dávám proto přednost úpravě stávajícího textu, nikoli jeho vypuštění.

Pokud jde o pozměňovací návrh 17, mohu přistoupit na zásadu přenosů intenzity rybolovu podléhající korekčnímu činiteli, který odráží důležitost odlovu tresky v různých sektorech. Ale věc je složitá a je nutné ji dále zkoumat.

Pokud jde o pozměňovací návrh 18, z právních důvodů nemohu přistoupit na vypuštění odkazu na proces rozhodování. Proces, na který je odkazováno, vyžaduje Smlouva o Evropském společenství.

Děkuji vám za pozornost a za vaše konstruktivní příspěvky k tomuto tématu.

Cornelis Visser, jménem skupiny PPE-DE. – (NL) Pane předsedající, dnes večer diskutujeme o zprávě pana Buska týkající se návrhů Komise na rychlejší obnovu populací tresky v evropských vodách. Zpravodaji panu Buskovi chci k jeho zprávě poblahopřát.

Treska je pro EU významný druh ryby. Zatímco v minulosti bývala treska hlavní součástí stravy a jedla se jako náhrada dražšího masa, v současné době je treska druh luxusní ryby, která je k dostání pouze za vysokou cenu. Už od konce 80. let a začátkem 90. let nabídka tresky neustále klesá. Kromě nejrozličnějších přirozených příčin, jako je oteplování Severního moře a faktické vymizení tuhých zim, je to přičítáno rovněž intenzivnímu rybolovu tresky. A právě tuto příčinu by chtěla Komise s pomocí nového plánu na obnovu populací tresky řešit.

Ztotožňuji se s přáním Komise zjednodušit předpisy, které mají rybolov tresky omezit. Současná právní úprava je příliš složitá a vede k různým výkladům jak ze strany rybářů, tak ze strany inspektorů. Přinejmenším tento problém by zjednodušení vyřešilo. Je nezbytné, i v zájmu nizozemského rybolovu, abychom na úrovni Evropy udrželi obnovu populací tresky.

Byl potřeba čas, než navrhovaná opatření mohla začít působit. Po dobu více než 18 měsíců se populace tresky v Severním moři pozoruhodným způsobem obnovovaly. Parlament – včetně mě – by chtěl odvětví rybolovu a regionální poradní sbory více zapojit do přijímaných opatření. To zlepší podporu v rámci odvětví. Nová pravidla, jak pozoruji, jsou krokem správným směrem. Členské státy mohou účinněji regulovat rybolov tresky a rybáři zároveň mnohem lépe vědí, co je a co není dovoleno.

Teprve za čtyři až šest let bude úplně jasné, zda opatření, která nyní přijímáme, jsou účinná. Naléhavě proto vyzývám Komisi, aby tuto dobu zahrnula do posuzování přijatých opatření, než vytvoří opatření nová. Jestliže to neudělá, rybáři budou čelit neřešitelné situaci.

Ole Christensen, jménem skupiny PSE. – (DA) Pane předsedající, nejprve bych chtěl poděkovat panu zpravodaji Buskovi za konstruktivní spolupráci při přípravě zprávy. Domnívám se, že jsme dosáhli uspokojivého výsledku. V důsledku našich pozměňovacích návrhů bude systém jednodušší, pružnější, účinnější a méně byrokratický. V revizi návrhu Komise například požadujeme, aby úspěch plánu na obnovu populací tresky byl ve větší míře nezávislý na vykládce úlovků získaných nelegálním, nehlášeným a neregulovaným rybolovem. Důležitým nástrojem pro prosazování rybolovných předpisů je sledování a kontrola. Kromě toho by se rybolovný průmysl a příslušné regionální poradní sbory měly více zapojit do procesu hodnocení a rozhodování, aby byly zohledněny regionální zvláštnosti a nutnost budoucího rozvoje a rozšíření mechanismů řízení. Účinné provádění plánu obnovy vyžaduje zapojení všech zúčastněných stran, což zajistí legitimitu a shodu s nařízeními na regionální úrovni. Ve zprávě rovněž zdůrazňujeme skutečnost, že plán obnovy bude mít významné důsledky pro rybolovný průmysl i pro hospodářský a sociální rozvoj místních společenství, a proto by Komise měla znovu posoudit systém intenzivního rybolovu, jakmile se populace tresky výraznělepší.

Jim Allister (NI). - Pane předsedající, refrénem, který Komise pořád dokola opakuje – a ostatně i tato zpráva – je neustále klesající stav populací tresky. Avšak letos v rámci EU vyhodíme zpátky do moře mrtvé tresky v hodnotě 50 milionů EUR. Proč? V důsledku naší šílené politiky týkající se výmětů. Celkové přípustné odlovy byly srazeny tak nízko, že dochází k masivním výmětům. Zhruba jeden výmět na každou vyloženou tresku. Rok za rokem snižujeme celkové přípustné odlovy, a následně se zvyšuje množství výmětů, takže tuto sebedestrukční ekologicky šílenou politiku neustále udržujeme.

Ať je treska uchovávána nebo vracena do moře, objem biomasy se snižuje. Navyšte celkový přípustný odlov, a odpovídajícím způsobem se podle mě sníží množství výmětů a zvýší se nabídka potravin, aniž by se vyčerpávala biomasa více, než je současné množství výmětů. Touto cestou je podle mého názoru nutno jít společně s uplatňováním programů pro zamezení odlovu tresky, pak by tato politika mohla mít nějaký smysl.

Struan Stevenson (PPE-DE). - Pane předsedající, musím poděkovat svému dobrému příteli Nielsu Buskovi za jeho statečný pokus opět o další plán obnovy populací tresky. Od doby, kdy jsem byl v roce 1999 zvolen, se plán na obnovu populace tresky objevuje každý rok.

Každý plán obnovy populací tresky zavádí ještě přísnější předpisy a ještě tužší restriktivní opatření. Protože se zabýváme smíšeným rybolovem, kdy je treska lovena společně s krevetami, treskou bezvousou a treskou skvrnitou, všichni máme tyto problémy s výměty, o kterých se právě zmínil Jim Allister. Obávám se, že v tomto případě pan Busk soutěží se svým slavným dánským předkem králem Canutem, který vládl v Dánsku a Anglii v 10. století a který, jak známo, chtěl ze svého trůnu na pobřeží svým příkazem zastavit příliv. Ovšem historie zaznamenává, že se celý zmáčel a jen tak tak se neutopil. Pokoušet se zavést plán obnovy populací tresky – plán řízení, který chce napomoci obnově populací tresky – je ve skutečnosti stejné jako pokoušet se vzepřít přírodě. Víme, že v důsledku změny klimatu teplota Severního moře stoupla o jeden a půl stupně a plankton, kterým se larva tresky živí, byl zanesen stovky kilometrů severně, a proto většina velkých dospělých tresek, které si kupujeme v obchodě všude v Evropě, pochází z Norska, Faerských ostrovů a Islandu. A tak do té doby, než teplota Severního moře opět klesne, se obnovy populací tresky nedočkáme a všechny tvrdošíjné plány řízení, které chceme zavést, nebudou mít žádný význam.

V tom případě jsem velmi rád, že pan komisař dnes večer prohlásil, že přijímá můj pozměňovací návrh spočívající přinejmenším v přezkoumání dopadu změny klimatu na obnovu tresky, stejně jako dopadu lovu tresek tuleni. V Severním moři nyní máme 170 000 tuleňů kuželozubých, z nichž každý ročně spořádá dvě tuny ryb – včetně velkého množství tresek – a dříve nebylo politicky korektní jakoukoli formou o tuleních hovořit. A tak minimálně zkoumání, jaký dopad mají tuleni na populaci tresky, považuji dnes večer za velice důležitý krok. Doporučuji krále Canuta sněmovně a doufám, že jeho zpráva bude přijata.

Zdzisław Kazimierz Chmielewski (PPE-DE). – (PL) Pane předsedající, nařízení Rady představuje další pokus o dosažení rovnováhy mezi současným stavem poznatků o aktuálním stavu zdrojů a přirozeným přáním vyhnout se povinnosti spravovat a řídit evropský rybolov. Zpravodaj jasně určil, jak se toto dávné dilema bude nově projevovat. Poukázal na zjevný rozpor mezi šlechetným úmyslem chránit zdroje a skutečnými možnostmi zjistit jejich stav.

Při této příležitosti se autoři nařízení shodují jako nikdy předtím s Vědeckotechnickým a hospodářským výborem pro rybářství v tom, že chybí dostatečně spolehlivé informace, které by byly předávány rybářům formou srozumitelných stanovisek k celkovému přípustnému odlovu. Zároveň však orgány Unie, které nepochybně nechtějí být považovány za nečinné, doporučují vypracovat ustanovení zajišťující důsledné uplatňování celkového přípustného odlovu, i když se ví, jak bylo řečeno, že údaje jsou nedostatečné. Rybáři očekávající ověřování intenzity rybolovu považují tento přístup z hlediska racionální politiky rybolovu za přehnaně opatrný a nepřiměřený. Vynasnažil jsem se porozumět zvláštní metodice uplatňované těmi, kteří jsou za tuto oblast odpovědní. Nicméně mám za to, že je mojí povinností upozornit pana zpravodaje na sociální a hospodářské důsledky rozšiřováním omezení odlovů a provokativních a byrokratických omezení rybářských činností. To stále více motivuje vědce, aby zjistili skutečný stav mořské biomasy. Polští rybáři se připojili k rostoucí kritice zastaralé databanky, která příliš spoléhá na odhady. Možná, že nyní je čas, abychom věnovali větší pozornost názorům rybářů vycházejícím ze staleté zkušenosti a z vědomí, že rybáři mohou přežít jedině tehdy, budou-li respektovat zájmy mořského prostředí.

Avril Doyle (PPE-DE). - Pane předsedající, zatímco každý plán obnovy populací tresky by musel v první řadě pobídnout ty členské státy a rybáře, kteří se podílejí na snižování úmrtnosti tresky, a také za druhé snížit vedlejší úlovky a vyloučit výměty – vyloučit, nikoli omezit, výměty – žádný plán obnovy populací tresky není hodnověrný, pokud nebere v úvahu celkovou problematiku změny klimatu ve vztahu k místům, kde tresky nacházejí dost potravy, a k místům, kde se třou, jak se tak výmluvně nechal slyšet před malou chvílí můj kolega pan Stevenson, a to musí hrát důležitou úlohu v každém plánu obnovy populací tresky, má-li být tento plán v dnešní době důvěryhodný.

Souhlasím s tím, že snížení vedlejších úlovků prostřednictvím programů pro zamezení odlovu tresky má prvořadý význam. Měli bychom však poukázat na nutnost snížit vedlejší úlovky a vyloučit výměty. To znamená, že klíčové je snížit odlov tresky do sítí (vedlejší odlov) a snížit množství nevyložené tresky (výmět). Bez toho není rybolov ekologicky, ani ekonomicky udržitelný. I když Irsko navrhlo pro rok 2009 pilotní projekt na snížení výmětů tresky při lovu humra v části Keltského moře, a doufejme, že bude obsahovat pobídky pro rybáře a že jim ponechá hlavní úlohu při sledování a kontrole, což bude rozhodující pro úspěšnost uvedeného projektu, musím panu komisaři nicméně položit otázku vzhledem k tomu, co náš zpravodaj označil jako „nová hodnocení uvádějící, že Keltské moře je využíváno nadměrným způsobem, a je nutno ho tedy kontrolovat“. Podle Mezinárodní rady pro výzkum moře (ICES) byl pro Keltské moře doporučen celkový přípustný odlov pro rok 2009, který naznačuje, že populace tresky je tam zdravější než v jiných oblastech zahrnutých do plánu obnovy. Má nebo nemá být Keltské moře zahrnuto do plánu obnovy? Musí nebo nemusí být zahrnuto? Komu z vědeckých odborníků nasloucháme?

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Pane předsedající, chtěla bych panu komisaři říci, že treska kdysi byla jednou z nejběžnějších ryb v irských vodách a na irských stolech. Pro mé rybáře je rybolov víc než zaměstnání, je to způsob života, tradice, dokonce povolání. Mnoho z mých rybářů provádí vícedruhový rybolov a výměty pro ně jsou víc než jen odpad a rozporuplná věc, je to něco odporného.

Rybářům musíme poskytnout potřebné vybavení, aby mohli lovit více selektivně, a chránili tak tresky, a zároveň s tím, jak budeme, doufejme, snižovat výměty, musíme je začít využívat a poskytovat na vhodné účely, vykládat je a dávat je do nemocnic. Musíme nejen přestat vyhazovat tresky a jiné ryby zpátky do moře, ale musíme skoncovat s celým tím skandálem kolem vyhazování tresek a jiných ryb.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Domnívám se, že pozměňovací návrhy předložené panem Buskem týkající se tzv. plánu obnovy populací tresky jsou pro obnovení populací tohoto druhu na úroveň, jakou dosahovaly před lety, velice důležité. Ochrana populací tresky je největším úkolem, se kterým se naše společná politika rybolovu musí vypořádat. Je třeba mít na paměti, že společně se šproty a makrelami je treska jednou z našich ryb, kterou rybářská loďstva Evropské unie loví nejčastěji. Ve světovém měřítku je treska druhým nejoblíbenějším druhem.

Kromě toho, že je klíčovým úlovkem, treska je také nezbytně důležitá pro řádné fungování ekosystému. Treska přirozeně reguluje šíření řas, především v Baltském moři. Snížení populací tohoto důležitého druhu je spolu se změnou klimatu významným faktorem změn, které ovlivňují mořské ekosystémy severního Atlantiku.

Na závěr bych vás chtěl seznámit se stanoviskem polských rybářů, kteří se stali hlavní obětí chybné a nespravedlivé rybářské politiky. Jak si kolegové jsou jistě vědomi, původně byla na plavidla plující pod polskou vlajkou uvalena omezení odlovu. Poté následoval zákaz lovu tresky. Nejenže to mělo negativní dopad na obživu rybářů, ale vedlo to rovněž k celé řadě bankrotů, které hrozí polskému zpracovatelskému průmyslu. Proto je třeba, aby v souvislosti s předloženými pozměňovacími návrhy byl pokládán zvláštní důraz na výzkum. Ten nám umožní zjistit skutečný stav populací tresky, což nám na druhou stranu umožní vést realistickou rybářskou politiku. Děkuji vám, dámy a pánové.

Joe Borg, člen Komise. - Pane předsedající, především chci poděkovat váženým poslancům a váženým poslankyním za zajímavou rozpravu, která ukazuje, že Parlament se obnovou populací tresky zabývá zodpovědně.

Však se také zpráva Parlamentu z velké části kryje s návrhem Komise a podporuje jej proto, aby náš dosavadní plán byl pružnější a účinnější a zároveň komplexnější. Mnozí z vás upozorňovali na to, že tresky začaly vykazovat jisté známky zlepšení, a rybáři vám řeknou, že treska se do našich moří vrátila.

Tato skutečnost se však přičítá konkrétnímu ročníku – ročníku 2005 – a nyní treska dorostla do velikosti, kdy se chytá do našich sítí. Musíme si proto v této věci počínat opatrně, protože pokud ukvapeně přeceníme tento jeden konkrétní ročník, ocitneme se v situaci, kdy případná obnova této populace již nebude možná. To se v posledních patnácti letech stalo již dvakrát – jednou v Irském moři a jednou v Severním moři – kde jsme také přecenili jednotlivý ročník a ukvapili se ve svých krocích, a dostali se tak do situace, kdy jsme museli začít úplně od začátku. Proto je nesmírně důležité, abychom jednali podle doporučení odpovědného managementu, abychom usilovali o snížení intenzity rybolovu s pomocí různých opatření a různých prostředků, a abychom zároveň dohlédli na snížení výmětů tresky.

Toho lze dosáhnout prostřednictvím managementu řízeného výsledky, který plán obnovy populací tresky zavádí, a vyzval bych ke spolupráci také členské státy, abychom mohli uplatnit plán obnovy populace tresky, který by časem vedl k úplné obnově její populace.

Nyní bych chtěl říci pár slov o výmětech obecně, protože výměty se netýkají pouze tresek. O treskách mluvíme pochopitelně proto, neboť je to zvlášť důležité pro Severní moře, ale jsou tu různé jiné rybí populace, které se vhazují zpátky do moře, a to je velice citlivá otázka v celé Evropské unii, kde se začíná velice negativně ozývat veřejné mínění. Jsem rozhodnut řešit to a hodlám se celou věcí znovu zabývat, protože dosavadní pokrok je velice pomalý. Myslím si, že se na situaci musíme podívat z odstupů, abychom mohli okamžitě začít uplatňovat důležitá opatření, která omezí výměty, a později se k vám vrátím s návrhy na účinné omezení nežádoucího vyhazování ryb v Severním moři. Jednáme o tom také s partnery, například s Norskem, abychom zjistili, jak přijmout účinná opatření omezující intenzitu rybolovu, ale zároveň jaká opatření zavést na snížení výmětů tresky, a řešíme rovněž problém výmětů populací jiných druhů ryb.

Pokud jde o Keltské moře, o němž se zmínila paní Doyleová, je pravda, že Mezinárodní Rada pro výzkum moře (ICES) uvádí, že stav rybí populace je o něco lepší než v ostatních mořích. Přesto však stále tvrdí, že populace je ve špatném stavu a je třeba ji obnovit, a proto jsme ji tedy zahrnuli do nového plánu obnovy populací tresky. Stav populace je však pořád velmi špatný. Stanovení celkového přípustného odlovu neznamená, že populace je v dobrém stavu, protože rybolov ve většině našich rybolovných oblastí překračuje dlouhodobě udržitelnou úroveň a stanovují se stále nižší celkové přípustné odlovy. Je-li situace opravdu špatná, pak by měl být stanoven nulový odlov. V případě Keltského moře je situace o něco lepší, ale přesto stav zdejší populace není ani zdaleka příznivý.

K tomu, co zde již zaznělo o treskách v Baltickém moři, ačkoliv to nespadá do tohoto plánu obnovy populací tresky, uvádím, že v roce 2007 jsme zavedli plán obnovy populace tresky v Baltském moři. V letošním roce na základě doporučení ICES a pravděpodobně ani ne tak v důsledku samotného plánu obnovy populace tresky, jako spíše díky značnému úsilí ze strany Polska a polských rybářů, se velice špatná situace východní tresky zlepšila, ale zhoršila se naopak situace západní tresky v západním Baltickém moři. Budeme proto muset přijmout přísnější opatření zaměřená na západní tresku, ale možná můžeme poněkud zmírnit opatření pro tresku východní.

Niels Busk, *zpravodaj*. - (DA) Pane předsedající, chtěl bych poděkovat panu komisaři a svým kolegům za jejich obrovské úsilí a nesmírně konstruktivní pozměňovací návrhy, které byly naprosto nutné, aby tento plán obnovy byl co nejúplnější.

Chci zdůraznit, že teď je nesmírně důležité, aby plán obnovy byl úspěšný. Dlužíme to rybářům, ale také je správné, jak zde dnes večer zaznělo, že jsme hovořili o obnově populací tresky a rovněž jiných druhů. Bavíme se o tom již deset let, aniž bychom dosáhli cíle. Je proto důležité, abychom ho dosáhli nyní.

Rád bych se zmínil o nelegálním, nehlášeném a neregulovaném rybolovu. Samozřejmě neznáme jeho rozsah, ale nepochybuji o tom, že má nesmírně negativní důsledky pro plány obnovy, které jsme v posledních letech prováděli. Je to ostuda z hlediska rybích populací a ostuda rybářského odvětví a celé společnosti a Evropský parlament na to znovu a znovu zaměřuje svoji pozornost. Je nutno zavést mnohem lepší a účinnější kontrolu, abychom mohli nelegální rybolov zastavit. Chtěl bych také připomenout, že musíme zahrnout a měřit i množství ryb, které uloví tuleni, kormoráni a jiní draví ptáci a ryby, což je pochopitelně oblast, kde ve skutečnosti nikdo s žádnými kvótami nepočítá, neboť tato situace je vlastně téměř stejná jako v případě nehlášeného rybolovu.

Vhazování ryb zpátky do moře je další otázka, o které už diskutujeme asi deset let. Výměty mají pochopitelně nevyhnutelné důsledky pro politiku kvót, ale stejně tak podstatné je to, že vyhazujeme dokonale požitelné ryby. Pane komisaři, jsem samozřejmě rád, že jste dnes večer prohlásil, že máte připravený plán, ale je naprosto neuspokojivé, že o této věci hovoříme již deset let, aniž jsme čehokoli dosáhli. To je smutný stav věcí a musíme s tím něco udělat, jinak bude tento plán obnovy rovněž odsouzen k nezdaru.

Předsedající. - Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat v úterý.

Písemná prohlášení (článek 142)

Bogdan Golik (PSE), *písemně*. – (PL) Je zcela pochopitelné, že Evropská komise a vlády členských států jsou znepokojeny kritickým stavem populací tresky v mořích Evropské unie. Mě však znepokojuje, že když dojde na jejich legislativní návrhy a rozhodnutí, orgány Evropské unie se spoléhají na výzkum prováděný různými výzkumnými ústav, které financuje Evropská komise. Na výzkum nezávislých vědců se odkazuje zřídka.

Existuje také rozpor týkající se nařízení Rady (ES) č. 812/2004 a č. 2187/2005, které zavádějí v EU zákaz používání tenatových sítí. Na jednání s GR MARE, které jsem uspořádal před měsícem, vyšlo najevo, že Evropská komise se rozhodla neodpovídat na žádné otázky, které jí byly v této souvislosti položeny. Neposkytuje konkrétní odpovědi a neplní své závazky podle ustanovení výše zmíněných nařízení o výzkumu, a nepotvrzuje tedy, zda jsou uplatňované zákazy přiměřené.

Pokud jde o tresku, chybí například přesná statistická čísla o odloveh z plavidel o délce nižší než 8 m. Nebylo provedeno ani žádné srovnání množství zpracovaných rybích výrobků s objemem odlovů nahlášených v jednotlivých členských státech Unie. Orgány neposkytly žádné konkrétní informace a plány. Navíc nepatřičně zobecnění ve výzkumu rozpor ještě zvýšilo.

Vzhledem ke své společenské a hospodářské základně se rybolov stále častěji stává důvodem k demonstracím a protestům rybářů v Polsku i v jiných zemích. Mnoho rodin je připraveno o obživu například snížením rybolovných kvót a zákazem používání tenatových sítí.

19. Řízení rybářského loďstva zapsaného v nejvzdálenějších regionech Společenství (rozprava)

Předsedající. - Dalším bodem je zpráva (A6-0388/2008) pana Guerreiry předložená jménem Výboru pro rybolov o návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 639/2004 o řízení rybářského loďstva registrovaného v nejokrajovějších regionech Společenství (KOM(2008)0444 - C6-0298/2008 - 2008/0138(CNS))

Pedro Guerreiro, zpravodaj. - (PT) Vzhledem ke stálým strukturálním nevýhodám a určujícím faktorům, které ovlivňují nejokrajovější regiony, je nutno přijmout konkrétní opatření na podporu jejich společensko-hospodářského rozvoje. Tato opatření by neměla vycházet z přechodných kritérií ani z nahodilých trendů vývoje či uměle vyvolané prosperity.

Odvětví rybolovu je pro tyto oblasti strategicky důležité, neboť zásobuje rybami jejich obyvatele, poskytuje pracovní místa a zajišťuje hospodářskou udržitelnost tamějších rybářských společenství. Avšak přes pozorovaná zlepšení jejich rybářská loďstva tvoří v větší části stárnoucí plavidla, která jsou v průměru více než 30 až 40 let stará, což se týká zejména malých loďstev.

Nová finanční podpora na obnovu a modernizaci rybářských loďstev těchto oblastí je životně důležitá a je nepochopitelné, že tuto podporu Evropská unie blokuje. Pro zlepšení pracovních a bezpečnostních podmínek rybářů a podmínek pro zachování rybích populací je bezpodmínečně nutné, aby podpora obnovy a modernizace rybářských loďstev dále pokračovala.

Výbor pro rybolov Evropského parlamentu pouze navrhuje, aby se do roku 2009 veřejná pomoc rozšířila na obnovu loďstev v nejokrajovějších regionech a umožnila registraci do roku 2011. Třebaže jdeme za návrh Evropské komise, domníváme se, že tyto návrhy jsou stále nedostatečné, neboť nereagují na skutečné potřeby rybářů v těchto oblastech, zejména malých loďstev. Předložili jsme proto pozměňovací návrhy, které mají zajistit veřejnou podporu pro obnovu a modernizaci rybářských loďstev bez jakýchkoli časových limitů a v souladu s potřebami odvětví v těchto oblastech.

Ačkoliv to není naléhavě nutné, můžeme říci, že toto opatření nebude znamenat žádné další náklady pro rozpočet Společenství a nezvýší kapacitu loďstev. Ve skutečnosti se jedná o návrhy dříve přijaté Evropským parlamentem, který v roce 2005 opětovně potvrdil nutnost v budoucnu podpořit obnovu a modernizaci rybářských loďstev v zájmu ziskovosti a konkurenceschopnosti odvětví v těchto oblastech. S těmito návrhy souhlasil i Výbor pro rybolov Evropského parlamentu, který letos již dříve naznačil nutnost nově podpořit obnovu a modernizaci loďstev v nejokrajovějších regionech vzhledem k tomu, že zrušení podpory obnovy loďstev ze strany Společenství by ztížilo nápravu situace, kdy tato loďstva zaostávají za loďstvy z evropské pevniny. V důsledku toho, až nadejde klíčový moment a bude nutno přijmout rozhodnutí, vyzýváme tento Parlament, aby se důsledně držel svých postojů.

Joe Borg, člen Komise. - Pane předsedající, nejprve bych chtěl vyjádřit poděkování Výboru pro rybolov, a zejména jeho zpravodaji panu Guerreirovi za jeho zprávu.

Komise chápe obtíže, se kterými se setkáváme v nejokrajovějších regionech při provádění rozhodnutí o modernizaci loďstev přijatého v roce 2006. Nemůže však přistoupit na další přidělování veřejné podpory na obnovu a modernizaci loďstva, neboť to vede k nadměrné kapacitě loďstva a k nízké ekonomické účinnosti ve střednědobém a dlouhodobém výhledu. Nicméně chápeme, co měl pan zpravodaj na mysli, že rozhodnutí, které jsme přijali, vedlo v určitých případech k hromadění objednávek v loděnicích, které nemohou zvládnout plánovanou práci ve stanovené lhůtě. Jsme proto ochotni přistoupit na prodloužení této lhůty pro modernizaci loďstva až do roku 2011, jak navrhoval zpravodaj. Jsem tedy ochoten přijmout pozměňovací návrhy 2 a 7.

Komise je však zároveň toho názoru, že základní pravidla řízení loďstva, tj. režim přírůstků a úbytků zaručující nenavýšení kapacity a odebrání veřejné dotace při navýšení kapacity – musí být zaručena. Jinak by okrajové regiony byly v pokušení – jak se to stalo městským loďstvům – překračovat rybolovnou kapacitu, což by nakonec podlomilo jejich ekonomiku.

Dovolte, abych se na tomto místě zmínil také o souboru opatření v oblasti paliv, který byl přijat letos v červenci v souvislosti s hospodářskou krizí poháněnou vysokými cenami paliv. Chtěl bych vyzvat všechny zúčastněné strany v nejokrajovějších regionech, aby tento soubor opatření využily co nejlépe, a dosáhly tak lepší energetické účinnosti svých loďstev a zajistily jejich větší ekonomickou životaschopnost prostřednictvím programů nabízených v rámci souboru opatření, jako je například program restrukturalizace a program částečného odstavení plavidel z provozu. Proto Komise, vzhledem k tomu, co jsem řekl již dříve, není ochotna přijmout pozměňovací návrhy 1, 3, 4, 5, 6, 9, 10 a 11. Nakonec by mohl být přijat pozměňovací návrh 8, je-li chápán tak, že zprávu Komise je třeba pozdržet, dokud nebudou k dispozici všechny informace o využití odchylek stanovených v nařízení.

Pokud jde o výzvu Komisi, aby konečně navrhla nová opatření, dovoluji si upozornit, že to spadá do práva Komise na iniciativu a Komise v každém případě navrhne nová opatření, bude-li panovat dojem, že je to nutné a vhodné.

Emanuel Jardim Fernandes, jménem skupiny PSE. – (PT) Pane předsedající, dámy a pánové, vzhledem k této zprávě musím za prvé podtrhnout, že je nutno zohlednit potřeby rybářského odvětví v nejokrajovějších regionech. Za druhé musím upozornit na rozšíření výjimky z režimu celkového přírůstku a úbytku kapacity loďstva ve prospěch nejokrajovějších regionů.

Toto rozšíření schválené Výborem pro rybolov znamená, že rybářská plavidla, která využívala státní podporu, mohou podle příslušné výjimky vstoupit do rybářského loďstva těchto regionů až do roku 2011, aniž by přírůstek nové kapacity musel být kompenzován úbytkem odpovídající kapacity. Tento pozměňovací návrh, který předložil Výbor pro rybolov, byl výsledkem dohody mezi Socialistickou stranou a skupinou PPE-DE a podíleli se na něm poslanci z obou skupin, kteří z těchto okrajových regionů pocházejí, a také zpravodaj pan Guerreira, který, jak jsme právě slyšeli, chtěl zajít ještě dále. Jako stínový zpravodaj za skupinu PSE jsem k plnění tohoto cíle zavázán, a proto vyzývám poslance, aby pro tento pozměňovací návrh zítra hlasovali. Vyzývám Komisi, pana komisaře a Radu, aby vzali v úvahu legislativní usnesení Evropského parlamentu, které, jak doufám, bude zítra přijato.

Kathy Sinnott, jménem skupiny IND/DEM. – Pane předsedající, zásadní aspekty, které ovlivňují rybolov v nejokrajovějších regionech, jsou zřejmě stejné jako ty, s nimiž se potýkají všichni rybáři, jen jsou ještě znásobené. Budoucnost těchto rybářských oblastí je fakticky ohrožena piráctvím, výměty, tenčícími se populacemi ryb atd., stárnutím plavidel a loďstev, ale pro ně jsou tyto problémy ještě větším břemenem, protože jsou již velice zranitelné.

Musíme pomoci našim nejokrajovějším rybářským společenstvím, aby si zachovaly nejen obživu, ale i své dovednosti, které po generace zdokonalovaly a kterým hrozí, že bez ochrany budou ztraceny – nejen pro ně, ale také pro nás.

Všichni musíme věnovat pozornost měnícím se sociálně ekonomickým potřebám těchto okrajových regionů a zohledňovat dopady, které na ně v tomto odvětví doléhají. Abychom jim pomohli přežít, musíme jim umožnit větší účast na řízení a rovněž přijetí určitých opatření, jako je prodloužení doby na obnovu loďstva.

Paulo Casaca (PSE). – (PT) Pane předsedající, domnívám se, že práce Výboru pro rybolov, na které se podílel i náš zpravodaj, různé politické skupiny a Evropská komise, byla nesmírně užitečná. Vedla k závěru, na kterém se shodli téměř všichni včetně Evropské komise, totiž že prodloužení konečné lhůty až do roku 2011 spolu s vypracováním zprávy posuzující případnou nutnost toto opatření více rozšířit je nejvhodnější způsob, jak tento problém řešit.

Musím poděkovat všem kolegům ze skupiny PPE-DE, kteří se s námi na tomto postoji shodli, a také Evropské komisi za její úsilí, které vyvinula na dosažení tohoto cíle. Nyní nám zbývá pouze doufat, že Rada citlivě přistoupí k tomu, na čem jsme se usnesli, a že pochopí nutnost poskytnout nejokrajovějším regionům na splnění tohoto požadavku delší čas.

Sérgio Marques (PPE-DE). – (PT) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, platilo by oprávnění k přidělení státní pomoci na obnovu a modernizaci rybářských loďstev v nejokrajovějších regionech pouze do konce roku 2009, nebo by bylo uděleno na dobu neurčitou? Zvláštní charakter rybářského průmyslu v těchto regionech opravňuje k poskytnutí této pomoci i po roce 2009, aniž by bylo mořské prostředí jakkoli narušeno.

Neomezená státní podpora pro obnovu a modernizaci loďstev nejokrajovějších regionů neznámá trvalou a nikdy nekončící podporu. Tato podpora bude okamžitě zastavena, pokud tato nutnost vyplýne z průzkumů

a hodnocení Vědecké rady a regionálních poradních sborů. Pro velice specifickou situaci rybářského průmyslu v nejokrajovějších regionech je toto nejvhodnějším řešením. Stejně důvody, jaké opravňují rybáře z nejokrajovějších regionů využívat výlučnou rybářskou rezervaci až do vzdálenosti 100 mil, opravňují také rozdílné zacházení v otázce podpory na obnovu a modernizaci loďstva. Mám velkou radost, že Výbor pro rybolov nalezl pro specifické potřeby odvětví rybolovu v nejokrajovějších oblastech ta nejlepší řešení.

Avril Doyle (PPE-DE). - Pane předsedající, chtěla bych jen projevit určitou solidaritu přicházející z ostrovního státu, kde v našich okrajových oblastech je rybářské společenství nesmírně důležité – kultura, tradice a dovednosti – a do těchto oblastí je těžké přilákat alternativní průmysl a alternativní způsob života či zaměstnání. Můžeme-li projevovat tuto solidaritu vůči okrajovým oblastem Evropy, co musíme projevit vůči nejokrajovějším regionům, které se nacházejí na tom úplně nejzazším okraji, chcete-li? Chtěla bych zde podpořit argumenty, které zazněly na podporu dovedností, tradic a kultury rybářských společenství v těchto nejokrajovějších oblastech a ve velice izolovaných, často velmi malých ostrovních společenstvích na úplném obvodu Evropské unie.

Chtěla bych podpořit to, co řekli moji kolegové, a vyzývám pana komisaře Borgia, aby to zajistil, pokud je to otázka časového prodloužení státní podpory na obnovu rybářských loďstev, ať je zapotřebí udělat cokoli, projevme co největší velkorysost.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Pane předsedající, pan komisař dnes hovořil o nadměrné rybolovné kapacitě neboli nadměrné kapacitě loďstev v nejokrajovějších regionech.

Souhlasím s ním. Mám na pana komisaře následující otázku: Je si Komise vědoma toho, že nejokrajovější regiony – Kanárské ostrovy, Azorské ostrovy a Madeira ve středním Atlantiku, Guadalupe, Martinik a Guyana v Karibském moři a Réunion v Indickém oceánu – jsou obklopeny obrovskými plochami moře, v nichž se rybolovné zdroje v důsledku přelovení postupně ztenčují? Má o tom Komise nějaké informace? Domnívá se Komise, že by pomohla rybářskému loďstvu v těchto regionech, kdyby se pokusila zachovat rybí populace v těchto oblastech?

Joe Borg, člen Komise. - Velice vám děkuji za připomínky. Mohu vás ujistit, že jsem odhodlán těmto loďstvům v nejokrajovějších oblastech pomoci, jak jen budu moci a pokud to bude možné.

Dovolte mi však, abych zdůraznil, že udržování, či dokonce zvyšování kapacity těchto loďstev není řešením a může skutečně být částí problému. Jak jsem uvedl ve svém úvodním vystoupení, je-li nutné přijmout opatření pro restrukturalizaci těchto loďstev, vyzývám vás, abyste zvážili nedávno přijatý soubor opatření v oblasti paliv nabízející řadu možností, které mohou být pro loďstva nejokrajovějších oblastí prospěšné. A opět, jak jsem již řekl, mohu přistoupit na prodloužení konečné lhůty pro vstup do registru loďstva s ohledem na problém s hromaděním objednávek v loďenicích, ale nemohu souhlasit s dalším prodloužením lhůty pro poskytování veřejné podpory na výstavbu a pro režim vstup-výstup nad rámec toho, co jsme již z Evropského rybářského fondu přidělili, přičemž jsme zvláště zvažovali situaci nejokrajovějších regionů, neboť tím se žádné problémy nevyřeší, ale přispěje to jen k jejich narůstání.

Připouštíme, že dochází k přelovení, a uznáváme, že je to způsobeno nadměrnou kapacitou. Komise nechce přispívat k této nadměrné kapacitě ani v okrajových regionech, protože to způsobí jen problémy

do budoucna. Pokud jde o možnost přelovení v okrajových oblastech, stále to přezkoumáváme a Rada, s pozhledáním Evropského parlamentu, právě přijala nařízení o nelegálním, nehlášeném a neregulovaném rybolovu. Od 1. ledna 2010 se na evropský trh nedostanou žádné ryby, které nebudou mít osvědčení o tom, že byly uloveny legálním způsobem. Iniciativu přebíráme také v regionálních rybolovných organizacích s cílem navrhnout udržitelný rybolov v oceánech, všude, kde máme nějaké slovo, a to je prakticky ve všech regionálních rybolovných organizacích. V tomto úsilí hodláme vytrvat, tak abychom tímto způsobem zaručili udržitelný rybolov nejen ve svých vodách, ale také ve vodách mezinárodních, které jsou pro naše nejokrajovější regiony tak klíčové.

Pedro Guerreiro, zpravodaj. – (PT) Děkuji vám za vaše slova a zároveň chci upozornit, že podle ustanovení Smluv jsou opatření na podporu nejokrajovějších regionů možná a žádoucí. Tato možnost musí tedy vyústit v konkrétní kroky. Odvětví rybolovu je pro tyto regiony strategické. Jeho obnovu a modernizaci je třeba podpořit, což je naprosto přirozené. Jsou zde fondy Společenství, a jak ukázala tato rozprava, neexistuje jediný pádný důvod, proč i nadále neposkytovat veřejnou podporu pro obnovu a modernizaci rybářských loďstev v těchto regionech. Na rozdíl od toho, co zaznělo, obnova a modernizace těchto loďstev nepovede nutně k nadměrné kapacitě či zvýšení nadměrné kapacity.

Musíme se proto ptát, proč nejsou přijímána opatření na podporu tohoto odvětví? Po této rozpravě jsme ještě více než kdykoli předtím přesvědčeni, že je nutné nejen prodloužit konečnou lhůtu pro vstup plavidel, které využily státní podporu na modernizaci, tak jak navrhla Evropská komise a Výbor pro rybolov, ale zároveň je nutné zajistit možnost veřejné podpory na obnovu a modernizaci loďstev v těchto regionech, zejména malých loďstev, bez časových lhůt, jak jsme znovu shodně uváděli.

Chceme proto, aby pozměňovací návrhy, které jsme v tomto kontextu předložili, byly zítra přijaty. Vyžaduje to situace a čas ukáže, že jsme měli pravdu.

Předsedající. - Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat v úterý.

Písemná prohlášení (článek 142)

Margie Sudre (PPE-DE), písemně. – (FR) Mám velkou radost, že v případě loďstev, která jsou registrována v nejokrajovějších regionech a jsou příjemci státní podpory na obnovu, povolil Evropský parlament stavbu rybářských lodí až do 31. prosince 2011.

Chtěla bych poděkovat kolegům, kteří se spolu se mnou při intenzivních jednáních s Komisí aktivně zasazovali o to, aby se oproti původnímu návrhu získaly další dva roky navíc. Ve skutečnosti by pozdní přijetí právního předpisu opravňujícího členské státy udělit tuto podporu a omezená kapacita loděnic neumožnili, aby byla tato plavidla postavena včas. Jsem moc ráda, že Evropská komise vyslyšela požadavky rybářů, ale mrzí mě, že skupina komunistů se rozhodla nás nepodpořit.

Tato dohoda ukazuje, že Evropská unie i nadále přihlíží ke specifickým podmínkám nejokrajovějších regionů, a ve skutečnosti více než kdykoli předtím vzhledem k tomu, že souhlasila s rozšířením svého systému výjimek. Nezapomínejme, že státní podpora výstavby nových lodí je v ostatních částech Evropské unie od roku 2005 zakázána.

Vyzývám ministry odpovědné za rybolov k velice rychlému vydání tohoto rozhodnutí, aby rybáři v nejokrajovějších regionech získali moderní plavidla zajišťující optimální bezpečnostní podmínky.

20. Založení globální aliance pro změnu klimatu (krátké přednesení)

Předsedající. - Dalším bodem je krátká prezentace zprávy (A6-0366/2008) pana Wijkmana předložená jménem Výboru pro rozvoj o vytvoření globální aliance **pro** změnu klimatu mezi Evropskou unií a chudými rozvojovými zeměmi, které jsou změnou klimatu ohroženy nejvíce. (2008/21 31 (INI))

Anders Wijkman, zpravodaj. - Pane předsedající, tato zpráva je reakcí na globální alianci pro změnu klimatu, kterou koncem minulého roku založila Evropská komise. Globální aliance pro změnu klimatu je v zásadě velice dobrá iniciativa. Je to v první řadě uznání toho, že změna klimatu vážně ohrozí země s nízkými příjmy.

Ironií je, že před pouhými osmi lety byly v New Yorku dohodnuty rozvojové cíle tisíciletí. O změně klimatu nepadla prakticky žádná zmínka, ačkoliv bylo zřejmé – již tehdy – že řada zemí s nízkými příjmy silně pocítí nepříznivé účinky změny klimatu.

Nicméně způsob, jak jsme sdružení v národních organizacích, ve vládách atd. – změna klimatu na jedné straně, rozvojová spolupráce na druhé – byl již skutečně na překážku a bránil nám, abychom si plně uvědomili, jakou hrozbu pro rozvoj a pro snížení chudoby představuje změna klimatu.

Je to samozřejmě velká výzva. Abychom zemím s nízkými příjmy mohli pomoci přizpůsobit se této změně a snížit rizika, dále pomoci jim v úsilí zmírnit dopady změny klimatu a také abychom hledali synergii mezi těmito dvěma aspekty, je nutno zaměřit zvláštní pozornost zejména na odlesňování, a nakonec, co je nejdůležitější, všechno to poté provádět v rámci plánování rozvoje a snižování chudoby.

Nejdůležitější je, abychom neskončili u řady jednotlivých projektů pro přizpůsobení se změně klimatu. Spíše musíme zahrnout přizpůsobení se změně a snížení rizik do rozvojové spolupráce.

Jak vyplynulo z našich diskusí ve Výboru pro rozvoj, velkým problémem je financování. Návrh Komise počítá pouze s 60 miliony EUR. Je to jako kapka v moři. Nikdo neví, kolik bude stát přizpůsobení se změně a snižování rizik; nikdo neví, co bude stát technologická spolupráce při zmírňování dopadů. Světová banka, mezinárodní humanitární organizace Oxfam, Rozvojový program OSN a další odhadují náklady v rozmezí

mezi 10 až, řekl bych, 100 miliardami USD ročně. Některá opatření se nemusí prodražit. Pokud hned na začátku provádění strategií plánování rozvoje a snižování chudoby vezmeme nepříznivé účinky změny klimatu v úvahu, nemůže k navýšení nákladů dojít. Ale víme, že v mnoha oblastech budou dodatečné náklady zapotřebí. Zemědělská činnost, snížení rizika vzniku extrémních klimatických jevů, vzestup hladiny moří, opatření na ochranu zdraví: uvádíte to.

Otázkou je, z čeho se mimořádné či dodatečné náklady budou financovat? Ve zprávě předkládáme několik návrhů. Jedním z nich, zcela pochopitelně, je návrh použít v budoucnu určitou část výnosů z plánovaného prodeje emisních povolenek. Je velice důležité, aby v této souvislosti byly nějak vyčleněny finanční prostředky pro rozvojové země

Dále navrhuje, aby členské státy podpořily iniciativu Komise a nezahajovaly své vlastní iniciativy. V tomto novém údobí má smysl shromažďovat prostředky.

Na závěr bych chtěl dodat, že vše, co v této oblasti podnikáme, je třeba chápat v souvislosti s rozhovory o klimatu, které budou probíhat příští rok v Kodani. Pro dosažení celosvětové dohody v této oblasti je rozhodující aktivní přístup zemí z dodatku, zejména Evropské unie.

Zpráva o rozvoji se zabývá uvedenými otázkami – a mnoha dalšími – ve smyslu podpory iniciativy Evropské komise a hlavním cílem, tj. posílením této iniciativy z hlediska obsahu i financí.

Joe Borg, člen Komise. - Pane předsedající, vítám zprávu pana Wijkmana a děkuji mu za trvalou podporu globální aliance pro změnu klimatu. Celkově podle našeho názoru zpráva upozorňuje na skutečné problémy a pojmenovává hlavní výzvy, kterým aktuálně čelí mezinárodní společenství při poskytování podpory rozvojovým zemím při zmírňování dopadů změny klimatu a přizpůsobování se změně. Oceňujeme zejména návrhy obsažené ve zprávě, za prvé návrh vytvořit z globální aliance pro změnu klimatu informační základnu pro iniciativy členských států. Uznáváme, že současné úsilí pomoci rozvojovým zemím v této důležité oblasti je roztržité a špatně koordinované a neodpovídá tzv. pařížským zásadám o účinnosti pomoci, k nimž se všechny členské státy zavázaly.

Za druhé návrh stanovit pro globální alianci pro změnu klimatu dlouhodobý finanční cíl. Stěžejní však je, aby členské státy EU plně sladily svůj postoj k této iniciativě a zvýšily závazky oficiální rozvojové pomoci (ODA) a vytvořily nové zdroje financování dostupné pro globální alianci pro změnu klimatu. Finanční cíl, který by stanovila samotná Evropská komise, by neměl smysl.

A konečně návrh věnovat část předpokládaných výnosů z vydražených emisních práv v rámci unijního systému obchodování s emisemi na financování globální aliance pro změnu klimatu (GCCA) a další opatření zaměřená na boj proti změně klimatu v rozvojových zemích. Při provádění těchto návrhů, zejména ve spolupráci se subjekty s rozhodovací pravomocí na úrovni členských států, potřebujeme, zvláště za současné situace, další podporu Evropského parlamentu

Zpráva upozorňuje na řadu bodů, které musí Komise dále upřesnit. Komise by měla reagovat především na nespornou přidanou hodnotu GCCA. Celkově se předpokládá, že GCCA bude klíčovým prvkem politiky Evropské unie v oblasti změny klimatu. Tradičně se tato politika zaměřuje na zmírňování dopadů změny klimatu na území Evropské unie i mimo ni. Proces spojený se zelenou a bílou knihou se nyní týká hlavně přizpůsobení se změně klimatu v rámci Unie. GCCA představuje vnější rozměr našeho úsilí přizpůsobit se. Kromě toho je důležité zdůraznit, že mezinárodní společenství musí dohodu o celosvětové změně klimatu uzavřít v prosinci 2009 v Kodani, aby mezi Kjótským protokolem a navazující dohodou nevzniklo vakuum. Rozvojové země se k takové dohodě pouze připojí, pokud se konkrétně vezmou v úvahu jejich k možnosti přizpůsobení se. Evropská unie musí v této souvislosti také převzít svou vedoucí úlohu a GCCA je prostředkem, jak svůj závazek projevit.

Zpráva pana Wijkmana mohla na tuto politickou nezbytnost poukázat důrazněji. Kromě toho Evropská unie je největším poskytovatelem rozvojové pomoci. Změna klimatu bezesporu představuje hrozbu pro rozvoj. GCCA usiluje o to, aby přizpůsobení se změně klimatu bylo zahrnuto do rozvojové politiky EU jako její nedílná součást.

Při rozvíjení pomoci v souvislosti s klimatem chce GCCA použít různé prostředky nezávislé na financování projektu a směřované na přístupy vycházející z programu. Domníváme se, že jedině tímto způsobem může být účinně vybudována odolnost vůči změně klimatu. Komise již vstoupila do počáteční fáze uplatňování globální aliance pro změnu klimatu. Při tom zároveň věnuje náležitou pozornost návrhům obsaženým ve zprávě, zejména pokud jde o těsné zapojení zástupců partnerské země a úzkou koordinaci s jinými souvisejícími dvouletými a víceletými mnohostrannými iniciativami.

Nakonec Komise uznává nutnost lepšího začlenění změny klimatu do svých programů pomoci v úzké koordinaci s partnerskými zeměmi a rozvojovými partnery na úrovni jednotlivých zemí. Pokračující práce při OECD na vypracování obecných pokynů pro začlenění přizpůsobení se změně klimatu do rozvojové spolupráce nám budou v tomto úsilí nápomocny.

Předsedající. - Bod je tímto uzavřen.

Hlasování se bude konat v úterý.

Písemná prohlášení (článek 142)

Mihaela Popa (PPE-DE), písemně. – (RO) Tato iniciativa je oprávněná vzhledem k povinnostem, které na sebe vůči rozvojovým zemím vzala Evropská unie, a také proto, že Evropská unie je největším světovým dárce humanitární pomoci.

V tomto ohledu je důležité, aby nedošlo ke zdvojování iniciativ zaměřených na rozvojové země, které jsme zahájili na úrovni Společenství nebo členských států.

Pokládám za rozhodující, aby starost o změnu klimatu nebyla jen jednorázovým závazkem, ale abychom ve všech opatřeních přijatých Evropskou unií, zejména těch, která souvisejí s rozvojovou pomocí, vzali v úvahu důležitost prevence.

V neposlední řadě mám za to, že prevence musí být naší prioritou, dokonce větší prioritou než opatření zaměřená na humanitární krizi, neboť je třeba mít na paměti, že náklady na následnou rekonstrukci jsou v případě katastrof mnohem vyšší.

Evropská unie musí vůči ostatním regionům ve světě projevovat nejen solidaritu, ale také odpovědnost, a globální aliance pro změnu klimatu je důležitým krokem tímto směrem.

Pierre Schapira (PSE), písemně. – (FR) Globální aliance pro změnu klimatu se musí stát účinným nástrojem, který umožní nejchudším zemím přizpůsobit se důsledkům změny klimatu, jejíž jsou hlavní obětí.

Prostřednictvím pozměňovacích návrhů předložených ve výboru Skupinou sociálních demokratů v Evropském parlamentu bylo možné ještě zdokonalit skvělou práci, kterou odvedl zpravodaj.

Pokud jde o financování aliance, skupina PSE společně se zpravodajem lituje, že výše roční částky, kterou Evropská komise stanovila, je nízká.

Mrzí nás také nesystematické využívání Evropského rozvojového fondu pro financování nových iniciativ, například aliance. Toto využívání je třeba přísně kontrolovat, aby se skutečně financovala rozvojová opatření a aby se financování omezilo na první rok fungování aliance. Komise proto musí dodržet svůj závazek a najít pro alianci dodatečné finanční prostředky.

Skupina PSE rovněž podpořila názor, že existuje úzká vazba mezi změnou klimatu a současnou potravinovou krizí. Je třeba, aby aliance předložila konkrétní iniciativy v této oblasti, jako je například vytvoření zelených pásů kolem měst všude na globálním Jihu za účelem podpory zemědělství produkujícího potraviny.

A konečně, vyzvali jsme k vytvoření environmentálního, sociálního a ekonomického kritéria v souvislosti s výrobou biopaliv a k zajištění potravin, než začneme podporovat zemědělství na vývoz.

21. Vládnutí a partnerství na národním, regionálním a projektovém základě v oblasti regionální politiky (krátké přednesení)

Předsedající. - Dalším bodem je krátké přednesení zprávy (A6-0356/2008) pana Beaupuyho jménem Výboru pro regionální rozvoj o vládnutí a partnerství na národní a regionální úrovni a základně pro projekty v oblasti regionální politiky.

Jean Marie Beaupuy, zpravodaj. - (FR) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, musím vám říci, že jsem měl nesmírnou radost, když jsem osobně uplatňoval zásady vládnutí v průběhu přípravy této zprávy s různými zúčastněnými stranami.

Mimo to se ukázalo, jak cenná je tato metoda práce při vypracovávání zprávy protože mi umožnila zohlednit téměř všechny návrhy předložené mými kolegy a 9. září se to projevilo v jednomyslném hlasování ve Výboru pro regionální rozvoj.

Tato shoda by nicméně byla bezcenná, pokud by nenašla konkrétní vyjádření v textu, který je konkrétní i soudržný, jak vám za chvíli předvedu. Chci proto velice upřímně poděkovat všem svým kolegům, kteří se na této zprávě podíleli, a zejména stínovým zpravodajům, kteří by zde dnes večer velice rádi byli přítomni, aby předvedli, co dokázali.

Pane komisaři, moje velké poděkování patří samozřejmě jednotlivým útvarům Komise a byl bych vám vděčný, kdybyste jim je mohl laskavě vyřídít, neboť tato spolupráce byla konstruktivní i příjemná.

Chci poděkovat také Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a jeho zpravodaji panu van Ierselovi, Výboru regionů, panu Kisiovovi a mnoha orgánům, které se nějakým způsobem zapojily.

Co tedy znamená vládnutí a partnerství? Na toto téma musíme vypracovat zprávu z vlastního podnětu, protože „vládnutí“ a „partnerství“ jsou slova, která se používají každý den. Stačí si vzít noviny nebo nějaké zprávy a vždy na tato slova narazíte.

Pane komisaři, je čas slov a je čas činů. Je čas stanovit cíle a je čas opatřit si nástroje na jejich dosažení. Už pár let pořád dokola slýcháváme, že vládnutí je třeba zlepšit. Je to zakotveno v našich právních předpisech, zaznívá to v našich rozpravách, ale k žádnému pokroku nedochází. Co se opravdu děje, když vidíme, že integrovaný přístup se objevuje v mnoha zprávách vydaných Komisí a Parlamentem?

Skutečně se naše evropské politiky dopravy, životního prostředí a regionálního rozvoje vzájemně zohledňují? Kde je ten integrovaný přístup, kterého se, doufejme, dočkáme? Každá politika má svůj vlastní rozpočet, svého vlastního ministra, svého vlastního komisaře a svůj vlastní harmonogram. Můžeme rovněž pozorovat, právě na strukturálních fondech, že Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond a Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova jsou uplatňovány v daném místě odděleně.

Pane komisaři, když spolu s kolegy plníte své úkoly, víte, že všichni považujeme za velice důležité dosažení lisabonských cílů. Budeme-li však v jednotlivých místech postupovat tímto způsobem, takto izolovaně, domníváte se, že se nám to podaří? Myslíte si, že nějaká organizace, bez ohledu na to, jak je silná a odhodlaná, může uspět, když připustí uplatňování tohoto přístupu „každý sám za sebe“?

Nastal čas, teď když se angažujeme ve stejné věci ve stejné zeměpisné oblasti, aby různé soukromé a veřejné zúčastněné subjekty spojily naše dovednosti a spojily naše rozpočty a harmonogramy. Za tím účelem moje zpráva předkládá 37 konkrétních opatření, ale nebudu je vyjmenovávat, uvedu jen tři nejdůležitější věci.

Prvním důležitou věcí je poskytnout různým zúčastněným stranám, ať soukromým, veřejným, jednotlivcům či organizacím, nástroje k tomuto vládnutí. Nejprve, a to jsem zdůraznil vaší kolegyni, paní Danutě Hübnerové, je třeba vypracovat praktické pokyny k vládnutí. Již nemluvíme o abstraktních sděleních – musí to být praktické vodítko.

Druhým bodem je odborná příprava volených zástupců v rámci programu Erasmus. Naši regionální volení zástupci by měli být skutečným motorem změny v tomto novém způsobu územního vládnutí. Kromě toho – a to je ten druhý klíčový bod – naše evropské a národní orgány musí jít příkladem. Proto ve své zprávě vyzývám k tomu, aby se každý rok scházeli ministři odpovědní za politiky soudržnosti v rámci Rady. Pane komisaři, jak sám víte, existují také rozdíly mezi komisaři a mezi různými generálními ředitelstvími. Potřebujeme účinnější spolupráci jednotlivých útvarů. Výbor regionů, předejmul moji prosbu, protože před dvěma týdny zareagoval na naše návrhy.

Za třetí bude pochopitelně nutné, pane komisaři, stanovit závazné postupy. Jelikož můj čas již vypršel, nebudu se jim moci věnovat podrobněji, ale vezměte prosím v úvahu, že od Komise očekáváme, že bude nyní průkopníkem této revoluce v současné praxi. Musíme přejít od slov k činům. Já a moji kolegové, kteří jsme na těchto textech pracovali, předpokládáme, že Komise přijme rychlá i účinná rozhodnutí.

Joe Borg, člen Komise. - Pane předsedající, jménem Komise bych chtěl poděkovat panu Beaupuyemu za jeho zprávu o vládnutí a partnerství v oblasti regionální politiky vzhledem k tomu, že partnerství a vládnutí jsou skutečně klíčovými principy politiky soudržnosti.

Zpráva pana Beaupuyho nabízí řadu doporučení a obhájí především nutnost posílit integrovaný přístup, nutnost větší decentralizace politiky soudržnosti a nutnost plného uznávání a sdružování různých partnerů v programech regionální politiky, zejména místních a městských orgánů.

Zpráva rovněž navrhuje vytvoření nástrojů na posílení partnerství a nového vládnutí. Mohu pana Beaupuyho ujistit, že hlavní poselství jeho zprávy jsou v souladu s tím, co obhájí a podporuje Komise. Praxe ukázala,

že schopnost navázat opravdové partnerství je často podmínkou pro to, aby program podporovaný ze strukturálních fondů a fondů soudržnosti byl úspěšný a účinný.

Tento princip zůstal proto zachován a v každém programovém období byl posilován rozšiřováním tohoto partnerství a zvětšováním rozsahu jeho působnosti.

Díky spojenému úsilí Komise a Parlamentu a tlaku občanské společnosti postoupila nařízení z roku 2006 pro současné období o krok dále a poprvé výslovně zahrnuje nové partnery z občanské společnosti.

O prováděcích mechanismech se hovořilo v průběhu jednání o jednotlivých národních strategických referenčních rámcích a operačních programech na období 2007 až 2013 a Komise se snažila o jejich zdokonalení, aby měly méně institucionální charakter. Mezi členskými státy a mezi jednotlivými regiony stále přetrvávají významné rozdíly, ale celkově se uplatňování zásady partnerství skutečně zlepšilo. Například v Polsku díky požadavkům politiky soudržnosti pokročil kupředu dialog s občanskou společností, a zejména s nevládními organizacemi.

V průběhu doby politika soudržnosti vytvořila výkonný systém mnohoúrovňového vládnutí, v němž působí velký počet partnerů na vertikální i horizontální úrovni. Vzhledem k tomu, že neexistuje žádný univerzální recept, je nezbytné větší zapojení regionálních a místních orgánů – stejně jako všech příslušných zúčastněných stran – při navrhování, provádění a hodnocení zásahů podle programu přizpůsobeného danému týmu a samozřejmě regionu, aby tato politika byla úspěšná. Nicméně je nutno přiznat, že zbývá ještě hodně práce, než bude dosaženo skutečného a aktivního partnerství a vládnutí, a nejen při přípravě a v procesu vyjednávání, ale také v ostatních fázích životnosti operačních programů, tj. provádění, sledování a hodnocení. Panu Beupuyemu mohu sdělit, že v zájmu jasnějšího pohledu na současnou situaci a praxi tým paní komisařky Hübnerové v současné době pracuje na studii regionální správy v souvislosti s globalizací. Studie by nám měla poskytnout zásadní informaci, zda by zde mohla pomoci příručka na toto téma, jak ve své zprávě požadoval pan Beupuy.

Komise je rovněž přesvědčena, že politika soudržnosti se musí zjednodušit, že musí přinášet přidanou hodnotu regionálnímu rozvoji a zároveň se musí přiblížit evropským občanům. Komise souhlasí s tím, že je nutné nabídnout integrovaný přístup mezi různými odvětvovými politikami na daném území za účelem dosažení lepších výsledků. Měli bychom se hlouběji zamyslet nad tím, jak jsou na jedné straně v současné době používány a koordinovány fondy soudržnosti, a na druhé straně jak by bylo možné rozložit je pro příští programové období po roce 2013, abychom na regionální úrovni udrželi opravdu soudržný strategický rozvoj. Tato starost skutečně zaznívá z mnoha příspěvků, které jsme obdrželi v rámci svých veřejných konzultací o budoucnosti politiky.

Mezi nástroji uvedenými ve zprávě, které mají zlepšit nové vládnutí, je návrh na vytvoření Erasmu místních zástupců. Pro uskutečnění této zajímavé myšlenky udělá Komise vše, co bude v jejích silách, ačkoliv to může být obtížné, pokud to rozpočtový orgán schválí jako pilotní projekt.

Nad rámec důvodů politiky soudržnosti, která je a měla by zůstat ústředním pilířem pro dosažení nových cílů udržitelného rozvoje, a za účelem pomoci regionům čelit budoucím celosvětovým výzvám, které budou stále více ovlivňovat jejich rozvoj, Komise má za to, že bychom všichni měli i nadále posilovat prováděcí mechanismy politiky soudržnosti vybudované na zásadách integrovaného přístupu, partnerství a mnohostranného vládnutí.

Komise je přesvědčena, že zpráva pana Beupuyho a podpora Parlamentu značně přispěje ke zlepšení situace.

Předsedající. - Tímto je rozprava ukončena.

Hlasování se bude konat v úterý.

Písemná prohlášení (článek 142)

Bairbre de Brún (GUE/NGL), písemně. – (GA) Upřímně vítám tuto skvělou zprávu pana Beupuyho o vládnutí a partnerství.

Je politováníhodné, že zásada partnerství není při využívání strukturálních fondů vždy dodržována. Nicméně jsem v Severním Irsku byla svědkem velice dobrých příkladů toho, jak by partnerství mohlo fungovat, a viděla jsem, jaké výhody toto partnerství přináší, je-li správně prováděno.

Vítám také výzvy obsažené v této zprávě k navázání užší spolupráce a kontaktů mezi místními a regionálními orgány a dalšími úrovněmi vládnutí, zejména s Evropskou komisí. Národní shromáždění Severního Irska

musí vycházet z vazeb, které již ustanovila Evropská komise. To platí především o práci pracovní skupiny zřízené předsedou Evropské komise panem Barrosem.

Národní shromáždění Severního Irsku a naše místní společenství jsou ochotny hrát větší úlohu při provádění programů EU na místní úrovni. Tato zpráva stanoví, jak lze za tím účelem posílit jejich pravomoci.

Rumiana Jeleva (PPE-DE), písemně. – (BG) Nejprve mi dovolu, abych poblahopřála panu Beaupuyemu k jeho skvělé zprávě. Jako stínová zpravodajka za skupinu PPE-DE jsem hlasovala pro tuto zprávu, na podporu dobrého vládnutí a partnerství v regionální politice.

Chtěla bych využít této příležitosti a připomenout vám, že v červenci, po kritické zprávě Komise o Bulharsku, bylo pozastaveno financování ze tří předvstupních programů, PHARE, ISPA a SAPARD. Zároveň byly zavedeny postupy umožňující začít využívat operační programy k poskytování dotací ze strukturálních fondů a fondů soudržnosti. Tím se moje země dostala do velice složité situace. Chtěla bych využít přijetí této zprávy k tomu, abych vyjádřila naději, že zmrazené finanční prostředky pro Bulharsko budou uvolněny a občané Bulharska budou moci plně využít výhod evropského členství své země.

V souladu s výzvou, s níž se zpráva obrací na členské státy, bych chtěla vyzvat k posílení procesu decentralizace pro provádění regionální politiky v Bulharsku, aby systém mnohoúrovňového vládnutí fungoval co nejúčinněji na základě zásad partnerství a subsidiarity.

Děkuji vám za pozornost.

Grażyna Staniszevska (ALDE), písemně. – (PL) Je nezbytné, abychom se při provádění regionální politiky řídili zásadou partnerství na všech úrovních řízení. To je obzvláště důležité, pokud jde o účinnost. Chtějí-li vnitrostátní a regionální orgány plně mobilizovat společnost, musí usilovat o zapojení a účast místních obyvatel jak při plánování změn, tak následně při kontrole využívání strukturálních fondů. Pokud se neztotožníme s regionálními cíli, vede to vždy k rozporům a brzdí to činnost, takže dochází k mnoha průtahům.

Právě, nikoli jen vnějškové partnerství je nezbytné také v souvislosti s Evropským společenstvím, protože je to jediný způsob jak občanům poskytnout informace o povaze činností Evropské unie. Partnerství je důležité, ale také stojí peníze. Je proto nutné vyčlenit na tento účel 2-3 % prostředků ze strukturálních fondů. Současná zásada dobrovolnosti nefunguje. Jestliže regiony nejsou povinny vynaložit peníze na pořádání setkání, seminářů či na hodnocení realizace, prostě to nedělají. Dosti často se zásada partnerství omezuje na zaslání plánu poštou a na vyjádření se v některých případech poskytuje pouhý týden.

Myslím, že by bylo rozumné věnovat tomuto problému mnohem větší pozornost, pokud chceme, aby se Evropa stala společenstvím aktivních, informovaných a spolupracujících občanů.

22. Zlepšení tvorby právních předpisů v roce 2006 podle článku 9 Protokolu o uplatňování zásad subsidiarity a proporcionality (krátké přednesení)

Předsedající. - Dalším bodem je krátké přednesení zprávy (A6-0355/2008) pana Mediny Ortegy jménem Výboru pro právní záležitosti o zdokonalení tvorby právních předpisů v roce 2006 podle článku 9 Protokolu o uplatňování zásad subsidiarity a proporcionality. (2008/2045(INI)).

Manuel Medina Ortega, zpravodaj. – (ES) Pane předsedající, přednesu zprávu z vlastního podnětu na téma „zdokonalení tvorby právních předpisů v roce 2006 podle článku 9 Protokolu o uplatňování zásad subsidiarity a proporcionality“.

Zpráva má poměrně široký záběr, a chtěl bych se proto zaměřit na dva či tři aspekty. Prvním aspektem je význam legislativního procesu v rámci Evropské unie. Zdá se, že dochází k postupnému posunu směrem k přijímání tzv. měkkého práva, čímž určitá sdělení, zprávy či dokumenty začínají být považovány za závazné právní normy. Jak jsem vyjádřil ve své zprávě, jde mi o to, aby se jasně rozlišovalo mezi jednoduchými obecnými pokyny, které vydávají správní orgány, a legislativním procesem.

Legislativní proces zahrnující nařízení a směrnice je v současné době plně vymezen ve Smlouvách o Evropské unii a vyžaduje iniciativu ze strany Komise, která musí být schválena buď samotnou Radou, nebo Radou a Evropským parlamentem postupem spolurozhodování.

V tomto směru považuji za důležité podtrhnout význam tohoto legislativního charakteru, protože právě ten zohledňuje veřejný zájem prostřednictvím předkládání petic orgánům s legislativní pravomocí.

Hrozí nebezpečí a další případná výjimka, pokud některé orgány či některá odvětví budou mít možnost samoregulace. Může to být vhodné například u některých sdružení, profesních orgánů, podnikových orgánů apod., ale podle mého názoru poskytnout určitému odvětví možnost samoregulace je velmi vážnou chybou. Nedávno jsme mohli sledovat výsledky deregulace ve Spojených státech, které umožnily samoregulaci v odvětví finančního trhu, s nesmírně závažnými důsledky pro celou světovou ekonomiku. Jinými slovy, regulaci nelze ponechat v rukou těch, kteří regulaci podléhají. Samoregulace v sobě zahrnuje vnitřní rozpor a je vhodná pouze tam, kde se jedná o samoregulaci vnitřních orgánů. Nelze si myslet, že dané odvětví může regulovat samo sebe prostřednictvím systému samoregulace, a totéž lze říci o společné regulaci.

Pokud jde o Evropský parlament, základním požadavkem je stanovení jasných legislativních postupů. Jinak řečeno, návrhy Komise je nutno projednat v Parlamentu a v Radě a je třeba přijmout legislativní usnesení.

Druhým aspektem je zvýšení komplexnosti práva EU a pochopení, k čemu vlastně dochází, což je problém, s nímž se setkává běžný občan i odborníci v oblasti práva EU. Musíme usnadnit pochopení práva EU a jediný způsob, jak toho dosáhnout, je kodifikace. Nemůžeme stále vytvářet právní normy, jak a kdy je zapotřebí, a poté zapomenout, co jsme přijali.

Je pravda, že v posledních letech se situace v tomto směru zlepšila, neboť ve spolupráci Parlamentu, Komise a Rady došlo například ke změně postupů projednávání ve výborech. Nicméně v této době informačních technologií bychom ideálně měli mít automatický kodifikační postup, jehož prostřednictvím je jakákoli nově přijatá právní norma okamžitě uznána a kodifikována.

Zpráva požaduje pravidelnou kodifikaci. Ta by podle mého názoru měla probíhat v podstatě automaticky, takže by se přijaté právní normy stávaly součástí evropského práva a vytvářely tak nový kodex EU. Co se týče práva EU, nenavrhuji žádný napoleonský zákoník, ale velice trvalou kodifikaci, což myslím v této době informačních technologií, jak jsem již řekl předtím, nebude těžké.

Joe Borg, člen Komise. - Pane předsedající, samotnou lepší regulací to ale nekončí. Jedná se o to, aby zjednodušení a zlepšení regulačního prostředí v Evropě přineslo užitek občanům i podnikům.

Komise proto vítá tuto zprávu pana Mediny Ortegy o zdokonalení tvorby právních předpisů. Zpráva se zaměřuje na agendu lepší regulace v souladu s předchozími iniciativami Evropského parlamentu v loňském roce. Zaznamenal jsem také velice zasvěcené poznámky pana Mediny Ortegy.

Chtěl bych nyní připomenout, že již byly podniknuty důležité kroky a že stále pokračují práce v reakci na požadavky a obavy, které vyjádřil Evropský parlament ohledně lepší regulace.

Lepší regulace má nejvyšší prioritu a v průběhu let jsme dosáhli významného pokroku v posouzení dopadů, zjednodušení a snížení administrativního zatížení. Výbor pro posouzení dopadů, který koncem roku 2006 ustavil pan předseda Barroso, má skutečný vliv na kvalitu naší práce. Nicméně si uvědomujeme, že o zlepšení systému musíme usilovat neustále.

Mnohá zlepšení, kterých chceme dosáhnout, budou prováděna na základě našich revidovaných pokynů pro posouzení dopadů. Tato revize vychází ze zkušeností Výboru pro posouzení dopadů, vnějšího hodnocení a navíc z výsledků konzultace s orgány, zúčastněnými subjekty a zainteresovanými stranami.

Posilujeme vedení v otázkách subsidiarity, vnitrostátních a regionálních dopadů a konkrétních dopadů, například na malé a střední podniky a na spotřebitele. Spolu s Radou a Parlamentem přezkoumáváme také společný přístup k posouzení dopadů s cílem zjistit, kde lze dosáhnout pokroku. Byly zahájeny práce na technické úrovni a doufáme, že některých konkrétních výsledků přinejmenším sdílením společných zkušeností v rámci těchto tří orgánů dosáhneme do konce tohoto roku.

Co se týče legislativního zjednodušení, od zahájení programů pro období 2005 až 2009 Komise přijala 119 ze 162 návrhů. Hlavní výzvu představuje rychlé přijetí dosud neschválených návrhů na zjednodušení v Radě a Parlamentu. Pokud jde o administrativní zatížení, mapování hlavních informačních povinností EU, které pro Komisi provádí externí konsorcium, bylo dokončeno a tyto povinnosti budou splněny do konce tohoto roku.

V lednovém strategickém přehledu hodláme informovat o dosaženém pokroku a stanovit jasný plán jak naplnit náročný cíl, tj. snížit administrativní zatížení o 25 % do období 2010-2012.

A konečně, pokud jde o meziinstitucionální spolupráci v oblasti zdokonalování tvorby právních předpisů, musíme uznat, že není snadné provádět meziinstitucionální dohodu o zdokonalení tvorby právních předpisů, která je v platnosti od prosince 2003. To by nás nemělo odradit od pokračování dialogu. Naopak, Komise nedávno vyjádřila názor, že je načase dát obecně diskusím o problematice lepší regulace více politického obsahu. Vyzval jsem Parlament, aby v blízké budoucnosti svolal schůzku na nejvyšší politické úrovni, která se bude zabývat meziinstitucionální výměnou názorů na lepší regulaci, ať v rámci odborné skupiny na vysoké úrovni pro meziinstitucionální spolupráci, konference předsedů či konference předsedů výborů.

Na závěr bych chtěl zdůraznit, že lepší regulace je společnou odpovědností všech evropských orgánů, a samozřejmě i členských států. My všichni můžeme udělat více pro zlepšení kvality svých legislativních návrhů a svého celkového regulačního rámce.

Předsedající. - Tímto je bod uzavřen.

Hlasování se bude konat v úterý.

Písemná prohlášení (článek 142)

Bert Doorn (PPE-DE), písemně. – (NL) Přijetí zprávy pana Mediny je nepochybně známkou toho, že právní předpisy se začínají zdokonalovat. Zpráva obsahuje nejdůležitější názory skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů a zahrnuje také:

nezávislý dohled nad prováděním posouzení dopadu Evropskou komisí;

aktuální a rozsáhlé konzultace zúčastněných subjektů.

Konečným cílem musí být snížení administrativního zatížení o 25 %. Snížení zatížení spojeného se současnými právními předpisy v určitých oblastech by nemělo být znehodnoceno dalším administrativním zatížením plynoucím z nových právních předpisů.

Bohužel následující body nemají dostatečnou podporu jiných skupin:

Podpora Komise, aby zvažila samoregulaci a společnou regulaci jako reálnou variantu strategické politiky.

Širší posuzování dopadu mimo jiné na nařízení schválená postupem projednávání ve výborech a důležité pozměňovací návrhy k legislativním návrhům předložené Komisí a Parlamentem.

Skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů považuje za důležité, aby Komise vzala vážně doporučení vydaná skupinou nezávislých zúčastněných stran na vysoké úrovni pro administrativní zátěž (Stoiberova skupina). Slibným znamením je v této souvislosti to, že generální ředitelství pro vnitřní trh a služby projevilo ochotu vyjmout malé podniky z povinnosti vypracovávat roční účetní uzávěrky a v tomto smyslu změnit 4. a 7. směrnici.

23. Kontrola uplatňování práva Společenství (krátké přednesení)

Předsedající. - Dalším bodem je krátké přednesení zprávy (A6-0363/2008) paní Geringer de Oedenbergové jménem Výboru pro právní záležitosti o 24. výroční zprávě Komise o kontrole uplatňování práva Společenství (2008/2046(INI)).

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, zpravodajka. - (PL) Pane předsedající, účinnost politik Evropské unie z velké části závisí na jejich provádění na vnitrostátní, regionální a místní úrovni. Je proto nutno důsledně sledovat soulad jednotlivých členských států s právem Společenství. Jako zpravodajka pro 24. výroční zprávu Parlamentu na toto téma mohu prohlásit, že došlo k mírnému poklesu počtu případů řízení pro porušení práva zahájených Komisí. Nicméně počet případů i nadále překračuje 2 500.

Je třeba se zmínit také o 16% snížení počtu řízení o neoznámení prováděcích opatření Komisi v rozšířené Unii 25 členských států. To naznačuje lepší disciplinu členských států, pokud se týká oznamování. Stejně jako v předchozích letech se velká většina obvinění týkala nesprávného fungování jednotného trhu, zejména uplatňování zásady volného pohybu lidí, zboží a služeb. Mnoho obvinění se týkalo také porušování práv odvozených od občanství v Evropské unii, která zaručují zásadu rovných práv a příležitostí pro všechny občany. Dne 5. září 2007 Komise navrhla změnu dosavadních pracovních metod. Návrh byl zaměřen na zajištění účinnějšího vedení soudního řízení a podpořila jej většina poslanců této sněmovny. Zazněla však obava, že nový postup může vést k tomu, že se vytratí meziinstitucionální odpovědnost Komise jako strážce

Smluv, neboť umožňuje, aby obvinění, která Komise obdrží, byla postoupena zpět členským státům, které za nesprávné provádění právních předpisů Společenství nesou hlavní odpovědnost. Je proto nezbytné, aby Komise předložila Parlamentu počáteční zprávu z vlastního podnětu o výsledcích získaných v prvních šesti měsících pilotního projektu, který byl zahájen 15. dubna tohoto roku a zahrnoval 15 členských států. Komise často bývá nejvyšším orgánem, na který se občané mohou obracet v případě nesprávného provádění právních předpisů. Proto by Komise také měla uchovávat záznamy veškeré korespondence, o níž by se dalo usuzovat, že obsahuje informace o případech porušování právních předpisů Společenství.

Pokud jde o probíhající řízení pro porušení práva, hlavním problémem i nadále zůstává nepatřičně dlouhá doba pro posouzení stížností. V průměru je to 20,5 měsíce, což je příliš. Komise by měla udělat všechno pro to, aby zkrátila zdoluhavá řízení a našla praktická řešení. Řešení by mohla zahrnovat příklon k systémům, jako je například SOLVIT, který stále ještě není dostatečně propagován. V roce 2006 byl zaznamenán podstatný nárůst případů porušení práva vyplývajících z nedodržení rozhodnutí Evropského soudního dvora. Přispívá k tomu skutečnost, že spolupráce mezi soudy jednotlivých států a Soudním dvorem bývá často nedostatečná. Navíc není využíván mechanismus předběžné otázky, který vychází z článku 234 Smlouvy. Je to dáno tím, že znalost práva Společenství je v některých členských státech stále nedostačující.

Vzhledem k zavedení meziinstitucionální spolupráce by dohody o kontrole provádění právních předpisů Společenství a úzké spolupráci mezi Radou, Komisí a Evropským ochráncem práv společně s příslušnými výbory této sněmovny měly nastavit normu pro zajištění účinného zásahu ve všech případech, kdy navrhovatel předkládá stížnost týkající se porušení právních předpisů Společenství. Vysoký počet nevhodně podávaných stížností se za celá léta nesnížil. Některé stížnosti jsou nesprávně podávány u Petičního výboru a jiné nespadají do pravomoci těchto orgánů. Zmíněné stížnosti tvoří až 75 % všech stížností, které obdržel ochránce práv v roce 2006. Je proto nezbytně nutné vynaložit větší úsilí na zlepšení informací dostupných občanům a zároveň poskytnout lepší pokyny navrhovatelům, aby se obraceli na tu instituci, která je nejlépe schopna vyřídit jejich jednotlivé případy na vnitrostátní či evropské úrovni. Stížnosti občanů jsou neocenitelným ukazatelem toho, co občané potřebují nejnnutněji. Komise by se měla těmito informacemi řídit vzhledem k tomu, že přijímá legislativní iniciativy.

V souvislosti s analýzou provádění právních předpisů Společenství v roce 2006 bych apelovala zejména na ty členské státy, které by ze strukturálního financování z finančního rámce na období 2007-2013 mohly mít největší prospěch, aby své vnitrostátní právo přizpůsobily právu evropskému rychle a odpovídajícím způsobem. Mám na mysli zejména oblast ochrany životního prostředí, aby byly účelně využity dostupné strukturální zdroje a aby se urychlil sociální a hospodářský rozvoj regionů.

Nakonec bych chtěla vyjádřit politování, že skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů, členové Výboru pro právní záležitosti, byli nápomocni při odstranění důležitých ustanovení z mé zprávy. Tato ustanovení se týkala rovného zacházení s ženami a muži v přístupu k zaměstnání, ke vzdělání, podpoře a sociálnímu pojištění. V mnoha členských státech stále ještě není rovné zacházení pravidlem, v jasném rozporu se zásadou rovnosti, která by měla být pro nás všechny prioritou.

Joe Borg, člen Komise. - Pane předsedající, Komise velice vítá všeobecnou podporu, kterou vyjádřil Parlament přístupu Komise popsanému v jejím sdělení z roku 2007 „Evropa výsledků: uplatňování práva Společenství“, a děkuje paní Geringerové za její poučnou zprávu.

Komise přisuzuje velkou důležitost správnému uplatňování práva Společenství. Patří to k prioritám Barrosovy Komise a Komise obezřetně plní svou úlohu strážce Smlouvy. Proto Komise vynaložila velké úsilí, na zlepšení své pracovní metody ve prospěch občanů a podniků, jak vysvětluje ve sdělení z roku 2007.

Tato zlepšení zahrnují letošní zavedení častějšího rozhodování o případech porušení práva, aby nedocházelo k průtahům ve vývoji případů, a zavedení pilotního projektu EU letos v dubnu. V 15 členských státech bude tento pilotní projekt testovat vylepšenou metodu řešení problémů a poskytování informací, která má občanům a podnikům zajistit rychlejší a lepší výsledky. Aktuální konkrétní informace o fungování tohoto pilotního projektu EU budou zaslány zpravodaji, ale úplnou zprávu bude možno vydat, jak již bylo slíbeno, po uplynutí jednoho roku, až bude dostatek zkušeností na to, aby mohly být vyvozeny první závěry. Prověřujeme také využívání úředníků na některých zastupitelských úřadech členských států, abychom navázali na otázky týkající se uplatňování práva Společenství s cílem zjistit, jak by to mohlo zvýšit účinnost. V tom se odráží realita, že všechny otázky, které se týkají uplatňování práva Společenství, zahrnují opatření přijatá jednotlivými členskými státy. Je proto třeba, aby Komise při hledání správných a rychlých řešení úzce spolupracovala s orgány členských států. Společné meziinstitucionální porozumění také může hrát významnou úlohu v této důležité části agendy lepší regulace.

Právě v této souvislosti jsem nabídl, že budu koordinovat se zpravodajem budoucí přezkumy uplatňování *acquis* v různých oblastech s cílem zajistit aktualizované informace. Pracujeme na zavedení iniciativ ohlášených ve sdělení z roku 2007 o zvýšení průhlednosti. Dokončujeme letošní výroční zprávu ve formě strategického hodnocení stávajícího postoje, stanovení tematických priorit a program opatření s cílem obohatit meziinstitucionální diskusi.

Na závěr bych chtěl uvést, že zpráva paní Geringerové také podporuje společná kontaktní místa, která mají pomáhat občanům v orientaci. Mohu potvrdit, že Komise na tom již pracuje. Své hodnocení a návrhy předložíme co nejdříve.

Obzvláštní význam, paní Geringerová, přisuzujete kontrole uplatňování směrnic o rovném zacházení. Mohu vás ujistit, že provádění směrnic v členských státech bylo plně posouzeno. Bylo zahájeno více než 40 řízení pro porušení práv, která jsou aktivně sledována za účelem získání včasných výsledků.

Předsedající. - Tímto je bod uzavřen.

Hlasování se bude konat v úterý.

24. Strategie pro budoucí dohodu o institucionálních aspektech regulačních agentur (krátké přednesení)

Předsedající. - Dalším bodem je krátké přednesení zprávy (A6-0354/2008) pana Papastamkose o strategii pro budoucí dohodu o institucionálních aspektech regulačních agentur (2008/2103(INI)) předložené jménem Výboru pro ústavní záležitosti.

Georgios Papastamkos, zpravodaj. - (EL) Pane předsedající, 29 evropských regulačních agentur tvoří na první pohled cosi jako mikroinstituci, ale v podstatě mají jasný makrodopad a staly se již uznávanou součástí Evropské unie.

Přílišný početní nárůst regulačních agentur nepochybně vedl k častějším evropským regulačním zásahům, roztržitosti a nedostatečné průhlednosti evropských politik a v širším slova smyslu se ztížila operační koordinace.

U všech evropských agentur vyvstává nutnost předběžného přezkoumání jejich činnosti a výkonnosti. Požaduje se minimální počet společných zásad a pravidel týkajících se struktury, fungování a řízení regulačních agentur, tak aby se harmonicky integrovaly do rámce základních zásad odvozených ze smluv.

Poté, co Rada odmítla přijmout právně závazný nástroj a zamítla návrh na uzavření meziinstitucionální dohody, Komise se rozhodla navrhnout zřízení meziinstitucionální pracovní skupiny, jejímž úkolem by bylo vytvoření společného rámce pro regulační instituce a vymezení kompetencí jednotlivých evropských orgánů vůči těmto agenturám.

Mám za to, že tento návrh nesplňuje očekávání Evropského parlamentu, co se týče dosažení meziinstitucionální dohody. Společný přístup je ovšem krokem vpřed směrem k přijetí právně závazného textu. Pochopitelně velice oceňuji, že Komise chce najít východisko ze situace prodlužované meziinstitucionální nečinnosti. Víťame vytvoření meziinstitucionální pracovní skupiny, která bude v rámci kolektivní politiky přezkoumávat zkušenosti získané na základě činnosti regulačních agentur a jejímž úkolem bude objasnit jejich postavení v mnohoúrovňovém systému evropského vládnutí.

Navrhovaný přístup – pokud možno společný přístup – ke struktuře a činnosti agentur se snaží omezit byrokratickou nepružnost, aby agentury mohly plnit svou regulační úlohu správně a účinně a mohl být nad nimi prováděn dohled, a byly tak alespoň částečně splněny aktuální požadavky na kontrolu a odpovědnost. Prioritou je hledání společného rámce pro meziinstitucionální porozumění a přístup, které obecně spočívá v dosažení co největší přidané hodnoty regulačních agentur v evropských strukturách vládnutí na základě větší průhlednosti, viditelné demokratické kontroly a zvýšené účinnosti.

Na závěr bych chtěl poukázat na to, že zřízení parlamentní kontroly nad strukturou a činností regulačních agentur je v souladu s tradiční demokratickou zásadou vyžadující politickou odpovědnost všech orgánů s výkonnou pravomocí. Možnost, aby Evropský parlament převedl politickou odpovědnost na příslušné agentury, se dotýká samé podstaty zastupitelské demokracie, která spočívá v prověření zákonnosti a účelnosti řešení zvoleného orgánu výkonné moci.

Joe Borg, člen Komise. - Pane předsedající, Komise vítá kladný postoj pana zpravodaje Papastamkose a odpovědných a přidružených výborů ke klíčovým prvkům předloženým v březnovém sdělení „Evropské agentury: cesta vpřed“. Jedná se o uvalení moratoria na zřizování nových agentur, aktuální hodnocení systému agentur a vytvoření meziinstitucionální pracovní skupiny.

Jak víte, přikládáme velký význam opětovnému zahájení meziinstitucionálního dialogu o úloze a postavení agentur v evropském vládnutí, dialogu zaměřenému na rozvíjení soudržné vize a společném přístupu vůči regulačním agenturám.

Komise věří, že Parlament bude nyní s to rychle ustanovit své zástupce do meziinstitucionální pracovní skupiny.

Počítáme rovněž s příznivou reakcí ze strany Rady za účelem zajištění včasného postupu při následných opatřeních na základě sdělení Komise.

Jsme přesvědčeni, že meziinstitucionální pracovní skupina bude vytvořena ještě v tomto roce. Tato skupina bude úzce zapojena do procesu hodnocení, který se Komise chystá zahájit.

Na závěr mi dovolu, abych konstatoval, že Komise ponechala otevřenou otázku formy závěrečného výsledku meziinstitucionálního dialogu, aby nepředjímala diskuse. Záleží na meziinstitucionální pracovní skupině, pro jakou formu svých závěrů se rozhodne. Na druhou stranu závěry je možno uplatňovat různými způsoby – někdy stačí rozšířit osvědčené postupy, a někdy je nutné provést změny základních aktů agentur.

Spolupráce mezi Parlamentem a Komisí v této oblasti je příkladná a jsem přesvědčen, že tímto způsobem budeme pracovat i nadále.

Předsedající. - Tímto je bod uzavřen.

Hlasování se bude konat v úterý.

25. Pořad jednání příštího zasedání: viz zápis

26. Ukončení zasedání

(Zasedání bylo ukončeno ve 23:55.)